

Ponekad se morate osvrnuti unazad da vidite šta ste sve dobro uradili.

Godišnji izvještaj 2024

Addiko Bank Sarajevo

Addiko Bank

KLJUČNI POKAZATELJI

1

Ključni finansijski podaci

ZARADA	
NETO DOBIT	BAM 25m
OPERATIVNI REZULTAT	BAM 32m
ZARADA PO DIONICI	BAM 47
NIM	3,7%
KVALITET AKTIVE	
TROŠAK RIZIKA	0,38%
OMJER NEKVALITETNIH IZLOŽENOSTI	3,1%
NEKVALITETNE IZLOŽENOSTI	BAM 289m
KAPITAL	
STOPA REDOVNOG KAPITALA	21,58%

2

Razvoj poslovanja

NETO DOBIT BAM 25m (porast 50% vs 2023)
RAST PROFITABILNOSTI uzrokovan većim neto prihodima.

UKUPAN RAST KREDITA (povećanje za 4,1% u odnosu na kraj 2023. godine) sa rastom u fokusnim segmentima za 5,1% u odnosu na kraj 2023. godine, te povećanje depozita (21% u odnosu na kraj 2023. godine), čime je stvorena stabilna osnova za finansiranje.

3

Izgled 2025

Rast kredita	>12%	TROŠAK RIZIKA	< 0.54%
		TCR	>19.40%
NIM	>3%	ROATE	Ca.11%
Neto bankarski prihod	ca.4%		
OPEX	BAM 35 mio	EPS	>BAM 42

Ključni pokazatelji

u 000 KM			
Odabrane stavke bilansa uspjeha	2024	2023	(%)
Neto bankarski prihod	66.482	55.385	20,0%
Neto kamatni prihod	47.190	38.521	22,5%
Neto prihod od naknada i provizija	19.292	16.864	14,4%
Neto rezultat od finansijskih instrumenata	115	122	-5,7%
Ostali operativni rezultat	-698	-313	<100%
Rashodi iz redovnog poslovanja	-34.257	-31.355	-9,3%
Operativni rezultat prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	31.642	23.839	32,7%
Ostali rezultat	-1.039	-1.134	8,4%
Troškovi kreditnih gubitaka za finansijsku imovinu	-3.415	-4.649	26,5%
Porez na dobit	2.237	-1.387	-61,3%
Rezultat nakon poreza	24.951	16.669	49,7%
Pokazatelji uspješnosti	2024	2023	(p.p.)
Neto kamatni prihod/ukupna prosječna aktiva	3,7%	3,6%	0,1
Povrat na kapital	13,0%	9,3%	3,7
Omjer troškova i prihoda	51,1%	55,2%	-4,1
Omjer troška rizika	0,4%	0,5%	-0,1
Zarada (gubitak) po dionici (u BAM)	46,86	31,30	15,6
Odabrane stavke iz izvještaja o finansijskom položaju	Dec24	Dec23	(%)
Kredit i potraživanja od klijenata	568.726	544.586	4,4%
Od toga: bruto iznos prihodujućih kredita	580.742	556.839	4,3%
Depoziti klijenata	1.074.046	896.136	19,9%
Kapital	199.731	186.766	6,9%
Ukupna aktiva	1.313.980	1.118.164	17,5%
Rizikom ponderisana aktiva	781.652	703.137	11,2%
Pokazatelji bilansa stanja	Dec24	Dec23	(p.p.)
Omjer kredita i depozita	52,46%	59,78%	-7,32
Omjer nekvalitetnih izloženosti (NPE)	3,2%	3,2%	0,0
Omjer nekvalitetnih izloženosti (NPE) (bilansni krediti)	3,1%	3,2%	-0,1
Omjer pokrivenosti izloženosti	94,2%	88,4%	5,8
Omjer pokrivenosti likvidnosti	671,58%	403,47%	268,1
Stopa redovnog osnovnog kapitala	21,58%	22,81%	-1,23
Stopa ukupnog kapitala	21,58%	22,81%	-1,23

Obraćanje predsjednika Uprave

Dame i gospodo, poštovani klijenti, cijenjeni dioničari i partneri, drage kolegice i kolege,

godina iza nas bila je izuzetno uspješna za Addiko Bank Sarajevo. Bilježimo najbolji rezultat u historiji Banke, zahvaljujući stabilnom rastu prihoda i učinkovitom upravljanju troškovima.

Snažna kapitalna pozicija, visoki pokazatelji likvidnosti i odgovoran pristup kreditiranju osiguravaju održivost poslovanja, dok smanjenje udjela loših kredita potvrđuje kvalitet našeg portfolija.

Inovativnim rješenjima gradimo reputaciju moderne i dinamične banke, a posebno smo ponosni na činjenicu da bilježimo kontinuiran rast broja klijenta. Prema istraživanjima koja provode neovisna tijela, stepen zadovoljstva klijenata značajno je iznad prosjeka tržišta, što ukazuje da i povjerenje u Banku također raste.

U skladu sa našim strateškim opredjeljenjem da klijentima pružamo brze i jednostavne usluge sa dodatnom vrijednošću, predano radimo na jačanju korisničkog iskustva u segmentu digitalnih servisa, posebno mobilnog bankarstva. Naš kreditni proces je visoko automatizovan, te smo u prilici da fizičkim licima odobrimo kredit u svega par minuta, a pravnim u toku jednog dana.

ESG principi i dalje su važan segment naše strategije, ne samo zbog usklađenosti sa regulativama, već i zbog jačanja zajednice u kojoj poslujemo. Projektima kao što su Ženska Mentorska Mreža - program namijenjen edukaciji mladih poslovnih žena i Addiko SME Akademija - program namijenjen edukaciji predstavnika malih i srednjih preduzeća, želimo ostvariti impakt na unapređenje finansijske pismenosti u našoj zajednici. Addiko Bank je u 2024. godini nagrađena prestižnim priznanjem „Zlatni BAM“ za doprinos finansijskoj inkluziji i finansijskoj pismenosti, čime potvrđujemo našu opredijeljenost u ovom segmentu.

S posebnom pažnjom brinemo o razvoju organizacione kulture, svjesni da su ljudi i kultura ključni pokretači našeg razvoja. Želimo biti pouzdan pružatelj finansijskih usluga, ali ujedno i pouzdan poslodavac. Uspješno upravljanje razvojem ljudi, korporativne kulture i kreiranje izvrsnog radnog okruženja, nagrađeno je priznanjem „Najpoželjniji poslodavac u BiH“, prema kojem smo se izdvojili kao jedan od top tri poslodavaca u finansijskom sektoru.

Uspjeh koji smo zabilježili u prethodnoj godini ne bi bio moguć bez povjerenja i kontinuirane podrške naših zaposlenika, dioničara, partnera i klijenata, na čemu smo posebno zahvalni.

S poštovanjem,

Jasmin Spahić

Predsjednik Uprave

Godišnji izvještaj 2024

Ključni pokazatelji	2
Obračanje predsjednika Uprave	3
Uprava Addiko Bank Sarajevo	4
Izvještaj o poslovanju	6
Osnovne informacije o Addiko Bank	6
1. Makroekonomsko okruženje	6
2. Poslovne novosti	7
2.1. Marketing aktivnosti u 2024. godini	7
3. Korporativno upravljanje	8
3.1. Skupština	8
3.2. Uprava	8
3.3. Nadzorni odbor	8
3.4. Kodeks korporativnog upravljanja	8
4. Kapital, dionice	9
4.1. Podružnice	10
5. ESG okvir	10
5.1. ESG strategija	10
5.2. ESG korporativno upravljanje	10
5.3. ESG upravljanje rizikom i usklađenost	11
5.4. ESG Procjena i izvještavanje	11
6. Finansijski razvoj Banke	11
6.1. Pregled finansijskog učinka	11
6.2. Analiza rezultata	12
6.3. Analiza izvještaja o finansijskom položaju	13
6.4. Kapital i zahtjevi za likvidnošću	14
6.5. Izvještavanje po segmentima	15
7. Sistem interne kontrole za računovodstvene procedure	18
8. Srednjoročni ciljevi, izgledi i faktori rizika	19
8.1. Srednjoročni ciljevi	19
8.2. Izgledi	19
8.3. Faktori rizika i upravljanje	20

Finansijski izvještaji su sastavni dio godišnjeg izvještaja

Izjava o odricanju odgovornosti

Odredene izjave sadržane u ovom Izvještaju mogu biti izjave o budućim očekivanjima i druge izjave koje se odnose na budućnost, koje se temelje na trenutnom mišljenju i pretpostavkama rukovodstva i uključuju poznate i nepoznate rizike i nesigurnosti koji bi mogli uzrokovati da se stvarni rezultati, performanse ili događaji značajno razlikuju od onih izraženih ili se podrazumijevaju u takvim izjavama. Stvarni rezultati mogu se značajno razlikovati od predviđenih rezultata, a informacije o prošlim performansama ne dopuštaju donošenje pouzdanih zaključaka o budućim performansama. Izjave za budućnost zasnovane na trenutnom prikazu i pretpostavkama rukovodstva mogu uključivati rizike i nesigurnosti koji bi mogli izazvati materijalno odstupanje od ovdje sadržane izjave.

Verzija na engleskom jeziku je prijevod. Samo je bosanska verzija autentična jezička verzija.

Addiko Bank Sarajevo ne može biti odgovorna iz bilo kojeg razloga za bilo kakvu štetu, gubitak ili troškove bilo koje vrste koji direktno i/ili indirektno proizlaze iz upotrebe ili zbog povezanosti sa ovim Izvještajem ili njegovim sadržajem, ili na bilo koji drugi način koji proizlazi iz ovog dokumenta.

Ovaj Izvještaj ne predstavlja preporuku, poziv ili ponudu za ulaganje ili bilo kakvu investiciju ili drugi savjet ili bilo kakav zahtjev za sudjelovanje u bilo kojem poslu i niko se neće oslanjati na ove materijale u vezi bilo kakvih ugovornih ili drugih obveza, ulaganja itd.

Podaci predstavljeni u ovom Izvještaju odnose se na Addiko Bank Sarajevo (u cijelom dokumentu: Addiko Bank), osim ako nije drugačije naznačeno.

Tabele u ovom Izvještaju mogu sadržavati razlike u zaokruživanju.

Uprava Addiko Bank Sarajevo

S lijeva na desno: Mario Ivanković, član Uprave, Jasmin Spahić, predsjednik Uprave, Enver Lemeš, član Uprave

Izvještaj o poslovanju

Osnovne informacije o Addiko Bank

Addiko Bank Sarajevo ("Banka"), članica Addiko Grupe, je specijalizovana za poslovanje sa stanovništvom i malim i srednjim preduzećima (MSP) u Bosni i Hercegovini. Addiko Grupa se sastoji od Addiko Bank AG, potpuno licencirane austrijske matične banke registrovane u Beču, Austrija, regulisane od strane Austrijske uprave za finansijska tržišta i Evropske centralne banke, kao i šest banaka kćeri, registrovanih i licenciranih za pružanje usluga u pet zemalja CSEE: Hrvatska, Slovenija, Bosna i Hercegovina (gdje posluje preko dvije banke), Srbija i Crna Gora. Addiko banka, preko svojih podružnica, sa 31. decembrom 2024. godine pruža usluge za oko sto hiljada klijenata, koristeći dobro rasprostranjenu mrežu od 28 poslovnica i modernih digitalnih bankarskih kanala.

Na osnovu svoje strategije, Addiko banka se nastoji pozicionirati kao moderna i digitalno napredna organizacija koja kroz jednostavna rješenja nudi nova korisnička iskustva svojim klijentima. U segmentu maloprodaje pored tradicionalnih prodajnih kanala, Banka je usmjerena na razvoj novih programa potrošačkog kreditiranja u saradnji sa selektiranim partnerima. Jednak fokus banka polaže i na razvoj korporativnog bankarstva posebno u segmentu SME (MSP) klijenata.

Addiko banka pruža moderno korisničko iskustvo u skladu sa svojom strategijom. Bankarski proizvodi i usluge su standardizovani, posebno u segmentu poslovanja sa stanovništvom i malim i srednjim preduzećima, s ciljem poboljšanja efikasnosti, upravljanja rizicima i održavanja kvaliteta aktive.

Addiko Bank AG kotira na Bečkoj berzi od 2019. godine.

Fitch je 18. novembra 2024. potvrdio dugoročni rejting Addiko Bank AG na BB sa stabilnim izgledima.

Web stranica Addiko Group za odnose s investitorima <https://www.addiko.com/investor-relations/> sadrži dodatne informacije, uključujući finansijske i druge informacije za investitore.

1. Makroekonomsko okruženje

U Evropi je 2024. godina i dalje obilježena uticajem ruskog rata u Ukrajini, koji sada traje tri godine i dovodi do stalne nestabilnosti i neizvjesnosti. Iako je 2024. godine došlo do značajnog popuštanja na tržištima roba i energije, još uvijek se jasno mogu osjetiti posljedice vrlo visoke inflacije prethodnih godina. Nakon što je visina plaća tek naknadno prilagođena višoj razini cijena, neizvjesnosti oko budućeg privrednog razvoja čine potrošače nesklonim potrošnji, što je u kombinaciji sa slabom globalnom privredom dovelo do prigušenog privrednog razvoja u Europi.

Nakon dvije godine visoke inflacije u regiji CSEE, inflacija je pala u zemljama CSEE u 2024. godini. Međutim, iako su poskupljenja u Sloveniji zapravo bila na očekivanoj vrijednosti od 2,0%, bila su nešto viša od zadnjih predviđanja iz jeseni 2024.g u Hrvatskoj od 4,5%. Za Bosnu i Hercegovinu očekivana vrijednost za 2024. je 2,2%, za Srbiju 4,5% i za Crnu Goru 4,8%.

Inflacija u eurozoni također je značajno pala 2024. godini. Otkako je dostigla vrhunac od 10,6% u oktobru 2022. g., brzo je pala i kretala se između 2,8% (januar) i 1,7% (septembar) 2024. g. te 2,4% na kraju 2024.godine.

Ovisno o strukturi lokalnih privreda i mjerama koje su vlade poduzele za suzbijanje inflacije u pojedinim državama članicama EU-a, stope rasta cijena u decembru 2024. godine značajno su varirale, u rasponu od niskih 1,0% u Irskoj i 1,4% u Italiji do 4,4% u Belgiji i 4,5% u Hrvatskoj. Austrija se našla u sredini među zemljama eurozone s rastom potrošačkih cijena od 2,1%.

Nakon što je Europska centralna banka (ECB) provela ukupno deset povećanja kamatnih stopa u razdoblju od jula 2022. do septembra 2023. godine, ključna kamatna stopa, stopa za graničnu mogućnost kreditiranja zajmova središnje banke, iznosila je 4,5%, što je najviša razina u posljednja dva desetljeća. U 2024. godini ECB je snizio ključne kamatne stope

ukupno četiri puta, posljednji put u skladu s odlukom od 12. decembra 2024. Daljnje smanjenje od 0,25% izvršeno je 30. januara 2025. godine sa primjenom od 5. februara 2025.g. ključne kamatne stope su sljedeće:

- za depozit: 2,75% (YE23: 4,00%)
- za glavne operacije refinansiranja: 2,90% (YE23: 4,50%)
- za graničnu pozajmicu: 3,15% (YE23: 4,75%)

Ako inflacija u eurozoni ostane na niskoj razini u nadolazećim mjesecima, tržišni sudionici trenutno pretpostavljaju da će ECB dodatno smanjiti kamatne stope 2025. godine.

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) zadržava kamatne stope na sredstva iznad obvezne rezerve na 0%. Kamatna stopa na sredstva obvezne rezerve u domaćoj valuti iznosi 0,50%, a na dio obvezne rezerve u stranoj valuti 0,30%, počevši od 01.07.2023. Za sada nema naznaka da će doći do daljnjih povećanja kamatnih stopa, čak i ako ih bude, ne očekuje se da će doći do značajnijih povećanja kamata.

BDP u eurozoni porastao je samo 0,9% u 2024. godini u usporedbi s prethodnom godinom, posebice zbog niže kupovne moći stanovništva kao posljedice inflacije i njihove nevoljkosti za potrošnju. Sezonski prilagođena stopa nezaposlenosti u eurozoni blago je pala na 6,3% u decembru 2024., što odgovara padu od 0,2 postotna boda u usporedbi s decembrom 2023. godine.

Za razliku od niskog rasta BDP-a u eurozoni, tržišta CSEE zabilježila su znatno snažniji rast u 2024. godini u usporedbi s proljetnom prognozom, Bečki institut za međunarodne ekonomske studije (wiiw) je u jesenskoj prognozi povišio prognoze rasta BDP-a za Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i Srbiju. Predviđeni rast BDP-a za 2024. godinu je 3,3% za Hrvatsku, 2,6% za Bosnu i Hercegovinu i snažnih 3,8% za Srbiju. Očekivanja rasta BDP-a u Sloveniji i Crnoj Gori smanjena su na 1,7% odnosno 3,5%.

Bosna i Hercegovina je imala koristi od porasta turizma, kao i pozitivnog utjecaja doznaka iz inozemstva i kontinuiranih ulaganja u 2024. godini. Sveukupno, očekuje se rast BDP-a od 2,7% za 2024. godinu, dok je nezaposlenost - iako se razvijala vrlo pozitivno u posljednje dvije godine - i dalje vrlo visoka na 13,3%.

(Izvor: Eurostat, wiiw)

2. Poslovne novosti

2.1. Marketing aktivnosti u 2024. godini

Marketinške aktivnosti važan su segment poslovnog rasta Banke. U toku 2024. marketing je imao snažnu ulogu u privlačenju novih klijenata, kao i unapređenju prepoznatljivosti i reputacije brenda Addiko banke, koja se ističe kao banka specijalizirana za brze kredite, uvijek dostupna klijentima, bez obzira na vrijeme i mjesto.

Vodeći računa o značaju digitalnih kanala komunikacije i online prisustva, digitalne marketinške kampanje su bile aktivne tokom cijele godine.

Cilj marketinških kampanja realizovanih u 2024. godini, bio je prenijeti jasne i transparentne informacije o ključnim proizvodima i uslugama Banke. Jednostavno komuniciranje ostalo je u fokusu i u ovoj godini, kako bi klijentima omogućili lakše donošenje finansijskih odluka.

Teze brzina i jednostavnost istaknute su kroz komunikaciju jedinstvene ponude na tržištu koja je omogućila odobrenje kredita i kreditne kartice samo uz ličnu kartu i jednu posjetu poslovnici.

U okviru marketinških kampanja komunicirano je da će svaki klijent dobiti odgovor na kreditni zahtjev u iznosu od 50,000 KM za samo 50 minuta, a u suprotnom Banka će vratiti klijentu prvu ratu kredita. Banka je uspjela uspješno odgovoriti na sve zahtjeve u obećanom vremenskom roku.

Ostali proizvodi i usluge u fokusu komunikacije:

- **Addiko shopping vikend** - popusti i do 20% na kupovinu bilo kojom Addiko Mastercard karticom svake subote i nedjelje u trgovinama partnera;
- **Osiguravajući proizvodi i usluge** za fizička i pravna lica;
- Funkcionalnosti **Addiko Mobile aplikacije za fizička lica**: PIN na klik (uvid u PIN kartice putem mobilne aplikacije), mPrenesi (transfer novca putem telefonskog imenika), mDopune (Dopuna prepaid računa u saradnji sa BH Telecom operaterom) i mQR plati (Plaćanje telefonom u Bingo trgovinama);
- **Addiko Business Mobile aplikacija** za pravna lica;
- **eTranše i eGarancije** u aplikaciji elektronskog bankarstva za pravna lica;
- **Peugeot finansiranje** - partnerstvo sa Blok Sarajevo i AC Grand Auto Tuzla za kupovinu novih Peugeot vozila;

Usmjereni na visok nivo zadovoljstva klijenata, što je jedan od ključnih prioriteta Addiko banke, nastojali smo razviti inovativna rješenja koja će doprinijeti još boljem korisničkom iskustvu.

3. Korporativno upravljanje

3.1. Skupština

Dana 23. aprila 2024. godine Addiko Bank d.d. Sarajevo je održala redovnu godišnju skupštinu na kojoj su usvojene sve predložene tačke dnevnog reda.

3.2. Uprava

U poslovnoj 2024. godini nije bilo promjena u licima i funkcijama u Upravi Banke.

3.3. Nadzorni odbor

Skupština Banke je u novembru 2024. donijela odluku o izmjenama Statuta u dijelu koji se tiče broja članova Nadzornog odbora, a kojom je broj povećan na sedam. Proces pribavljanja prethodne saglasnosti Agencije za bankarstvo FBiH za imenovanje dva dodatna člana Nadzornog odbora je u toku.

3.4. Kodeks korporativnog upravljanja

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o bankama FBiH i licence od strane Agencije za bankarstvo FBiH od 17.01.2000., Banka je stekla svojstvo pravnog lica i ovlašćena je za obavljanje bankarskih poslova shodno Zakonu o bankama. Osnovni principi rada Banke određeni su Osnivačkim aktom i Statutom Banke. Osnovni koncept korporativnog upravljanja uspostavljen je Zakonom o bankama, koji Banka sprovodi i nad čijim sprovođenjem nadzor obavlja Agencija za bankarstvo FBiH.

U skladu sa Zakonom o bankama i Zakonom o privrednim društvima, korporativni organi Banke su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava banke.

Interno izvještavanje koristi Nadzornom odboru i menadžmentu Banke kao sredstvo za nadgledanje poslovanja Banke u cjelosti, a zaposleni koriste informacije koje primaju iz internih izvještaja kako bi izvršavali svoje radne obaveze. Smatramo da Banka ima korporativnu strukturu koja je transparentna i organizovana tako da promoviše i pokazuje efikasno upravljanje Bankom. Također smatramo da je struktura Banke jasna i transparentna za zaposlene u Banci kao i za relevantne nadležne organe.

Korporativno upravljanje se uspostavlja na način:

- Da se u svim segmentima korporativnog upravljanja poštuje pravni okvir FBiH i dobra praksa poslovanja, regulative i smjernice Agencije za bankarstvo FBiH;
- Da su u tom okviru postavljeni principi koji su fleksibilni i daju prostor Nadzornom odboru i Upravi Banke da na najbolji način upravlja i rukovodi Bankom i postiže postavljene ciljeve, o kojima izvještava Skupštinu;
- Da svi međusobni odnosi zainteresovanih strana u funkcionisanju Banke budu jasni diferencirani, da nema preklapanja niti praznina u odgovornostima i nadležnostima, te da kod svih zainteresovanih strana bude uspostavljena ravnoteža odgovornosti i obaveza, odnosno prava i nadležnosti;
- Da se odnosi među svim zainteresovanim stranama postave tako da kod svih preovladava zajednički interes, odnosno interes Banke u odnosu na njihove pojedinačne interese;
- Da se u potpunosti, efikasno i efektно izvršavaju sve funkcije upravljanja i rukovođenja Bankom, odnosno da se Bankom upravlja na način koji dovodi do postizanja postavljenih ciljeva i zadataka. U primjeni pravila korporativnog upravljanja implementirana je navedena regulativa, kao i druga interna akta Banke i u samoj primjeni istih ne postoje odstupanja.

4. Kapital, dionice

Dionički kapital Banke je podijeljen u 532.500 redovnih (običnih) dionica, a nominalna vrijednost svake dionice iznosi 188,55 KM dionica.

Statut Društva ne sadrži nikakva ograničenja u vezi s pravom glasa ili prijenosom dionica, niti su Upravi poznate bilo koje druge takve odredbe.

Nakon dobrovoljnog preuzimanja preostalih 8 dionica Addiko Bank d.d. Sarajevo od strane Addiko Bank AG koje je završeno i registrovano 23. januara 2024. godine Addiko Bank AG je jedini dioničar Addiko Bank d.d. Sarajevo (100%).

Addiko Bank AG obavještava Addiko Bank d.d. o promjenama u njihovoj strukturi dioničara.

Tako je Addiko Bank d.d. Sarajevo obaviještena da je 13. augusta 2024. godine, Evropska centralna banka (ECB) obavijestila Addiko Bank AG da je ECB utvrdila da su Alta Pay Group d.o.o. (u daljem tekstu 'Alta Pay Group') i Diplomat Pay d.o.o. (u daljem tekstu 'Diplomat') djelovali zajedno u sticanju kvalifikovanog udjela u iznosu od ukupno 19,62% dionica u Addiko Bank AG i nisu o tome obavijestili FMA kako je propisano.

ECB je dalje navela da se prava glasa vezana za 9,63% dionica u Addiko Bank AG koje Alta Pay Group posjeduje i 9,99% dionica u Addiko Bank AG koje Diplomat posjeduje, smatraju suspendovanim na osnovu zakona od datuma sticanja, tj. 12,75% od 27. marta 2024. godine i 19,62% od 22. jula 2024. godine.% od 22. jula 2024. godine.

U svom obavještenju Holdingu od 11. decembra 2024. godine, S-Quad Handels - und Beteiligungs GmbH je objavio svoju od 9,99% (1.948.047 dionica) Addiko Bank AG od Diplomat.

Dakle, od 31. decembra 2024. samo dionice koje drži Alta Pay Group (9,63% odnosno dalje stečene dionice bez prethodnog obavještenja) su suspendovane s pravom glasa.

Shodno članu 45, Zakona o bankama, Skupština odlučuje o formiranju osnovnog kapitala banke putem emisije dionica ili povećanja običnih dionica i emisije ili povećanja prioritetnih dionica i odlučuje o emisiji, povlačenju i poništavanju dionica i drugim poslovima sa vrijednosnim papirima kao i o povećanju i smanjenju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili u druga pravna lica.

Banka ne može, direktno ili indirektno, bez prethodnog pisanog odobrenja Agencije imati: a) značajan vlasnički interes u pravnom licu ili indirektno u supsidijarnom licu tog pravnog lica koji prelazi iznos od 5% regulatornog kapitala banke ili b) ukupnu neto vrijednost svih vlasničkih učešća banke u drugim pravnim licima i u supsidijarnim licima tih pravnih lica iznad 20% regulatornog kapitala banke. Banka ne može, direktno ili indirektno, imati vlasničko učešće u jednom pravnom licu koji prelazi 15% njenog regulatornog kapitala, a vlasničko učešće u nefinansijskom licu ne može preći 10% njenog regulatornog kapitala, niti vlasničko učešće može preći 49% vlasništva nefinansijskog pravnog lica. Ukupno učešće banke u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru ne može biti veće od 25% priznatog kapitala banke, a ukupno učešće banke u licima u finansijskom sektoru ne može preći 50% njenog priznatog kapitala.

Ako banka ima kvalificirano učešće u drugom pravnom licu, to pravno lice ne može steći kvalificirano učešće u toj banci. Ako pravno lice ima kvalificirano učešće u banci, ta banka ne može steći kvalificirano učešće u tom pravnom licu.

Banka ne može sticati vlastite dionice bez prethodne saglasnosti Agencije. Sticanje vlastitih dionica bez saglasnosti Agencije ništav je pravni posao. Banka je dužna da stečene vlastite dionice otuđi u roku od jedne godine od dana njihovog sticanja.

4.1. Podružnice

Na kraju 2024. godine Addiko banka poslovala je kroz ukupno 28 podružnica. Ova fizička distribucija se kontinuirano preispituje kako bi se omogućilo provođenje strategije Addiko banke poslovanja usmjerenog na stanovništvo i mala i srednja preduzeća, u kontekstu sve veće sklonosti klijenata prema digitalnim kanalima.

5. ESG okvir

Addiko banka podržava rastuću važnost i relevantnost pitanja životne sredine, društva i odgovornog upravljanja („ESG“), posebno klimatskih promjena za svoje poslovno i operativno okruženje. Stoga je Addiko banka započela svoj put održivosti 2021. godine, kada je na nivou Grupacije prvi put provedena detaljna ESG procjena. Godine 2022. uspostavljena je formalna radna grupa za ESG na nivou Grupacije, sa predstavnicima iz rizika, upravljanja i usklađenosti, s ciljem implementacije zahtjeva ESG izvještavanja i upravljanja procesom održivog razvoja u okviru Addiko banke. ESG okvir Addiko banke sastoji se od 4 strateška stuba:

5.1. ESG strategija

Kao glavnu prekretnicu na svom putu ka održivosti, Addiko banka je formulisala ESG strategiju, koja je razvijena tokom izvještajnog perioda te odobrena od strane Nadzornog odbora tokom 2024. godine. Ova ESG strategija je usko povezana s poslovanjem i strategijom rizika Addiko Grupe, nastojeći da obezbijedi organizovan pristup ESG i održivosti. ESG strategija pruža podršku za uključivanje ESG razmatranja u upravljačke procese, odobravanje kredita, upravljanje rizikom, odluke o finansiranju i izvještavanje unutar Grupe i Banke. Nadalje, ona također određuje koji rizici C&E mogu uticati na poslovnu strategiju i kako će se ti rizici odražavati na implementaciju strategije.

U okviru ESG strategije, Addiko banka također definiše specifične ciljeve održivog razvoja i daje svoju opredijeljenost za ispunjavanje ovih ciljeva kroz izvršavanje inicijativa koje podstiču svijest o ESG-u.

5.2. ESG korporativno upravljanje

Osim toga, uspostavljen je snažan okvir korporativnog upravljanja kako bi se osiguralo da se strateški ciljevi holistički promoviraju kroz instituciju. Uspostavljena je posebna ESG radna grupa na nivou Banke sa ciljem integracije ESG u poslovne linije i ključne procese Addiko Bank i redovno praćenje napora u upravljanju rizicima ESG-a.

5.3. ESG upravljanje rizikom i usklađenost

Drugi važan element ESG okvira je integracija ESG-a u okvir upravljanja rizikom i usklađenosti. Iz perspektive upravljanja rizikom, Addiko nastavlja da identifikuje faktore rizika ESG (prvenstveno klimatske i ekološke rizike), procenjujući njihovu materijalnost i inkorporirajući ih u postojeće tipove rizika.

Iz perspektive usklađenosti, dinamični razvoj regulatornih zahtjeva o standardima ESG propisno se prati kako bi se osiguralo da su svi obavezni zahtjevi za objavljivanje u vezi sa ESG ispunjeni.

5.4. ESG Procjena i izvještavanje

ESG Procjena i Izvještavanje osigurava da se redovno procjenjuje ESG rizik koji može uticati na Addiko banku i da se ispune ESG zahtjevi u pogledu izvještavanja.

Trenutno, Addiko banka objavljuje nefinansijske informacije na nivou Grupacije, u skladu sa Direktivom o nefinansijskom izvještavanju i ispunjava zahtjeve za objavljivanju omjera zelene aktive kako je propisano Uredbom o taksonomiji EU.

6. Finansijski razvoj Banke

6.1. Pregled finansijskog učinka

- **Operativni rezultat prije umanjjenja i rezervi**, porastao za 32,7% na BAM 31.642 hiljade u usporedbi sa BAM 23.839 hiljade prethodne godine
- **Opšti administrativni troškovi** iznad očekivanja zbog visoke inflacije
- **NPL racio (na bilansnu izloženost)** je 3,1% (2023: 3,2%) sa povećanim iznosom pokrivenosti NPL portfolio na 94,2% (2023: 88,4%)
- **Povrat na prosječni materijalni kapital** porastao na 13,4% (YE23: 9,6%)

Rezultat nakon poreza dosegao je 24.951 hiljade KM, 49,7% više u odnosu na prethodnu godinu (2023: 16.669 hiljada KM), uglavnom zbog pozitivnog razvoja poslovanja i uspješnog ponovnog određivanja cijena u okruženju visokih kamatnih stopa.

Udio dva fokusna segmenta, Potrošački segment i SME, u ukupnim kamatonosnim kreditima porastao je na 94,9% u poređenju sa 94,2% na kraju 2023. godine. Ukupni kamatonosni krediti klijenata nastavili su svoj rast, povećavši se na 577.409 hiljada KM u odnosu na 553.498 hiljada KM na kraju 2023. godine, dok su kamatonosni krediti nefokusnih segmenata nastavili trend smanjenja. Kamatonosni krediti fokusnih segmenata porasli su za 5,0% na godišnjem nivou, uz značajan rast segmenta Potrošača za 11,5%.

Neto kamatni prihod ostvario je rast od 22,5% povećavši se na 47.190 hiljada KM (2023: 38.521 hiljada KM) uz poboljšanje NIM pokazatelja na 3,7% (2023: 3,6%). **Neto prihod od naknada i provizija** porastao je za 14,4% i iznosi 19.292 hiljade KM (2023: 16.864 hiljade KM), te predstavlja rezultat povećanja angažmana na bankoosiguranju, računima i paketima, kao i na transakcijama. **Opći administrativni troškovi** porasli su na 34.257 hiljada KM (2023: 31.355 hiljada KM) zbog visoke inflacije.

Omjer troškova i prihoda smanjen je na 51,1% (2023: 55,2%). **Ostali rezultat** iznosio je -1.039 hiljada KM, što je bolje u odnosu na uporedni period (2023: -1.134 hiljada KM).

Očekivani **troškovi kreditnih gubitka** iznosili su -3.415 hiljada KM ili 26,5% (2023: -4.649 hiljada KM), na razvoj su uglavnom uticali zahtjevi za rezervisanja u portfoliu potrošačkih kredita, kao i rezerviranja za veće plasmane unutar segmenta malih i srednjih poduzeća, pri čemu je prethodno razdoblje bilo više zbog reklasifikacija iz faze 1 u fazu 2 pojedinačnih korporativnih slučajeva što je dovelo do neto povećanja u fazi 2. Omjer NPE (na stanje kredita) ostao je stabilan na 3,1% (2023: 3,2%) na temelju nenaplative izloženosti (NPE) od 14.800 hiljada KM (2023: 14.027 hiljada KM). NPE pokrivenost je povećana na 94,2% (2023: 88,4%). Ukupni **kapital** porastao je na 199.731 hiljada KM (2023: 186.766 hiljada KM). Nakon regulatornih odbitaka, omjer CET1 iznosio je 21,58% (2023: 22,81%).

6.2. Analiza rezultata

	01.01. - 31.12.2024.	01.01. - 31.12.2023.	(abs)	(%)
	000 KM			
Neto bankarski prihod	66.482	55.385	11.097	20,0%
Neto prihod od kamata	47.190	38.521	8.669	22,5%
Neto prihod od naknada i provizija	19.292	16.864	2.428	14,4%
Neto rezultat od finansijskih instrumenata	115	122	-7	-5,7%
Ostali operativni rezultat	-698	-313	-385	<100%
Prihod iz redovnog poslovanja	65.899	55.194	10.705	19,4%
Opšti administrativni troškovi	-34.257	-31.355	-2.902	-9,3%
Operativni rezultat prije umanjjenja i rezervi	31.642	23.839	7.803	32,7%
Ostali rezultat	-1.039	-1.134	95	8,4%
Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine	-3.415	-4.649	1.234	26,5%
Rezultat prije poreza	27.188	18.056	9.132	50,6%
Porez na dobit	-2.237	-1.387	-850	-61,3%
Rezultat nakon poreza	24.951	16.669	8.282	49,7%

Neto bankarski prihod se poboljšao za 11.097 hiljada KM na 66.482 hiljada KM na kraju 2024. godine.

Neto prihod od kamata je značajno porastao, sa 38.521 hiljada KM u 2023. godini, za 8.669 hiljada KM, ili 22,5% na 47.190 hiljada KM u 2024. godini. Osnovni razlog za spomenuto povećanje jeste povećanje kamatnog prihoda za 11.443 hiljada KM sa 41.165 hiljada KM u 2023. godini na 52.609 hiljade KM u 2024. godini, zbog intenziviranih kreditnih aktivnostih i boljih plasmana u odnosu na prošlu godinu, prikupljanja novih klijenata, održavanja stabilne baze postojećih klijenata, te ostvarenja većeg prihoda u poslovanju Riznice. Dodatno, **rashodi od kamata** su povećani za 2.775 hiljade KM zbog povećanja volumena depozita kod fizičkih i pravnih osoba posebno od klijenata javnog sektora.

Neto kamatna marža je posljedično povećana na 371bp u 2024. godini, u poređenju sa 364bp u 2023. godini.

Neto prihod od naknada i provizija povećan na iznos od 19.292 hiljada KM (2023: 16.864 hiljada KM) kao rezultat neto povećanja prihoda od naknada i provizija sa 22.689 hiljade KM na 25.899 hiljada KM, te rashoda od naknada i provizija sa -5.825 hiljada KM u 2023.godini na -6.607 hiljada KM u 2024. godini. Povećanje neto prihoda od naknada i provizija odražavalo je ubranu ekonomsku aktivnost, povećanje kreditnih aktivnosti, povećanje baze klijenata, razmjene novca, kao i povećanje obima transakcija.

Neto rezultat od finansijskih instrumenata iznosi 115 hiljada KM u 2024. godini, što je rezultat deviznih i povezanih aktivnosti trgovanja, u odnosu na 122 hiljade KM u 2023. godini.

Ostali operativni rezultat kao zbir ostalih poslovnih prihoda i ostalih poslovnih rashoda povećan je sa -313 hiljada KM u 2023. godini, za -385 hiljade KM, do -698 hiljada KM u 2024. Ova pozicija uključuje sljedeće značajne stavke:

- Troškovi garancije depozita od 2.338 hiljada KM (2023: 1.978 hiljada KM)
- Naknade Agenciji za bankarstvo od 940 hiljada KM (2023: 698 hiljada KM)
- Dobici od prodaje nefinansijske imovine proizašli iz otuđenja investicijskih nekretnina porasli su na 3.193 hiljade KM (YE23: 989 hiljada KM).

Opšti administrativni troškovi porasli su sa 31.355 hiljada KM u 2023. godini na 34.257 hiljada KM u 2024 godini:

- Troškovi osoblja su porasli za 1.702 hiljada KM na 16.625 hiljade KM.
- Ostali administrativni troškovi su porasli za 1.325 hiljada KM na 14.717 hiljada KM zbog inflatornih usklađivanja osnovice troškova.
- Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine smanjena je za 125 hiljada KM na 2.915 hiljada KM u 2024.

Ostali rezultat -1.039 hiljada KM (2023: -1.134 hiljada KM) uglavnom je bio pod uticajem umanjjenja vrijednosti materijalne imovine i nekretnina namijenjenih prodaji kao i rezervisanja za sudske sporove.

Troškovi kreditnih gubitaka za finansijsku imovinu smanjeni su za 1.234 hiljade KM na -3.415 hiljada KM tokom izvještajnog perioda u usporedbi sa -4.649 hiljada KM na kraju 2023. godine. U odnosu na 2023. godinu Banka je ostvarila pozitivnu razliku u troškovima kreditnih gubitaka koja prvenstveno dolazi iz STAGE 1 i STAGE 2. Na 31.12.2024. Banka je imala veći udio izloženosti STAGE 1 u u ukupnom performing portfolio u odnosu na 31.12.2023. (87,7% vs 86,8%). U 2024. godini je ažurirana i interna metodologije za izračun rezerviranja koja podrazumijeva implementaciju modela za izračun rezervisanja, što je uticalo na iznos rezervisanja na kraju 2024. godine.

Porez na dobit porastao je na -2.237 hiljada KM u usporedbi s -1.387 hiljada KM u 2023. godini. Promjena uglavnom odražava veći rezultat prije oporezivanja u 2024. u usporedbi s 2023. godinom.

Sveukupno, **rezultat nakon oporezivanja** porastao je za 49,7% na godišnjoj nivou na 24.951 hiljada KM (2023: 16.669 hiljada KM).

6.3. Analiza izvještaja o finansijskom položaju

	31.12.2024	31.12.2023	(abs)	(%)
Novac i novčana sredstva	388.079	321.149	66.930	20,8%
Kredit i potraživanja	569.472	545.654	23.818	4,4%
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija	746	1.068	-322	-30,1%
Kredit i potraživanja od klijenata	568.726	544.586	24.140	4,4%
Investicijski vrijednosni papiri	325.530	220.861	104.669	47,4%
Materijalna imovina	17.472	17.066	406	2,4%
Nematerijalna imovina	5.324	5.407	-83	-1,5%
Porezna imovina	3.484	4.427	-943	-21,3%
Tekuća porezna imovina		102	-102	-100%
Odgođena porezna imovina	3.484	4.325	-841	-19,4%
Ostala imovina	3.019	1.415	1.604	>100%
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	1.600	2.185	-585	-26,8%
Ukupna aktiva	1.313.980	1.118.164	195.816	17,5%

Izveštaj o finansijskom položaju Addiko banke pokazuje jednostavnu i solidnu kamatonosnu strukturu aktive: 43% aktive predstavljaju krediti klijentima, od kojih većina pripada oblasti koja je u fokusu. Osim toga, znatan dio preostale imovine odnosi se na novčane rezerve i dužničke vrijednosne papire visokog rejtinga.

Novac i novčana sredstva povećana su na 388.079 hiljada KM na kraju 2024. godine (2023: 321.149 hiljada KM). Ovo odražava snažnu poziciju likvidnosti Banke.

Kredit i potraživanja od kreditnih institucija (neto) smanjeni su za 322 hiljade KM na 746 hiljada KM (2023: 1.068 hiljada KM).

Kredit i potraživanja od klijenata (neto) povećani su za 24.140 KM na 568.726 hiljada KM (2023: 544.586 hiljada KM). Promjena se uglavnom odnosila na aktivne kredite u oblastima koje su u fokusu i koje nisu u fokusu. Neto krediti u segmentima koji nisu u fokusu (hipotekarni poslovi i kreditiranje velikih korporativnih klijenata i javnih institucija) smanjeni su sa 31.442 hiljada KM na kraju 2023. godine na 29.505 hiljada KM u 2024. godini. Neto krediti u fokusnim segmentima (potrošački i SME segment) povećani su na 538.964 hiljada KM (2023: 510.388 hiljada KM).

Investicijski vrijednosni papiri povećani su sa 220.861 hiljada KM u 2023. na 325.530 hiljada KM u 2024. u skladu sa uspostavljenom poslovnom strategijom. Ulaganja su uglavnom u državne obveznice s visokim rejtingom. Sve investicije su standardne (eng. "plain vanilla") bez ikakvih ugrađenih opcija ili drugih strukturiranih obilježja.

Porezna imovina smanjena je na 3.484 hiljada KM (2023: 4.427 hiljada KM). Smanjenje uglavnom odražava odgođenu poreznu imovinu priznatu na temelju promjene fer vrijednosti investicijskih vrijednosnih papira mjerenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI).

Ostala imovina povećana na 3.019 hiljada KM (2024: 1.415 hiljada KM). Ova pozicija uključuje unaprijed plaćene troškove i vremenska razgraničenja te ostala potraživanja.

U odnosu na kraj 2023. godine, ukupna aktiva Banke povećana je sa 1.118.164 hiljada KM na 1.313.980 hiljada KM, što je za 195.816 hiljada KM ili 17,5% više. Ukupni rizik, tj. rizikom ponderisana aktiva uključujući kreditni, tržišni i operativni rizik, porastao je na 781.652 hiljada KM (YE23: 703.137 hiljada KM) jer je veći iznos kreditne izloženosti povećavao RWA za kreditni rizik.

	31.12.2024	31.12.2023	(abs)	(%)
Finansijske obaveze vrednovane po amortiziranom trošku	1.099.183	916.475	182.708	19,9%
Depoziti kreditnih institucija	6.121	7.410	-1.289	-17,4%
Depoziti klijenata	1.074.046	896.136	177.910	19,9%
Uzeti krediti	10.170	2.934	7.236	>100%
Ostale finansijske obaveze	8.846	9.995	-1.149	-11,5%
Rezervisanja	7.464	7.598	-134	-1,8%
Tekuća porezna obaveza	629	0	629	100%
Ostale obaveze	6.973	7.325	-352	-4,8%
Kapital	199.731	186.766	12.965	6,9%
Ukupno kapital i obaveze	1.313.980	1.118.164	195.816	17,5%

Na strani obaveza, **finansijske obaveze vrednovane po amortizovanom trošku** porasle su na 1.099.183 hiljada KM u odnosu na 916.475 hiljada KM na kraju 2023. godine:

- Depoziti kreditnih institucija smanjeni su sa 7.410 hiljada KM u 2023. na 6.121 hiljada KM u 2024.
- Depoziti klijenata povećani su na 1.074.046 hiljada KM (2023: 896.136 hiljada KM). Solidan profil finansiranja je jedna od prednosti Banke, što dovodi do niske zavisnosti od tržišnog finansiranja. Oko 24% depozita su oročeni depoziti, uglavnom denominirani u eurima, a zatim slijedi bosanskohercegovačka konvertibilna marka (KM).
- Krediti od banaka povećani su na 10.170 hiljada KM (YE23: 2.934 hiljada KM) što predstavlja kreditnu liniju.
- Ostale finansijske obaveze su smanjenje sa 9.995 hiljada KM u 2023. godini na 8.846 hiljada KM u 2024.

Rezervisanja su smanjena sa 7.598 hiljada KM u 2023. na 7.464 hiljada KM u 2024. Na razvoj su prvenstveno uticale vanskudske nagodbe za sudske sporove.

Ostale obaveze su smanjene sa 7.325 hiljada KM u 2023. na 6.973 hiljada KM u 2024. i uglavnom uključuju vremenska razgraničenja za usluge koje su primljene, ali još nisu fakturisane (2024: 2.600 hiljada KM; 2023: 1.557 hiljada KM), kao i obaveze za plate i naknade za plate koje još nisu plaćene.

Kapital je porastao sa 186.766 hiljada KM na 199.731 hiljada KM zahvaljujući rezultatu na kraju godine, kao i pozitivnoj promjeni ostale sveobuhvatne dobiti (4.683 hiljada KM) koja uglavnom odražava oporavak tržišnih vrijednosti i povezanih promjena fer vrijednosti dužničkih instrumenata koji se mjere na FVTOCI.

6.4. Kapital i zahtjevi za likvidnošću

Ukupni kapitalni zahtjev (TCR) iznosi 15,50% za Banku, a sastoji se od:

- 14,5% TCR (12,0% kapitalni zahtjev i 2,5% zaštitni sloj). Kao dodatni kapitalni zahtjev, SREP za 2024. je postavljen na 1,0% i trebao bi u potpunosti sadržan u CET1 kapitalu. Regulator stoga očekuje od Banke da ispuni CET1 koeficijent od 10,25%.

Kapitalna osnova Banke se sastoji isključivo od CET1 i iznosi 21,58% (YE23: 22,81%) što je znatno iznad ukupnog kapitalnog zahteva od 15,5% i zasnovano je na trenutno važećoj odluci Agencije za bankarstvo.

Pored toga, pokazatelji regulatornog kapitala Banke odražavaju povećanje RWA-a, koje je potaknuto povećanjem kreditnog rizika (77.878 hiljada KM) i povećanjem operativnog rizika (6.505 hiljada KM).

Finansijska poluga Banke je zadovoljavajuća i iznosi 12,1% na kraju 2024. (YE23: 13,5%).

Pozicija likvidnosti Banke ostaje jaka, LCR koeficijentom od 671,58% (YE23: 403,47%) i sa LTD koeficijentom od 52,5% (YE23: 59,8%), čime zadovoljava indikatore likvidnosti visoko iznad regulatornih zahtjeva.

6.5. Izveštavanje po segmentima

Izveštavanje po segmentima Banke zasniva se na MSFI 8 Poslovni segmenti, koji se zasniva na pristupu upravljanja. U skladu s tim, podaci po segmentima su pripremljeni na osnovu internog procesa upravljanja. Da bi se izvršila procjena rezultata predmetnih segmenata, Uprava kao primarni metod utvrđivanja poslovnog uspjeha koristi bilans uspjeha naveden u nastavku, kao i obim prihodujućih kredita, obim depozita i pripadajući KPI. U bilansu uspjeha izvještaja po segmentima dobit od kamata i rashod od kamata su navedeni u neto iznosu na poziciji neto prihod od kamata, koji odražava prezentaciju internog izveštavanja, te je osnova za daljnje vođenje Banke od strane Uprave.

Računovodstvene politike u segmentima poslovanja su iste onima opisanim u značajnim računovodstvenim politikama. Banka vrši procjenu poslovnog uspjeha svakog segmenta na osnovu a) poslovnog rezultata prije poreza b) obima prihodujućih kredita i c) obima depozita kao najvažnijih stavki koje uprava uzima u razmatranje kod ocjene rezultata predmetnih segmenata.

Segmentacija poslovnih aktivnosti

Izveštavanje po segmentima predstavlja rezultat operativnih poslova segmenata Addiko banke, kreiran na osnovu internih izvještaja korištenih od Uprave za procjenu učinka segmenata kao i u procesu odlučivanja. Poslovna segmentacija je podijeljena na segmente sa dodanom vrijednošću kao što su fokusni segmenti Stanovništvo i Mala i srednja preduzeća ili segmente van fokusa kao što su Velika preduzeća, Javno finansiranje i Hipotekarni segment.

Strategija maloprodaje

Strategija Addiko Banke je da pruži moderno bankarstvo, fokusirajući se na proizvode za osnovne potrebe stanovništva kao što su procesi kreditiranja i plaćanja, koji su brzo isporučeni i komunicirani na jednostavan i transparentan način. U segmentu stanovništva, fokus je na nenamjenskim kreditiranjima, zatim proizvodi kao što su računi i paketi, depozitni proizvodi, redovne transakcije i kartično poslovanje. Addiko banka pridaje značajan napor u kreiranju digitalnih mogućnosti i prepoznatljivosti na tržištu kroz digitalne servise, te poslovanje kroz mrežu od 28 podružnica.

Strategija malih i srednjih preduzeća

Mala i srednja preduzeća predstavljaju osnovni strateški fokusni segment Addiko banke, plasirajući svoje proizvode za više od 3 hiljade klijenata unutar navedenog segmenta, u kojem je banka ciljala na realni sektor sa obrtnim kapitalom, investicijskim kreditima i jakim fokusom na trgovinske finansijske proizvode. Addiko strategija u ovom segmentu jeste da se ostvari primarni bankovni status kroz pružanje usluga baziranih na pogodnosti, razvijanju fleksibilnih rješenja i proizvoda koji su digitalizirani i povezani sa konkurentskom prednošću. Addiko banka konstantno razvija novu digitalnu platformu koja će zadovoljiti potrebe moderniziranih klijenata malih i srednjih preduzeća, na način da obezbijedi primarno jednostavno kreditiranje u skladu sa vremenom isporuke lidera na tržištu. Shodno tome, Addiko banka planira da nastavi sa digitalnim uslugama prema neiskorištenim potencijalima manjih pravnih preduzeća, povećavajući volumen kredita i povezani prihod od naknada.

000 KM

31.12.2024.	Fokus segmenti		Nefokusni segmenti			Korporativni i Centar	Ukupno
	Potrošački krediti	Mala i srednja preduzeća	Hipotekarni i krediti	Velika preduzeća	Javno finansiranje		
Neto bankarski prihod	34.934	16.818	751	966	-1.686	14.699	66.482
Neto prihod od kamata od čega redovni kamatni prihod	21.549	11.468	751	431	-1.838	14.829	47.190
Neto prihod od naknada i provizija	22.873	10.644	730	562	318	0	35.127
Neto prihod od naknada i provizija	13.385	5.351	0	535	152	-131	19.292
Neto rezultat za finansijske instrumente	0	0	0	0	0	115	115
Ostali poslovni rezultat	0	0	0	0	0	-698	-698
Poslovni prihod	34.934	16.818	751	966	-1.686	14.116	65.899
Poslovni rashod	-20.805	-4.993	-14	-504	-309	-7.632	-34.257
Poslovni rezultat prije umanjena vrijednosti i rezervisanja	14.129	11.825	737	462	-1.995	6.484	31.642
Ostali rezultat	0	0	0	0	0	-1.039	-1.039
Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine	-437	-2.349	-1.299	136	56	478	-3.415
Rezultat prije poreza	13.692	9.476	-563	599	-1.939	5.923	27.188
Obim poslovanja							
Kredit i potraživanja	347.447	191.517	9.698	14.943	4.864	1.002	569.471
Finansijske obaveze vrijednovane po amortizovanom trošku	598.354	152.594	0	72.150	205.928	70.157	1.099.183

000 KM

31.12.2023.	Fokus segmenti		Nefokusni segmenti			Korporativni Centar	Ukupno
	Potrošački krediti	Mala i srednja preduzeća	Hipotekarni krediti	Velika preduzeća	Javno finansiranje		
Neto bankarski prihod	32.007	14.840	931	973	236	6.398	55.385
Neto prihod od kamata od čega redovni kamatni prihod	19.718	10.233	931	522	97	7.020	38.521
Neto prihod od naknada i provizija	20.535	9.924	887	752	245	0	32.343
Neto prihod od naknada i provizija	12.289	4.607	0	451	139	-622	16.864
Neto rezultat za finansijske instrumente	0	0	0	0	0	122	122
Ostali poslovni rezultat	0	0	0	0	0	-313	-313
Poslovni prihod	32.007	14.840	931	973	236	6.207	55.194
Poslovni rashod	-19.295	-4.698	-13	-619	-142	-6.588	-31.355
Poslovni rezultat prije umanjena vrijednosti i rezervisanja	12.712	10.142	918	354	94	-381	23.839
Ostali rezultat	0	0	0	0	0	-1.134	-1.134
Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine	1.245	-6.242	1.415	185	-350	-902	-4.649
Rezultat prije poreza	13.957	3.900	2.333	539	-256	-2.417	18.056
Obim poslovanja							
Kredit i potraživanja	309.282	201.106	11.409	14.181	5.852	3.824	545.654
Finansijske obaveze vrijednovane po amortizovanom trošku	571.172	146.217	0	100.436	78.312	20.338	916.475

Odnos između neto prihoda od provizija i segmenata o kojima se izvještava može se vidjeti u tabelama u nastavku:

000 KM

31.12.2024.	Fokus segmenti		Nefokusni segmenti		Korporativni Centar	Ukupno
	Potrošački krediti	Mala i srednja preduzeća	Velika preduzeća	Javno finansiranje		
Transakcije	2.123	2.155	192	103	11	4.584
Računi i paketi	5.602	1.009	30	29	3	6.673
Kartice	4.309	126	2	1	0	4.438
FX & DCC	3.831	653	22	7	0	4.513
Vrijednosni papiri	0	0	0	0	0	0
Bankoosiguranje	2.432	0	0	0	1	2.433
Kredit	870	205	3	0	0	1.078
Finansiranje trgovine	0	1.784	322	32	0	2.138
Ostalo	15	23	2	1	0	41
Prihodi od naknada i provizija	19.183	5.956	573	172	15	25.899
Kartice	-4.570	-135	-2	-1	0	-4.708
Transakcije	-352	-358	-32	-17	-2	-761
Poticaji klijetima	-13	0	0	0	0	-13
Vrijednosni papiri	0	0	0	0	-144	-144
Računi i paketi	-632	0	0	0	0	-632
Bankoosiguranje	0	0	0	0	0	0
Ostalo	-231	-113	-3	-2	0	-349
Rashodi od naknada i provizija	-5.798	-606	-38	-20	-145	-6.607
Neto prihod od naknada i provizija	13.385	5.351	535	152	-131	19.292

000 KM

31.12.2023.	Fokus segmenti		Nefokusni segmenti		Korporativni Centar	Ukupno
	Potrošački krediti	Mala i srednja preduzeća	Velika preduzeća	Javno finansiranje		
Transakcije	1.821	2.160	225	102	0	4.308
Računi i paketi	5.253	981	18	30	0	6.282
Kartice	3.757	92	1	0	0	3.850
FX & DCC	3.826	231	2	0	0	4.059
Vrijednosni papiri	0	0	0	0	0	0
Bankoosiguranje	1.555	0	0	0	0	1.555
Kredit	674	149	0	0	0	823
Finansiranje trgovine	0	1.506	248	26	0	1.780
Ostalo	15	14	3	0	0	32
Prihodi od naknada i provizija	16.901	5.133	497	158	0	22.689
Kartice	-3.535	-90	-1	0	-502	-4.128
Transakcije	-311	-368	-40	-18	0	-737
Poticaji klijetima	-4	0	0	0	0	-4
Vrijednosni papiri	0	0	0	0	-120	-120
Računi i paketi	-559	0	0	0	0	-559
Bankoosiguranje	0	0	0	0	0	0
Ostalo	-203	-68	-5	-1	0	-277
Rashodi od naknada i provizija	-4.612	-526	-46	-19	-622	-5.825
Neto prihod od naknada i provizija	12.289	4.607	451	139	-622	16.864

7. Sistem interne kontrole za računovodstvene procedure

Addiko banka posjeduje interni sistem kontrole za računovodstvene procedure (ICS), gdje se kroz organizaciju definišu i implementiraju odgovarajuće strukture i procesi.

Sistem interne kontrole Addiko banke ima za cilj da obezbijedi efikasno i uspješno poslovanje, odgovarajuću identifikaciju, mjerenje i ublažavanje rizika, smotreno vođenje posla, pouzdanost dokumentovanih podataka vezanih i nevezanih za finansije, bilo da su interni ili eksterni, kao i postupanje u skladu sa zakonom, propisima, zahtjevima supervizora i internim pravilima i odlukama.

Sistem interne kontrole (ICS) sastoji se od niza pravila, procedura i organizacionih struktura sa ciljem da se:

- Omogućiti primjena korporativne strategije;
- Postignu efektivni i efikasni procesi;
- Zaštiti vrijednost korporativne imovine;
- Obezbiđi pouzdanost i integritet računovodstvenih podataka i podataka vezanih za upravljanje;
- Omogućiti poslovanje u skladu sa svim relevantnim pravilima i propisima.

Kada su u pitanju posebni ciljevi u vezi sa računovodstvenim procedurama Addiko banke, sistem interne kontrole omogućava momentalno, precizno i istovjetno knjiženje svih poslovnih transakcija u računovodstvene svrhe. Realizacija sistema interne kontrole u vezi sa procesom finansijskog izvještavanja definisana je internim pravilima i propisima.

Sistem interne kontrole Addiko banke izgrađen je na pristupu koji se fokusira na sami proces. Addiko banka razvija kontrolne aktivnosti kroz obradu dokumentacije preko koje se prati i dokumentuje svaki proces, kao i podaci o toku procesa, u skladu sa internim smjernicama za upravljanje procesom.

Sveobuhvatna efikasnost internih kontrola konstantno se prati. Praćenje ključnih rizika dio je svakodnevnih aktivnosti Addiko banke, a povremeno se vrši procjena od strane rukovodilaca, funkcije interne kontrole, funkcije upravljanja rizicima, funkcije praćenja usklađenosti poslovanja i interne revizije.

Uspostavljeno je redovno praćenje sistema interne kontrole i blagovremeno izvještavanje o nepravilnostima u sistemu interne kontrole kao i proces eskalacija prema relevantnim tijelima (npr. Odborima). Nedostaci sistema interne kontrole, bilo da su identifikovani od strane rukovodilaca, interne revizije ili drugih kontrolnih funkcija, blagovremeno se prijavljuju odgovarajućem menadžmentu za dalje odlučivanje i brzo reagovanje na iste.

Interna revizija vrši nezavisnu i redovnu provjeru usklađenosti sa zakonskim odredbama i internim pravilima.

Sami sistem interne kontrole nije statičan već se konstantno usklađuje sa promjenama u okruženju. Primjena sistema interne kontrole u osnovi se bazira na integritetu i etičkom ponašanju zaposlenih. Uprava Banke i rukovodeći tim aktivno i savjesno vrše svoju ulogu postavljajući primjer u promovisanju visokih etičkih standarda i integriteta, i uspostavljajući kulturu rizika i kontrole u organizaciji. Na taj način zaposlenima na svim nivoima ističe se i prezentuje važnost interne kontrole.

8. Srednjoročni ciljevi, izgledi i faktori rizika

8.1. Srednjoročni ciljevi

Srednjoročni ciljevi koji započinju sa poslovnom 2024. godinom, za ABSA će biti:

Poslovni razvoj:

- Porast učešća kamatonosnih kredita u oblastima u fokusu >95% (prethodni 95%)
- Neto kamatna marža >3,5% (prethodna cca. 3%)
- Dvoznamenkasti % rasta kamatonosnih fokusnih kredita u fokusnim segmentima
- Omjer troška rizika cca. 0.54% (prethodni cca. 0,4%)
- Omjer kredita i depozita <100% (nepromijenjeno)

Troškovna baza:

Omjer troškova i prihoda <50% (tendencija pada omjera)

Navedeno dovodi do:

- Ukupna adekvatnost kapitala >16,5%
- Godišnja isplata dividende u iznosu 100% neto profita (nepromjenljivo).

8.2. Izgledi

Predviđeni pozitivan razvoj Banke podupire pozitivna makroekonomska perspektiva u 2025. godini.

Očekuje se da će u 2025. rast BDP-a biti oko 2,7%, pošto će privatna potrošnja vjerovatno imati koristi od većih realnih plata, a predviđa se da će vladina potrošnja rasti na osnovu kredita ugovorenih sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (115 miliona EUR) za infrastrukturne projekte i Evropskom investicionom bankom (103 miliona EUR) za vjetropark i energetska tranziciju.

Inflacija je bila niska tokom 2024. godine, u prosjeku je iznosila procijenjenih 1,8%. No, nedavne poplave mogle bi dovesti do povećanja cijena prevoza, što će izvršiti pritisak na rast inflacije u ovoj godini. Sukladno tome, prognoza inflacije za 2025. godinu revidirana je navise za 0,2 postotna boda, na 2%.

Addiko banka namjerava nastaviti sa ubrzanom implementacijom svoje konkurentne specijalističke strategije na tržištu u 2025. godini, fokusirajući se na održivi rast poslovanja u segmentima potrošača i malih i srednjih preduzeća, sa posebnim fokusom na standard i mala preduzeća i sveukupnu ambiciju da postane vodeća specijalizirana banka za ove segmente. Addikov razborit pristup riziku ostat će ključno sidro strategije generisanja kredita.

Jasan fokus na poslovanje sa potrošačima i malim i srednjim preduzećima će ubrzati transformaciju bilansa Banke prema ovim segmentima koji stvaraju veću vrijednost. U tom kontekstu, Banka će nastaviti sa razmatranjem mogućnosti stvaranja kapitala putem bržeg nefokusnog smanjenja. Addiko vjeruje da će smanjenje nefokusnog portfolija dugoročno generisati vrijednost izoštravanjem fokusa u ključnim segmentima i oslobađanjem kapitala od nefokusiranih kredita sa većim ponderom rizika.

Kao jednu od svojih kratkoročnih ambicija, Addiko namjerava dalje unaprijediti svoju efikasnost smanjenjem troškova, složenosti i racionalizacijom svog operativnog modela. Addiko će nastaviti s mjerama efikasnosti implementacije kako bi stvorio održiv i vidljiv učinak bruto uštede.

Ukratko, Banka u cijeloj 2025. godini očekuje:

- Bruto kamatonosne kredite cca. 0,676 miliona BAM sa fokusom na cca. 17% rasta u poređenju sa 2024.g.,
- Neto bankarski prihod iznad cca. 4%, pod pozitivnim uticajem rastućih kamatnih krivulja, pored rasta troška finansiranja i pada nefokusnog segmenta
- Operativni troškovi cca. 35 milion BAM sa osnovnim porastom zbog efekata inflacije na date troškove
- Ukupna adekvatnost kapitala iznad 19%.

8.3. Faktori rizika i upravljanje

Banka upravlja i vrši kontrolu rizika u svim poslovnim segmentima sa ciljem optimizacije povrata prilagođenih riziku kako bi se osigurala sposobnost podnošenja rizika, a samim tim i zaštitili povjerioci banke. Kroz Strategiju rizika Banka određuje viziju, sklonost ka riziku i mogućnosti kako bi se osiguralo da se svi materijalni rizici kojima se banka izlaže u poslovanju identifikovani, shvaćeni i da su na raspolaganju odgovarajući odgovori za zaštitu Banke i sprječavanje štete po klijente, dioničare, privredu, kolege ili zajednicu, omogućavajući banci ostvarenje ciljeva i poboljšanje sposobnosti reagovanja na nove mogućnosti. U svojim aktivnostima, Banka je izložena najviše kreditnom riziku, riziku likvidnosti, operativnom riziku, tržišnom riziku, strateškom riziku i ima okvir za nadzor i upravljanje svakim od navedenih.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je definisan kao vjerovatnoća potpunog ili djelimičnog gubitka usljed neizvršavanja ugovorenih obaveza uzrokovanih slabljenjem kreditne sposobnosti druge strane.

Okvir za upravljanje kreditnim riskom ima sljedeće dimenzije:

- Osiguranje i upravljanje rizičnim sredstvima,
- Mjerenje kreditnog rizika kroz kalkulaciju kreditnog gubitka, izračun kapitalnog zahtjeva, model procjene parametara kreditnog rizika - modeli rejtinga
- Budžetiranje i planiranje: Proces budžetiranja je ključni proces za planiranje upotrebe kapitala i razvoja portfelja. Pažljivo praćenje korištenja budžeta omogućava Banci da preduzme odgovarajuće mjere kada god se utvrde odstupanja od budžeta. Realizacija budžeta se pomno prati, a očekivana realizacija se revidira i ažurira na mjesečnoj osnovi. Na ovaj način menadžment ima kontinuirane informacije o uspješnosti portfelja i očekivanjima za budućnost
- Izvještavanje o kreditnom riziku regulatoru, Upravi i Nadzornom odboru
- Testovi otpornosti na stres: Kreditni rizik Banke je podvrgnut sveobuhvatnom stres testu jednom godišnje, uključujući uticaj kreditnog rizika na povećanje portfolija problematičnih kredita, troškove rezervisanja i adekvatnost kapitala. Rezultat stres testa se uzima u obzir u ICR-u u skladu sa ICAAP pravilima
- Postavljanje i praćenje limita: U namjeri da maksimalno unaprijedi svoj sistem kontrole rizika i na odgovarajući način poveže sve njegove komponente, Addiko banka je postavila okvir limita
- Procjena novog proizvoda (PIP).

Operativni rizik

Operativni rizik definiše se kao rizik pojave gubitka usljed neadekvatnih ili neuspješnih internih procesa, sistema, ljudi ili vanjskih faktora. Definisanje na ovaj način uključuje pravni rizik, rizik modela i IKT rizik, ali ne i reputacijski i strateški.

Banka ima uspostavljen okvir za upravljanje i kontrolu operativnih rizika, koji se konceptualno, pored upravljanja, sastoji od mreže ORO (službenik za operativni rizik) i DORO (decentralizovani službenik za operativni rizik - Decentralized operational officer); DORO posluje u okviru poslovnih procesa banke i ORO kao funkcija podrške DORO-u i poslovnim funkcijama i kontroliše identifikaciju, izvještavanje i izvještavanje o slučajevima operativnog rizika.

Upravljanje operativnim rizikom je kontinuirani ciklični proces koji uključuje samoprocjenu i kontrolu rizika, donošenje odluka o riziku, analizu scenarija i kontrolu rizika, što rezultira prihvatanjem, ublažavanjem ili izbjegavanjem rizika.

Rizik likvidnosti

U Addiku se upravlja sa tri podvrste rizika likvidnosti:

- Rizik nelikvidnosti: rizik da Banka neće biti u mogućnosti da plati svoje finansijske obaveze po dospelju u cjelosti ili u zadanom roku;
- Rizik raspona finansiranja: rizik finansijskog gubitka koji proizilazi iz nepovoljnih promjena u kreditnom rasponu Banke, gdje je kreditna transakcija refinansirana sa nekompatibilnim rokom dospelja (rizik transformacije ročne likvidnosti);
- Rizik tržišta likvidnosti: rizik da će biti generisan finansijski gubitak usljed nedostatka tržišta; mjereno zajedno sa rizikom tržišne cijene. Banka svakodnevno prati tržišne cijene kako bi mogla reagovati što je prije moguće;
- Unutardnevni rizik likvidnosti;
- Rizik koncentracije izvora finansiranja: Rizik likvidnosti može proizaći iz koncentracije na pasivnoj strani zbog pojedinačne koncentracije, valute ili datuma dospelja. Banka redovno prati i izvještava ovaj rizik kako bi se izbjegla nepovoljna situacija u pogledu likvidnosti zbog koncentracije.

Tržišni rizik

Banka je izložena sljedećim tržišnim rizicima: riziku kamatnih stopa, riziku valute i riziku kreditne razlike.

Rizik kreditnog raspona je rizik promjene tržišne cijene na osnovu promjena tržišnog kreditnog raspona. Addiko je postavio okvir VAR-a, ograničenja volumena i internih ograničenja kapitala, praćenje i procese eskalacije na dnevnoj bazi, kao i okvir za testiranje na stres za testiranje osjetljivosti u slučaju nepovoljnih tržišnih scenarija.

Kamatni rizik je izloženost finansijskog stanja banke neželjenim kretanjima kamatnih stopa.

Promjene kamatnih stopa utiču na zaradu Banke promjenom neto prihoda od kamata i nivoa ostalih osjetljivih prihoda i poslovnih rashoda. Promjene kamatnih stopa također utiču na osnovnu vrijednost imovine, obaveza i vanbilansnih instrumenata banke jer se ekonomska vrijednost budućih novčanih tokova mijenja kada se kamatne stope mijenjaju.

Za potrebe izvještavanja Agencije o izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi, Banka koristi pojednostavljeni obračun procjene promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, primjenjujući standardni kamatni šok na pozicije u bankarskoj knjizi u svim značajnim valutama, pojedinačno i za ostale valute ukupno.

Potreban je i okvir za testiranje na stres kako bi se utvrdio nivo osjetljivosti banke na stresne uslove na tržištu. Mogući scenariji stresa uključuju:

- nagle promjene u opštem nivou kamatnih stopa (uključujući supervizorski standardizovani šok kamatnih stopa od 200bp),
- promjene nagiba i oblika krivulje kamatnih stopa,
- specifični scenariji identifikovani za banku
- ICAAP stres test za VAR promjene

Strateški / poslovni rizik

Strateški rizik nastaje usled pogrešnih odluka menadžmenta o pozicioniranju korporacije, tretmanu poslovnih sektora, izboru poslovnih partnera ili razvoju i korišćenju internih resursa.

Sposobnost banke da upravlja strateškim rizikom je ključna za njen opstanak i dugoročni razvoj. Strateško upravljanje rizikom prvenstveno uključuje odnos banke prema okruženju u kojem posluje, odluke kao odgovor na promjene u poslovnom okruženju i donošenje odluka o kapitalu i drugim resursima na način koji daje prioritet banci u cjelini u odnosu na konkurenciju.

Addiko ima napredni okvir za upravljanje i praćenje strateških i poslovnih rizika, sa razvijenim tehničkim alatima i jasnim linijama izvještavanja.

ICAAP (Interna procjena adekvatnosti kapitala)

Osiguravanje sposobnosti Banke da snosi ekonomski rizik je glavni dio aktivnosti upravljanja Addiko banke. Stoga je Banka uspostavila jasno definisan interni proces procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP).

Upravljanje rizicima je dio sveobuhvatnog procesa upravljanja banke, pri čemu se rizični kapital raspoređuje po vrsti rizika u skladu sa strategijom, postavljaju se limiti i prati kapital kroz postavljene sisteme limita. Identifikacija svih materijalnih rizika se vrši kroz godišnji proces inventure rizika, koji je polazna tačka za procjenu sposobnosti snošenja rizika.

Banka jednom godišnje vrši sveobuhvatnu internu procenu adekvatnosti kapitala kroz analizu kvantitativnih i kvalitativnih elemenata poslovanja Banke. U okviru ovog procesa Banka procjenjuje odnos interne adekvatnosti kapitala sa usvojenim finansijskim planom banke, u redovnim i stresnim okolnostima.

Za detaljnije informacije o modelima upravljanja rizicima i izloženosti Banke pojedinom riziku kao i načine upravljanja rizicima, vidite poglavlje 5. Finansijskih izvještaja sa napomenama iz donjeg teksta.

Sarajevo, 25. marta 2025.
Addiko Bank dd Sarajevo

UPRAVA BANKE

Jasmin Spahić
Predsjednik Uprave

Mario Ivanković
Član Uprave

Enver Lemeš
Član Uprave

Finansijski izvještaji

I. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	1
Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	2
II. Izvještaj o finansijskom položaju	3
III. Izvještaj o promjenama u kapitalu	4
IV. Izvještaj o novčanim tokovima	5
V. Napomene uz finansijske izvještaje	6
Računovodstvene politike	6
(1) Računovodstvene politike i izjava o usklađenosti	6
(2) Primjena novih standarda, izmjene i dopune	8
(3) Upotreba procjena i pretpostavki/materijalne neizvjesnosti u odnosu na procjene	11
(4) Uticaj klimatskih promjena na finansijske izvještaje	12
(5) Osnove mjerenja	13
(6) Preračunavanje stranih valuta	13
(7) Neto prihod od kamata	13
(8) Neto prihod od naknada i provizija	14
(9) Neto rezultat od finansijskih instrumenata	15
(10) Ostali operativni prihodi i ostali operativni rashodi	15
(11) Ostali rezultat	16
(12) Finansijski instrumenti	16
(13) Ugovori o reotkupu	25
(14) Fiducijarne transakcije	25
(15) Finansijske garancije	25
(16) Novac i novčani ekvivalenti	26
(17) Materijalna imovina: nekretnine, postrojenja i oprema	26
(18) Nematerijalna imovina	27
(19) Najmovi	27
(20) Porezna imovina i porezne obaveze	28
(21) Ostala imovina	28
(22) Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasifikovane kao namijenjene prodaji	29
(23) Rezervisanja	29
(24) Ostale obveze	30
(25) Primanja zaposlenih	30
(26) Kapital	30
Napomene uz izvještaj o dobiti i gubitku	31
(27) Neto prihod od kamata	31
(28) Neto prihod od naknada i provizija	32
(29) Neto rezultat za finansijske instrumente	33
(30) Ostali operativni prihodi i ostali operativni rashodi	33
(31) Troškovi zaposlenih	34
(32) Ostali administrativni troškovi	34
(33) Deprecijacija i amortizacija	34
(34) Ostali rezultat	35
(35) Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine	35
(36) Porez na dobit	36
Napomene uz izvještaj o finansijskom položaju	38
(37) Novac i novčana sredstva	38
(38) Krediti i potraživanja	39

(39)	Investicijski vrijednosni papiri	46
(40)	Materijalna imovina	49
(41)	Nematerijalna imovina	49
(42)	Kretanje materijalne i nematerijalne imovine	50
(43)	Ostala imovina	52
(44)	Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	53
(45)	Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanom trošku	53
(46)	Kreditni od Banaka	54
(47)	Rezervisanja	54
(48)	Ostale obaveze	56
(49)	Kapital	57
(50)	Izvještaj o novčanim tokovima	57
	Izveštavanje po segmentima	58
	Izvještaj o upravljanju rizikom	61
(51)	Kontrola i praćenje rizika	61
(52)	Strategija rizika i Okvir za apetit prema riziku (eng. Risk Appetite Framework (RAF))	61
(53)	Organizacija rizika	61
(54)	Interne smjernice za upravljanje rizikom	62
(55)	Kreditni rizik	62
(56)	Kretanje rezervisanja	72
(57)	Mjerenje kolaterala u obliku nekretnina i drugog kolaterala	75
(58)	Tržišni rizik	76
(59)	Rizik likvidnosti	78
(60)	Operativni rizik	81
(61)	Rizici ekoloških, društvenih i upravljačkih faktora (ESG)	82
(62)	Pravni rizik	83
(63)	Analiza preostalih dospijeća	85
(64)	Najmovi kod kojih je Banka najmoprimac	86
(65)	Imovina/obaveze izražene u stranim valutama	87
(66)	Potencijalne obaveze i druge obaveze koje nisu uvrštene u izvještaj o finansijskom položaju	87
	Fer vrijednost	88
(67)	Fer vrijednost finansijskih instrumenata vođenih po fer vrijednost	89
(68)	Fer vrijednost finansijskih instrumenata i imovine koja se ne vodi po fer vrijednosti	92
(69)	Upravljanje kapitalom	95
(70)	Troškovi revizije	97
(71)	Događaji nakon izvještajnog datuma	98
(72)	Odbori i Uprava Banke	98
	Odgovornost za finansijske izvještaje	100
	Mišljenje revizora	101
	Skraćenice	106
	Oznaka	110

I. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Izvještaj o dobiti ili gubitku

(000) BAM

	Note	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Prihod od kamata izračunati metodom efektivne kamatne stope		44.813	40.903
Ostali prihod od kamata		7.796	262
Rashod od kamata		-5.419	-2.644
Neto prihod od kamata	(27)	47.190	38.521
Prihod od naknada i provizija		25.899	22.689
Rashod od naknada i provizija		-6.607	-5.825
Neto prihod od naknada i provizija	(28)	19.292	16.864
Neto rezultat od finansijskih instrumenata	(29)	115	122
Ostali operativni prihodi		3.567	2.944
Ostali operativni rashodi		-4.265	-3.257
Troškovi zaposlenih	(31)	-16.625	-14.923
Ostali administrativni troškovi	(32)	-14.717	-13.392
Amortizacija	(33)	-2.915	-3.040
Poslovni rezultat prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja		31.642	23.839
Ostali rezultat	(34)	-1.039	-1.134
Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine	(35)	-3.415	-4.649
Rezultat prije poreza		27.188	18.056
Porez na dobit	(36)	-2.237	-1.387
Rezultat nakon poreza		24.951	16.669
od čega vlasnicima kapitala matičnog društva pripada		24.951	16.669

	31.12.2024	31.12.2023
Rezultat nakon oporezivanja koji se može pripisati redovnim dioničarima (u hiljadama KM)	24.951	14.377
Broj redovnih dionica(u jedinici dionica)	532,5	532,5
Zarada/Gubitak po dionici (u KM)	46,86	27,00

Bilješke u nastavku (1) - (72) sastavni su dio finansijskih izvještaja.

Izveštaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

(000) BAM

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Rezultat nakon poreza	24.951	16.669
Ostala sveobuhvatna dobit	4.683	10.538
Stavke koje se neće reklasificirati u dobit ili gubitak	33	4
Rezerve fer vrijednosti - vlasnički instrumenti	33	4
Neto promjena fer vrijednosti	37	4
Odgodeni porez	-4	0
Stavke koje se mogu reklasificirati u dobit ili gubitak	4.650	10.534
Rezerve fer vrijednosti- dužnički instrumenti	4.650	10.534
Neto promjena fer vrijednosti	5.207	11.683
Neto iznos prenesen u dobit ili gubitak	0	-25
Odgodeni porez	-557	-1.124
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	29.634	27.207
od čega vlasnicima kapitala matičnog društva pripada	29.634	27.207

Bilješke u nastavku (1) - (72) sastavni su dio finansijskih izvještaja.

II. Izvještaj o finansijskom položaju

(000) BAM

	Note	31.12.2024	31.12.2023
Aktiva			
Novac i novčana sredstva	(37)	388.079	321.149
Kredit i potraživanja	(38)	569.472	545.654
Kredit i potraživanja od kreditnih institucija		746	1.068
Kredit i potraživanja od klijenata		568.726	544.586
Investicijski vrijednosni papiri	(39)	325.530	220.861
Materijalna imovina	(40)	17.472	17.066
Nekretnine, postrojenja i oprema		17.472	17.063
Investicijske nekretnine		0	3
Nematerijalna imovina	(41)	5.324	5.407
Porezna imovina		3.484	4.427
Tekuća porezna imovina		0	102
Odgodena porezna imovina		3.484	4.325
Ostala imovina	(43)	3.019	1.415
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	(44)	1.600	2.185
Ukupna aktiva		1.313.980	1.118.164
Obaveze			
Finansijske obaveze mjerene po amortizovanom trošku	(45)	1.099.183	916.475
Depoziti kreditnih institucija		6.121	7.410
Depoziti klijenata		1.074.046	896.136
Uzeti krediti od banaka		10.170	2.934
Ostale finansijske obaveze		8.846	9.995
Rezervisanja	(47)	7.464	7.598
Porezne obaveze		629	0
Tekuća porezna obaveza		629	0
Ostale obaveze	(48)	6.973	7.325
Ukupno obaveze		1.114.249	931.398
Kapital			
Dionički kapital		100.403	100.403
Zakonske rezerve		25.101	25.101
Rezerve fer vrijednosti		-5.678	-10.361
Zadržana dobit		79.905	71.623
Ukupno kapital	(49)	199.731	186.766
Ukupno obaveze i kapital		1.313.980	1.118.164

Bilješke u nastavku (1) - (72) sastavni su dio finansijskih izvještaja.

III. Izvještaj o promjenama u kapitalu

(000) BAM

31.12.2024	Dionički kapital	Zakonske rezerve	Regulatorne rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno
Kapital na dan 01.01.2024	100.403	25.101	0	-10.361	71.623	186.766
Rezultat nakon poreza	0	0	0	0	24.951	24.951
Ostala sveobuhvatna dobit	0	0	0	4.683	0	4.683
Ukupno sveobuhvatna dobit	0	0	0	4.683	24.951	29.634
Isplaćene dividende	0	0	0	0	-16.669	-16.669
Kapital na dan 31.12.2024	100.403	25.101	0	-5.678	79.905	199.731

(000) BAM

31.12.2023	Dionički kapital	Zakonske rezerve	Regulatorne rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno
Kapital na dan 01.01.2023	100.403	25.101	0	-20.869	69.301	173.936
Rezultat nakon poreza	0	0	0	0	16.669	16.669
Ostala sveobuhvatna dobit	0	0	0	10.508	30	10.538
Ukupno sveobuhvatna dobit	0	0	0	10.508	16.699	27.207
Isplaćene dividende	0	0	0	0	-14.377	-14.377
Kapital na dan 31.12.2023.	100.403	25.101	0	-10.361	71.623	186.766

Bilješke u nastavku (1) - (72) sastavni su dio finansijskih izvještaja.

IV. Izvještaj o novčanim tokovima

(000) BAM

	2024	2023
Rezultat nakon poreza	24.951	16.669
Porez na dobit	2.237	1.387
Amortizacija nematerijalne imovine i dugotrajne materijalne imovine	2.915	3.039
Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine i dugotrajne materijalne imovine	251	25
Umanjenje vrijednosti stečene imovine	0	5
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine namijenjene prodaji	327	0
Promjena rezervisanja za rizik finansijskih instrumenata	6.582	8.480
Promjena rezervisanja	333	-266
(Dobici) gubici od investicijskih vrijednosnih papira	0	-25
(Dobici) gubici od otuđenja nematerijalne imovine i dugotrajne materijalne imovine	24	-1.407
(Dobici) gubici od otuđenja stečene imovine	-3.193	-989
(Dobici) gubici od otuđenja dugotrajne imovine namijenjene prodaji	-15	-4
Međuzbir	34.412	26.914
Kredit i potraživanja kreditnim institucijama i klijentima	-64.970	-78.400
Investicijski vrijednosni papiri	10.015	7.347
Ostala imovina	1.810	1.457
Finansijske obaveze mjerene po amortizovanom trošku	180.859	87.558
Rezervisanja	-80	-1.921
Ostale obaveze iz poslovnih aktivnosti	-352	-670
Plaćanja za porez na dobit	-1.226	0
Primljene kamate	33.724	31.054
Plaćena kamata	-5.419	-2.644
Novčani tokovi iz poslovne aktivnosti	188.773	70.695
Primici od prodaje:	2.821	2.945
Finansijske investicije po amortizovanom trošku	2.477	143
Materijalne imovine, ulaganja u nekretnine, imovine za najam i nematerijalne imovine	344	2.802
Plaćanja za kupovinu:	-114.655	-5.406
Finansijske investicije po amortizovanom trošku	-111.551	-3.344
Materijalne imovine, ulaganja u nekretnine, imovine za najam i nematerijalne imovine	-3.104	-2.062
Primici od prodaje dugotrajne imovine	273	225
Novčani tokovi iz ulagačke aktivnosti	-111.561	-2.236
Plaćanja najma	-942	-748
isplata dividende	-16.669	-14.377
Primici po osnovu uzetih kredita	7.823	2.934
Otplata zajma	-587	0
Novčani tokovi iz finansijske aktivnosti	-10.375	-12.191
Neto (smanjenje) povećanje novca i novčanih ekvivalenata	66.837	56.268
Novac i novčana sredstva na kraju prethodnog razdoblja (01.01.)	322.196	265.928
Novac i novčana sredstva na kraju razdoblja (31.12.)	389.033	322.196

V. Napomene uz finansijske izvještaje

Društvo

Addiko bank d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu: "Banka") je dobila odobrenje za bankarsko poslovanje od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine koje je izdano na dan 17. januara 2000. godine i Banka je registrovana kod Županijskog suda u Mostaru 21. januara 2000. godine.

Banka obavlja svoje poslovanje u Federaciji Bosne i Hercegovine preko Centrale u Sarajevu i 28 podružnica u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Banka je registrovana u Federaciji Bosne i Hercegovine za obavljanje platnog prometa, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu, u skladu sa propisima Federacije Bosne i Hercegovine.

Direktni vlasnik Banke je Addiko Bank AG Austrija sa sjedištem u Beču na adresi Canetti Tower, Canettistraße 5/12. OG. Konsolidovani izvještaji matice se mogu naći na web adresi www.addiko.com.

Računovodstvene politike

(1) Računovodstvene politike i izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBiH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH, Zakonu o bankama FBiH i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo FBiH donesenim na osnovu spomenutih zakona.

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).
- Zakon o bankama FBiH propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, ovim zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- Agencija za bankarstvo FBiH je usvojila Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravki vrijednosti za kreditne gubitke zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima utjecaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).

Banka je u skladu sa odredbama Odluke formirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 9.646 hiljada KM (31. decembar 2023.: 10.977 hiljada KM) u odnosu na iznos dobijen izračunom koji je rezultat internog modela Banke, prema zahtjevima MSFI 9. Navedena razlika na 31. decembar 2024. godine proizašla je iz sljedećih razloga:

- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 1 - razlika u iznosu od 6.444 hiljada KM (2023: 5.274 hiljada KM),
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 2 - razlika u iznosu od 2.159 hiljada KM (2023: 4.810 hiljada KM),
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 3 (nekvalitetnu imovinu) - razlika u iznosu od 1.043 hiljada KM (2023: 893 hiljada KM), od čega se iznos od 1.018 hiljada KM (2023: 859 hiljada KM) odnosi na izloženosti koje nisu obezbjeđene prihvatljivim kolateralom, iznos od 24,6 hiljada KM (2023: BAM 34 na izloženosti koje su obezbjeđene prihvatljivim

kolateralom i iznos od 128 hiljada KM (2023: 126 hiljada KM) na prezentaciju obračuna kamate za izloženosti nastale isključivo uslijed protoka vremena („unwinding“).

Prethodno opisane razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u FBiH i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja imale su za rezultat sljedeće efekte*:

	31 December 2024	31 December 2023
Imovina	-7.348	-9.280
Obaveze	971	1.425
Kapital	-8.319	-10.705

	Godina koja je završila 31. decembra 2024.	Godina koja je završila 31. decembra 2023.
Finansijski rezultat prije oporezivanja	1.236	-2.285

* Napomena: pozitivna cifra predstavlja povećanje vrijednosti, a negativna smanjenje vrijednosti

Tamo gdje se računovodstvene politike podudaraju s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, u ovim finansijskim izvještajima pozivamo se na relevantne MSFI-jeve pri opisivanju računovodstvenih politika Banke.

Finansijski izvještaji se sastoje od izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o finansijskom položaju, izvještaja o promjenama na kapitalu, izvještaja o novčanim tokovima i napomenama uz finansijske izvještaje. U principu, izvještaj o finansijskom položaju je strukturiran u opadajućem redoslijedu likvidnosti. Iznosi dospjeli ili ostvarivi u roku od dvanaest ili više od dvanaest mjeseci nakon izvještajnog datuma opisani su u napomeni Analiza preostalih dospeljaka.

Finansijski izvještaji su pripremljeni na principu vremenske neograničenosti poslovanja, što pretpostavlja da će nastaviti svoje poslovanje u budućnosti. Što se tiče procjena i pretpostavki prema MRS 1, molimo pogledajte napomenu Upotreba procjena i pretpostavki/materijalne nesigurnosti u odnosu na procjene.

Ako su procjene neophodne za računovodstvo i mjerenje prema MRS/MSFI pravilima, one se izrađuju u skladu sa odgovarajućim standardima. Dotični standardi su zasnovani na iskustvu i ostalim faktorima, kao što su planiranje i očekivanja ili predviđanja budućih događaja koji se čine mogućima iz trenutne perspektive. Ovo prvenstveno utiče na gubitke po osnovu obezvređenja u kreditnom poslovanju, fer vrijednost i obezvređenje finansijskih instrumenata, odložene poreze i procjenu pravnih rizika iz sudskih postupaka i priznavanje rezervisanja za te rizike. Stvarne vrijednosti mogu odstupati od procijenjenih brojki.

Iznosi u finansijskim izvještajima općenito su izraženi u hiljadama konvertibilnih maraka (hiljada KM); konvertibilna marka (KM) kao izvještajna valuta. Konvertibilna marka je vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM). Prikazane tabele mogu sadržavati razlike nastale prilikom zaokruživanja.

Dana 25. marta 2025. godine, Uprava Banke je odobrila objavljivanje finansijskih izvještaja na dan 31. decembar 2024. godine i uputila je iste Nadzornom odboru. Nadzorni odbor snosi odgovornost za pregled i odobravanje finansijske izvještaja na dan 31. decembar 2024. godine.

(2) Primjena novih standarda, izmjene i dopune

2.1. Novi trenutno važeći zahtjevi

Sljedeći novi standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda obavezni su za razdoblje koje počinje 1. januara 2024. godine:

Standard	Naziv	Opis	Uticaaj na Addiko
MSFI 16	Dopune MSFI 16 Lizing	Obaveza zakupa u prodaji i povratnom lizingu	Nema uticaja
MRS 1	Dopune MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja	Klasifikacija obaveza kao tekućih ili dugotročnih, dugoročnih obaveza sa klauzulama	Nema uticaja
MRS 7 i MSFI 7	Izmjene i dopune MRS 7 Izvještaj o novčanim tokovima i MSFI 7 Finansijski instrumenti: Objavljivanje	Finansijski aranžmani dobavljača	Nema uticaja

Dopune **MSFI 16** zahtijevaju od prodavca-zakupca da odredi plaćanja lizinga ili revidirana plaćanja lizinga tako da prodavac-zakupac ne priznaje dobit ili gubitak koji se odnosi na pravo korištenja koje je zadržao prodavac-zakupac, nakon datuma početka. Izmjene i dopune ne utiču na dobit ili gubitak priznat od strane prodavca-zakupca koji se odnosi na djelimični ili potpuni raskid lizinga. Primjenjuje se na godišnje izvještajne periode koji počinju 1. januara 2024. ili nakon toga. Ranija primjena je dozvoljena. Ove dopune ne rezultiraju nikakvim promjenama unutar Banke jer Addiko nije izvršio i ne planira obavljati transakcije prodaje i povratnog zakupa.

Dopune **MRS 1** pojašnjavaju zahtjeve za klasifikaciju obaveza kao tekućih ili dugoročnih, na osnovu prava koja postoje na kraju izvještajnog perioda. Izmjena se odnosi na godišnje izvještajne periode koji počinju 1. januara 2024. ili nakon toga. Ranija primjena je dozvoljena. Ove izmjene i dopune ne rezultiraju nikakvim promjenama unutar Banke jer su aktiva i obaveze prikazane u opadajućem redoslijedu likvidnosti.

Izmjene i dopune **MRS-a 7** opisuju karakteristike aranžmana za koji je društvo dužno pružiti informacije. Dopune napominju da aranžmani koji su isključivo kreditna poboljšanja za društvo ili instrumente koje društvo koristi za izmirenje iznosa koji se duguju direktno sa dobavljačem nisu finansijski aranžmani dobavljača. Subjekti će morati objaviti u bilješkama informacije koje omogućavaju korisnicima finansijskih izvještaja da procijene kako finansijski aranžmani dobavljača utiču na obaveze i novčane tokove društva i da razumiju efekat finansijskih aranžmana dobavljača na izloženost društva riziku likvidnosti i kako bi društvo moglo biti pogođeno ako mu aranžmani više nisu dostupni. Dodani su novi zahtjevi za objavljivanje. Izmjena se odnosi na godišnje izvještajne periode koji počinju 1. januara 2024. ili nakon toga. Ranija primjena je dozvoljena. Ove dopune ne rezultiraju nikakvim promjenama unutar Banke, jer Addiko nije ušao i ne planira da uđe u finansijske aranžmane dobavljača kao kupac usluga.

2.2. Predstojeći zahtjevi

Sljedeći novi standardi, tumačenja i dopune postojećih standarda koje je izdao IASB te usvojila EU još nisu stupili na snagu i Banka ih nije ranije usvojila:

Standard	Naziv	Opis	Uticaaj na Addiko
MRS 21	Izmjene i dopune MRS 21 Efekti promjena deviznog kursa	Nedostatak zamjenjivosti	Nema uticaja

Dopune **MRS 21** uvode zahtjeve za procjenu kada je valuta zamjenjiva u drugu valutu, a kada nije. Dopune zahtijevaju od društva da procijeni spot devizni kurs kada zaključi da se valuta ne može zamijeniti u drugu valutu. Dodani su novi zahtjevi za objavljivanje. Dopune se odnose na godišnje izvještajne periode koji počinju 1. januara 2025. ili nakon toga. Ranija primjena je dozvoljena. Ove dopune neće uticati na Banku jer se ne bavi nezamjenjivim valutama.

Sljedeći standardi i tumačenja koje je izdao IASB, EU još nije usvojila:

Standard	Naziv	Opis	Utjecaj na Addiko
MSFI 9 i MSFI 7	Izmjene i dopune klasifikacije i mjerenja finansijskih instrumenata (MSFI 7 i MSFI 9)	Klasifikacija finansijskih sredstava, poravnanje elektronskim plaćanjem	Ne očekuje se utjecaj od izmjena i dopuna MSFI-ja 9. Nema značajnih promjena u odnosu na izmjene i dopune MSFI-ja 7
MSFI 1, MSFI 7, MSFI 9, MSFI 10, MRS 7	Godišnja poboljšanja Dodatak 11	Pojašnjenja, pojednostavljenja, korekcije i promjene usmjerene na poboljšanje konzistentnosti navedenih računovodstvenih MSFI standarda	Ne očekuje se utjecaj
MSFI 18	Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima	Novi standard	Utjecaj u procjeni
MSFI 19	Podružnice bez javne odgovornosti: Objavljivanje	Novi standard	Nije primjenjivo
MSFI 9 i MSFI 7	Ugovori koji se odnose na izmjenu i dopunu MSFI-ja 9 i MSFI-ja 7 o električnoj energiji zavisnoj od prirode	Ugovori o električnoj energiji zavisni od prirode	Nije primjenjivo

Dopune **MSFI 9** pojašnjavaju klasifikaciju finansijske imovine sa potencijalnim karakteristikama i uvode dodatni SPPI test za finansijsku imovinu sa potencijalnim karakteristikama koje nisu direktno povezane sa promjenom osnovnih kreditnih rizika ili troškova - npr. gdje se novčani tokovi mijenjaju u zavisnosti od toga da li zajmoprimac ispunjava ESG cilj naveden u ugovoru o kreditu. Prema dopunama, određena finansijska imovina, uključujući i one sa ESG-vezanim karakteristikama, sada bi mogla zadovoljiti SPPI kriterij, pod uslovom da se njihovi novčani tokovi ne razlikuju značajno od identične finansijske imovine bez takve karakteristike. MSFI 9 također pruža dodatne smjernice za pojašnjenje karakteristika ugovorno povezanih instrumenata, kao i definiciju osnovnog skupa koji se koristi za procjenu da li transakcija sadrži ugovorno povezane instrumente. Ne očekuje se da će ove dopune rezultirati bilo kakvim promjenama unutar Banke, jer Addiko ne pruža finansiranje sa ESG potencijalnim karakteristikama.

Dopune MSFI 9 također pojašnjavaju da kompanija općenito prestaje priznavati obavezu prema dobavljačima koja se plaća na datum poravnanja. Međutim, dopune pružaju izuzetak za prestanak priznavanja finansijskih obaveza. Izuzetak dozvoljava društvu da prekine priznavanje svojih obaveza koje se plaćaju prije datuma poravnanja, kada koristi elektronski platni sistem koji ispunjava sve sljedeće kriterije:

- nema praktične mogućnosti povlačenja, zaustavljanja ili otkazivanja instrukcije za plaćanje;
- nema praktične mogućnosti pristupa gotovini koja će se koristiti za poravnanje kao rezultat instrukcije za plaćanje; i
- rizik poravnanja povezan sa sistemom elektronskog plaćanja je beznačajan.

Addiko ne planira da iskoristi izuzetak odobren ovim dopunama i iz tog razloga se ne očekuje da će ove promjene rezultirati bilo kakvim promjenama unutar Banke.

Dopune MSFI 7 dodaju nove obavezne objave za bilo koja ulaganja u vlasničke instrumente označene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i ugovorne uslove koji bi mogli promijeniti iznos ugovornog novčanog toka na osnovu nepredviđenih događaja koji nisu direktno povezani sa osnovnim rizikom kreditiranja. Ne očekuje se da će ove izmjene izazvati značajne promjene unutar Banke, zbog ograničenog obima ulaganja u vlasničke instrumente vrednovane po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u postojećem portfoliju. Osim toga, nisu identificirani ugovorni uslovi unutar finansijske imovine Banke koji bi mogli promijeniti vrijeme ili iznos ugovornih novčanih tokova na osnovu pojave ili nepojave nepredviđenog događaja koji nije povezan sa osnovnim rizicima i troškovima kreditiranja.

Opisane izmjene i dopune MSFI-ja 9 i MSFI-ja 7 primjenjuju se na godišnje izvještajne periode koji počinju 1. januara 2026. ili nakon toga. Ranija primjena je dozvoljena.

Godišnja poboljšanja računovodstvenih standarda MSFI-ja - dodatak 11 adresiraju nekoliko potencijalnih zabuna koje proizlaze iz nedosljednosti u formulacijama i referencama između različitih MSFI-ja. Osim manjih izmjena, MSFI 9 je izmijenjen kako bi se od društava zahtijevalo da u početku mjere potraživanje od kupaca bez značajne komponente finansiranja u iznosu određenom primjenom MSFI 15 i da pojasni do kada se obaveze po zakupu prestaju priznavati prema MSFI 9, razlika između knjigovodstvene vrijednosti i plaćene naknade se priznaje u dobiti ili gubitku. Ove izmjene se primjenjuju na godišnje izvještajne periode koji počinju 1. januara 2026. ili nakon toga. Ranija primjena je dozvoljena. Ne očekuje se da će ove izmjene rezultirati bilo kakvim promjenama unutar Banke, jer općenito nisu identificirana potraživanja od kupaca koja potpadaju pod ove dopune.

MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima (izdat 9. aprila 2024.) zamjenjuje MRS 1, prenoseći mnoge zahtjeve iz MRS-a 1 nepromijenjene i dopunjujući ih novim zahtjevima. Osim toga, neki stavovi MRS 1 su premješteni u MRS 8 i MSFI 7. Nadalje, IASB je napravio manje izmjene i dopune MRS 7 i MRS 33 Zarada po dionici. MSFI 18 uvodi nove zahtjeve za:

- prezentirati određene kategorije i definirane međubirove u izvještaju o dobiti ili gubitku. Svi prihodi i rashodi moraju biti klasificirani u pet kategorija (operativno, investiranje, finansiranje, prekinuto poslovanje i porez na dobit) u izvještaju o dobiti ili gubitku;
- obelodanjivanje o mjerama učinka definisanim od strane menadžmenta (MUM) u jednoj bilješci u finansijskim izvještajima;
- poboljšati agregaciju i raščlanjivanje (kako grupirati informacije u finansijskim izvještajima).

Subjekt je dužan primijeniti MSFI 18 i sve posljedične izmjene za godišnje izvještajne periode koji počinju 1. januara 2027. ili nakon toga, sa ranijom primjenom dozvoljenom. Izmjene i dopune MRS-a 7 i MRS-a 33, kao i revidirani MRS 8 i MSFI 7, stupaju na snagu kada društvo primijeni MSFI 18. MSFI 18 zahtijeva retroaktivnu primjenu sa specifičnim prielaznim odredbama. Addiko banka je još uvijek u procesu procjene uticaja MSFI 18 i povezanih izmjena, posebno u pogledu strukture izvještaja o dobiti i gubitku Banke, izvještaja o novčanim tokovima, drugih objava MUM-ova i grupiranja finansijskih informacija. Neto dobit Banke neće se mijenjati zbog usvajanja MSFI 18.

MSFI 19 dozvoljava prihvatljivoj podružnici da prezentuje smanjena objavljivanja kada primjenjuje MSFI u svojim finansijskim izvještajima. Podružnica je podobna za smanjena objavljivanja ako nema javnu odgovornost i njena krajnja ili bilo koja povezana matična kompanija proizvodi konsolidovane finansijske izvještaje dostupne za javnu upotrebu koji su u skladu sa MSFI. Drštvo je dužno primijeniti MSFI 19 za godišnje izvještajne periode koji počinju 1. januara 2027. ili nakon toga, sa ranijom primjenom dozvoljenom. MSFI 19 neće biti primjenjiv na Banku.

Dopune **MSFI 9** i **MSFI 7** pojašnjavaju kako prezentovati ugovore o kupovini obnovljive energije (UKE: ugovori koji se odnose na električnu energiju zavisnu od prirode u kojima je kompanija "izložena varijabilnosti u osnovnoj količini električne energije jer izvor proizvodnje električne energije zavisi od nekontrolisanih prirodnih uslova", npr. vremenskih prilika). Dopune dozvoljavaju kompaniji da primijeni izuzeće za vlastitu upotrebu na ugovore o kupovini energije ako je kompanija bila, i očekuje da bude, neto kupac električne energije za period ugovora. Ako se izuzeće za vlastitu upotrebu ne primjenjuje, onda se UKE obračunavaju kao derivati mjereni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Zahtjevi računovodstva zaštite u MSFI-ju 9 da se dozvoli društvu da koristi ugovor za obnovljivu električnu energiju sa određenim karakteristikama kao instrument zaštite od rizika:

- da odredi promjenjivu količinu predviđenih transakcija električne energije kao zaštićenu stavku ako su ispunjeni određeni kriteriji; i
- za mjerenje zaštićene stavke koristeći iste pretpostavke volumena kao i one koje se koriste za instrument zaštite.

Dopune uvode nove zahtjeve za objavljivanje za godišnje izvještajne periode koji počinju 1. januara 2026. ili nakon toga, sa ranijom primjenom dozvoljenom. Ove dopune neće biti primjenjive na Banku.

(3) Upotreba procjena i pretpostavki/materijalne neizvjesnosti u odnosu na procjene

Addikovi finansijski izvještaji sadrže vrijednosti zasnovane na prosudbama i izračunate pomoću procjena i pretpostavki.

3.1. Procjene

Procjene donesene u primjeni računovodstvenih politika koje imaju najznačajnije efekte na iznose priznate u finansijskim izvještajima su sljedeće:

3.1.1. METODOLOGIJA IZRAČUNA OČEKIVANIH KREDITNIH GUBITAKA

Uspostavljanje kriterija za utvrđivanje da li je kreditni rizik na finansijsku imovinu značajno porastao od početnog priznavanja, određivanje metodologije za uključivanje informacija o budućnosti u mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka i odabir i odobravanje modela koji se koriste za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka. Detalji su opisani u bilješci (12.4) Umanjenje vrijednosti i (56.1) Metod obračuna rezervisanja za rizike.

3.1.2. KLASIFIKACIJA FINANSIJSKE IMOVINE

Klasifikacija finansijske imovine: procjena poslovnog modela unutar kojeg se imovina drži i procjena da li su ugovoreni uslovi finansijske imovine SPPI na nepodmireni iznos glavnice. Detalji su opisani u napomeni (12.2) Klasifikacija i (12.3) Mjerenje.

3.2. Pretpostavke i procjene

Procjene i pretpostavke su zasnovane na historijskim iskustvima i drugim faktorima kao što su planiranje i očekivanja ili prognoze budućih događaja koji se čine vjerovatnim iz trenutne perspektive. Budući da su procjene i pretpostavke podložne neizvjesnostima, to može dovesti do rezultata koji zahtijevaju prilagođavanje knjigovodstvene vrijednosti odgovarajuće imovine i obaveza u budućim periodima. Procjene i osnovne pretpostavke se pregledaju na kontinuiranoj osnovi. Revizije procjena se prepoznaju prospektivno.

Značajne procjene i pretpostavke u Banci odnose se na:

3.2.1. REZERVISANJA ZA KREDITNI RIZIK

Banka redovno procenjuje naplativost svojih problematičnih kredita i priznaje odgovarajuće rezervisanja za rizik u slučaju obezvređenja.

Banka dodjeljuje pojedinačne olakšice za pojedinačno značajnu finansijsku imovinu klasifikovanu u fazu 3. Pojedinačno značajna finansijska imovina je imovina koja ima izloženost iznad 150 hiljada BAM. Ova klasifikacija se određuje na osnovu informacija koje se odnose na ispunjavanje ugovornih obaveza ili drugih finansijskih poteškoća dužnika, kao i drugih relevantnih faktora. Pojedinačne procjene su zasnovane na očekivanim novčanim tokovima iz poslovanja, trajanju i/ili očekivanim plaćanjima iz kolaterala. Ova procjena je zasnovana na detaljnoj analizi i pretpostavkama, koje su, međutim, podložne neizvjesnostima.

Olakšice se procjenjuju kolektivno za finansijsku imovinu klasifikovanu u fazu 1 ili 2, kao i za finansijsku imovinu u fazi 3 sa izloženosti ispod praga značajnosti. Očekivani kreditni gubici za ove grupe imovine izračunavaju se na osnovu modela koji zahtijevaju procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika i integrišu historijske podatke sa budućim makroekonomskim prognozama. Addiko primjenjuje 3 različita makroekonomska scenarija za kolektivnu procjenu olakšica za kreditni rizik: optimistični, osnovni i stresni scenarij. Ključne karakteristike svakog scenarija su opisane u napomeni (56.2) Kretanje rezervisanja za rizike i napomeni (56.1) Metod obračuna rezervisanja za rizike. Priznate naknade predstavljaju ponderisani prosjek rezultata tri scenarija. Modeli raspoređeni za procjenu budućih parametara rizika prolaze kroz redovnu validaciju i testiranje kako bi se osigurala tačnost i realnost procjenjenih gubitaka.

Drugačija procjena pretpostavki koje se koriste u individualnoj ili kolektivnoj naknadi može rezultirati drugačijim mjerenjem rezervisanja za kreditni rizik.

3.2.2. REZERVISANJA ZA NERIJEŠENE PRAVNE SPOROVE

Priznavanje i mjerenje rezervisanja za neriješene pravne sporove zahtijeva pretpostavke o mjeri u kojoj Banka ima obavezu koja proizlazi iz prošlog događaja i da li je vjerovatan odliv ekonomskih resursa za ispunjavanje ovih obaveza. Nadalje, procjene su također potrebne u pogledu iznosa i dospijeća budućih novčanih tokova.

Rezervisanja za pravne postupke obično zahtijevaju viši stepen procjene od drugih vrsta rezervisanja. Kada su stvari u ranoj fazi, obično postoji visok stepen neizvjesnosti povezan sa određivanjem da li postoji sadašnja obaveza i procjenom vjerovatnoće i iznosa bilo kakvih odliva koji mogu nastati. Kako stvari napreduju, menadžment i pravni savjetnici procjenjuju na kontinuiranoj osnovi da li bi rezervisanja trebaju biti priznata, revidirajući prethodne procjene prema potrebi. U kasnijim fazama, obično je lakše napraviti procjene oko bolje definisanog skupa mogućih ishoda. Izračun potencijalnih gubitaka općenito uzima u obzir moguće scenarije kako bi parnica bila riješena i njihovu vjerovatnoću, uzimajući u obzir historiju prethodnih presuda i procjena od strane nezavisnih advokatskih firmi. U određenim slučajevima, zbog kratkog perioda dostupnih historijskih podataka i značajne neizvjesnosti u pogledu smjera sudskih odluka, kao i tržišnih uslova, usvojena metodologija i pretpostavke mogu biti predmet ažuriranja u narednim izvještajnim periodima.

3.2.3. OPOREZIVANJE

Banka obračunava porezne obveze u skladu s poreznim zakonima Federacije Bosne i Hercegovine. Porezne prijave podliježu odobrenju poreznog tijela koje je ovlašteno izvršiti naknadni uvid u evidenciju poreznih obveznika.

(4) Uticaj klimatskih promjena na finansijske izvještaje

Addiko podržava prelaz na ugljično neutralnu privredu i smanjit će svoj uticaj smanjenjem direktnih emisija iz vlastitog bankovnog poslovanja i indirektno kroz kreditne aktivnosti. Kao dio svoje ESG strategije, Addiko se obvezao na inicijative u okviru vlastitog poslovanja koje će se provoditi do 2030. godine, a nekoliko inicijativa je već u toku. To uključuje značajno povećanje udjela baterijskih električnih vozila (BEV) u voznom parku Banke, poboljšanje nabavke obnovljive energije i zamjenu sistema grijanja na fosilna goriva obnovljivim izvorima energije za električnu energiju ili grijanje.

U pripremi finansijskog izvještaja, Addiko je uzeo u obzir klimatske promjene i inherentni rizik za nefinansijsku i finansijsku imovinu. Uticaj rizika povezanih s klimatskim promjenama procijenjen je na sljedeći način:

- Umanjenje vrijednosti imovine: Addikova ESG strategija i planirane mjere zamjene uzete su u obzir pri utvrđivanju knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine (nekretnine, postrojenja i oprema i investicijskih nekretnina). Na temelju procjene nije identificirana potreba za umanjenoj vrijednosti.
- Korisni vijek trajanja imovine: Uticaj strategije održivosti i planiranih mjera na vijek trajanja dugotrajne imovine. Procjena nije utvrdila nikakav uticaj na finansijske izvještaje.
- Očekivani kreditni gubici (ECL): Na temelju procjene rizika povezanih s klimatskim promjenama i drugih ekoloških rizika (C&E rizici) Addiko je zaključio da postoji uticaj na kreditni rizik, iako ne postoji neposredna materijalna prijetnja s obzirom na granularnost i diverzifikaciju kreditnog portfelija. Budući da C&E rizici već utiču na makroekonomske pokazatelje, Addiko je uzeo u obzir uticaj tranzicijskih rizika povezanih s klimom u makroekonomskim finansijskim prognozama korištenim u izračunu ECL-a, čime je direktno uticao na rezervisanja za rizike portfolija kredita i posljedično na finansijske izvještaje. Nadalje, procjena rizika povezanih s klimom i okolišem uključena je u proces odobravanja kredita relevantnih malih i srednjih klijenata, što može uticati na ocjenu, a time i ECL tih klijenata.

(5) Osnove mjerenja

Finansijski izvještaji pripremljeni su na osnovu historijskog troška, osim za sljedeće materijalno značajne stavke koje se mjere na sljedećoj alternativnoj osnovi na svaki datum izvještavanja.

Stavke	Osnova mjerenja
Investicijski vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Fer vrijednost
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	Knjigovodstvena vrijednost i fer vrijednost umanjena za troškove prodaje nižu

(6) Preračunavanje stranih valuta

Preračunavanje stranih valuta u Banci je u skladu sa odredbama MRS 21. Monetarna imovina i obaveze se preračunavaju po kursu važećem na dan bilansa stanja.

Nemonetarne stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na dan bilansa. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u izvještaju o dobiti i gubitku perioda.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine koji je važeći na dan izvještaja o finansijskom položaju. Kursevi Centralne banke Bosne i Hercegovine za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi bilansa na izvještajne datume su kako slijedi:

31 Decembar 2024	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,872683 KM
31 Decembar 2023	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,769982 KM

(7) Neto prihod od kamata

7.1. Efektivna kamatna stopa

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontira procijenjene buduće novčane priljeve ili odlive tokom očekivanog roka finansijskog instrumenta, ili kraćeg perioda ako je primjenjivo, na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine, osim kupljene ili nastale kreditno umanjene finansijske imovine ili na amortizirani trošak finansijske obaveze.

Prilikom izračunavanja efektivne kamatne stope za finansijske instrumente koji nisu kupljena ili nastala kreditno oštećena imovina, Banka procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove finansijskog instrumenta, ali ne i očekivane kreditne gubitke. Za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu finansijsku imovinu, kreditno prilagođena efektivna kamatna stopa se izračunava koristeći procijenjene buduće novčane tokove, uključujući očekivane kreditne gubitke.

Izračun uključuje transakcijske troškove i naknade i plaćene ili primljene bodove koji su sastavni dio efektivne kamatne stope (osim finansijskih instrumenata mjerenih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak) i premije i diskonte. Transakcijski troškovi uključuju inkrementalne troškove koji se direktno mogu pripisati akviziciji ili izdavanju finansijske imovine ili finansijske obaveze.

7.2. Amortizirani trošak i bruto knjigovodstvena vrijednost

Amortizirani trošak je iznos po kojem se finansijska imovina ili finansijska obaveza mjeri pri početnom priznavanju umanjen za otplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija metodom efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospijuća. Za finansijsku imovinu iznos se prilagođava za sve očekivane

kreditne gubitke. Bruto knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je amortizirani trošak finansijske imovine prije prilagođavanja za bilo koje umanjene vrijednosti.

Za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu finansijsku imovinu, kreditno prilagođena efektivna kamatna stopa se izračunava diskontiranjem procijenjenih budućih novčanih tokova, uključujući očekivane kreditne gubitke, na amortizirani trošak dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju.

7.3. Obračun prihoda i rashoda od kamata

Efektivna kamatna stopa finansijske imovine ili finansijske obaveze se izračunava na početnom priznavanju finansijske imovine ili finansijske obaveze. U izračunavanju prihoda od kamata i rashoda, efektivna kamatna stopa se primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine (kada imovina nije kreditno umanjena) ili na amortizirani trošak obaveze. Efektivna kamatna stopa je revidirana kao rezultat periodične ponovne procjene novčanih tokova instrumenata s promjenjivom kamatnom stopom kako bi se odrazila kretanja tržišnih kamatnih stopa.

Za finansijsku imovinu koja je naknadno postala kreditno umanjena, prihod od kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na amortizirani trošak finansijske imovine. Ako se, u narednim izvještajnim periodima, kreditni rizik na kreditno umanjenom finansijskom instrumentu poboljša tako da finansijska imovina više nije kreditno umanjena, prihod od kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine (sa izuzetkom kupljenih ili nastalih kreditnih instrumenata umanjene finansijske imovine gdje se izračun prihoda od kamata ne vraća na bruto osnovu, čak i ako se kreditni rizik imovine poboljšava).

7.4. Prezentacija

Prihod od kamata izračunat metodom efektivne kamatne stope predstavljen u izvještaju o dobiti ili gubitku uključuje:

- kamate na finansijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku i
- kamata na dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode.

Ostali prihodi od kamata prikazani u izvještaju o dobiti ili gubitku uključuju:

- prihod od kamata od imovine koja se drži za trgovanje, kao i kamatne komponente derivata;
- prihod od kamata na dužničke instrumente, netrgovinsku finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak
- prihodi od kamata na gotovinska stanja u centralnim bankama i ostali depoziti po viđenju.

Troškovi kamata prikazani u izvještaju o dobiti ili gubitku uključuju:

- finansijske obaveze mjerene po amortiziranom trošku;
- troškovi kamata na obaveze po zakupu i
- troškovi kamata od imovine koja se drži za trgovanje, kao i kamatne komponente derivata.

(8) Neto prihod od naknada i provizija

Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija (osim onih koji čine sastavni dio efektivne kamatne stope za finansijsku imovinu ili finansijsku obavezu su uključene efektivnu kamatnu stopu) se tretiraju u skladu sa MSFI 15 Prihodi iz ugovora s kupcima i prikazuju se pod "neto prihod od naknada i provizija". Banka svoje prihode ostvaruje od ugovora s klijentima o prijenosu usluga tokom vremena i u određenom trenutku u poslovnim segmentima. To je u skladu s informacijama o prihodima koje se objavljuju za svaki izvještajni segment prema MSFI 8 Operativni segmenti.

Prema MSFI 15, prihod se priznaje kada Banka izvrši preuzetu obavezu i kupcu isporuči obećanu uslugu. Mora postojati vjerovatnoća da će Banka iz toga imati ekonomsku korist i iznos se može pouzdano utvrditi, bez obzira na to kada se vrši plaćanje. Prihod se mjeri po fer vrijednosti naknade koja je primljena ili će se potraživati, uzimajući u obzir ugovorom definisane uslove plaćanja ali ne i poreze i druge dadžbine.

Naknade zarađene za pružanje usluga tokom određenog vremenskog razdoblja obračunavaju se tokom tog razdoblja. S druge strane, prihod od naknada zarađen pružanjem određenih usluga trećim stranama ili nastupom određenog događaja priznaje se po završetku temeljne transakcije. Uzimajući u obzir klase proizvoda, sljedeće usluge se akumuliraju tokom razdoblja:

- *Računi i paketi*, ova kategorija uključuje prihode i rashode od naknada od redovnih mjesečnih naknada za račun/paket, uključujući mjesečne naknade za samostalno internet bankarstvo, mobilno bankarstvo, SMS usluge i druge usluge (ne vezane uz kreditne kartice).
- *Zajmovi i depoziti*, koji predstavljaju prihode i rashode od naknada koji nisu sastavni dio efektivne kamatne stope direktno povezane s kreditnim poslovanjem (npr. naknada za otplatu limita) koji se ne tretiraju kao prihod od kamata
- *Vrijednosni papiri*, koji predstavljaju prihode i rashode od provizija od upravljanja imovinom
- *Bankarsko osiguranje*, koje predstavlja prihod i rashod od provizija od posredovanja u osiguranju.

Naknade koje generiraju sljedeći proizvodi priznaju se po završetku osnovne transakcije:

- *Transakcijske usluge*, koje predstavljaju prihod od naknada koje se naplaćuju klijentima za obavljene transakcije (osim kreditnih kartica) kao što su nalog za plaćanje, trajni nalog
- *Kartice*, koje predstavljaju prihod od naknada u vezi s unaprijed plaćenim i kreditnim karticama (kao što su mjesečne članarine) i sticanje poslova kao što su članarine, naknade za razmjenu, naknade za sheme, naknade za usluge itd.
- *FX & DCC*, koji predstavljaju prihod od naknada u vezi s deviznim transakcijama kao što su naknade od promptnih deviznih transakcija ili dinamičkih konverzija valuta.
- *Finansiranje trgovine*, koje predstavlja prihod od naknada zarađen pružanjem transakcijskih usluga trećim stranama, kao što je dogovaranje sticanja dionica ili drugih vrijednosnih papira.

Ostali troškovi naknada i provizija uglavnom se odnose na naknade za transakcije i usluge koje se knjiže na trošak u trenutku kada su usluge primljene.

U napomeni (28) Neto prihod od naknada i provizija u napomenama uz izvještaj o dobiti ili gubitku, prikaz proizvoda koristi se kao osnova za prezentaciju.

(9) Neto rezultat od finansijskih instrumenata

Neto rezultat od finansijskih instrumenata koji se drže za trgovanje obuhvata sve dobitke i gubitke iz promjena u fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza koje se drže za trgovanje, ostvarene dobiti i gubitke po osnovu prestanka priznavanja, rezultate trgovanja vrijednosnicama i derivatima, neučinkovite dijelove prikazane u fer vrijednosti i transakcijama u svrhu zaštite novčanih tokova od rizika, te dobitaka iz konverzije valuta i gubitaka od monetarne imovine i obaveza. Banka je odabrala da prikaže kretanje čiste fer vrijednosti imovine i obaveza koje drži za trgovanje u prihodima iz trgovanja, bez povezanih kamatnih prihoda, rashoda i dividendi, koje su prikazane u "Neto prihod od kamata".

Neto rezultat finansijske imovine kojom se ne trguje obvezno po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuje sve dobitke i gubitke od promjena u fer vrijednosti te imovine, realizirane dobitke i gubitke od prestanka priznavanja i dividende.

Neto rezultat od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uključuje dobitke i gubitke po osnovu prestanka priznavanja i dividendu. Finansijska imovina i obaveze po amortiziranom trošku uključuju dobitke i gubitke po osnovu prestanka priznavanja.

(10) Ostali operativni prihodi i ostali operativni rashodi

Ostali operativni prihodi i ostali operativni rashodi odražavaju sve druge prihode i rashode koji se ne mogu direktno pripisati redovnom poslovanju, npr. dobit i gubitak iz prodaje nekretnina i prihod iz upotrebe imovine koja je predmet najma. Pored toga, obuhvata rashode za ostale poreze i određene regulatorne naknade (bankarske naknade, naknade Agenciji za osiguranje depozita).

(11) Ostali rezultat

Ostali rezultat uključuje troškove i prihode iz sudskih sporova, operativnih rizika i gubitaka od umanjenja vrijednosti te ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti za nefinansijsku imovinu i za imovinu klasifikovanu kao namijenjenu prodaji i skupine za otuđenje. Pored toga, sadrži promjene u rezervisanjima za sudske sporove. Nadalje, dobiti i gubici modifikacije prikazani su u ovoj poziciji.

(12) Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor iz kojeg proističe finansijska imovina jedne ugovorne strane i finansijska obaveza ili vlasnički instrument druge ugovorne strane.

12.1. Priznavanje i početno mjerenje

Finansijska imovina ili finansijska obaveza se priznaje kada Addiko postane stranka u ugovornim odredbama instrumenta.

Finansijski instrumenti se u početku mjere po fer vrijednosti plus, za stavku koja nije mjerena fer vrijednošću kroz dobit ili gubitak, transakcijski troškovi koji se direktno mogu pripisati njenom sticanju ili izdavanju. Fer vrijednost finansijskog instrumenta na početnom priznavanju je općenito njegova transakcijska cijena.

12.2. Klasifikacija

Na početnom priznavanju, finansijska imovina se klasificira kao mjerena po: amortizovanom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) ili fer vrijednosti kroz dobit i gubitak (FVTPL).

Finansijska imovina se mjeri po **amortizovanom trošku** ako ispunjava oba sljedeća uslova i nije označena u FVTPL:

- ako je cilj poslovnog modela društva držanje imovine za prikupljanje ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uslovi finansijske imovine dovode na određene datume do novčanih tokova koji su isključivo isplate glavnice i kamata na glavicu ('SPPI kriteriji').

Finansijska imovina se mjeri po **FVTOCI** samo ako ispunjava oba sljedeća uslova i nije označena kao FVTPL:

- ako se imovina drži u poslovnom modelu u kojem se imovinom upravlja kako bi se prikupili ugovorni novčani tokovi za njihovu prodaju; i
- ugovorni novčani tokovi su isključivo plaćanja glavnice i kamata na glavicu (jednostavna karakteristika zajma).

Osim toga, na početnom priznavanju kapitalnog ulaganja koje se ne drži za trgovanje, Banka može neopozivo izabrati da predstavi naknadne promjene u FVTOCI. Ovi izbori se vrše za svako pojedinačno ulaganje.

Finansijska imovina koja ne ispunjava ove kriterije mjeri se na **FVTPL**.

Osim toga, pri početnom priznavanju, Banka može neopozivo odrediti finansijsku imovinu koja bi se inače naknadno mjerila po amortiziranim troškovima ili FVTOCI, kako se mjeri po FVTPL, ako takva oznaka eliminira ili značajno smanjuje nedosljednost priznavanja i mjerenja (tj. "računovodstvenu neusklađenost") koja bi inače proizašla iz mjerenja imovine i obaveza ili priznavanja dobitaka ili gubitaka na drugoj osnovi. Trenutno ne postoji takav slučaj u Banci.

12.2.1. PROCJENA POSLOVNOG MODELA

Sva finansijska imovina, koja ispunjava SPPI kriterije, mora biti dodijeljena jednom od poslovnih modela opisanih u nastavku:

- *Držanje radi naplate*: finansijska imovina se drži u cilju naplate ugovorenih novčanih tokova.
- *Držanje radi naplate i prodaje*: finansijska imovina se drži u cilju naplate ugovorenih novčanih tokova i prodaje finansijske imovine. *Ostalo*: finansijska imovina se drži za trgovanje ili ne zadovoljava uslove za gornje

kategorije. Banka vrši procjenu poslovnog modela na nivou portfolia, jer to najbolje odražava način na koji se upravlja poslovanjem i informacije se pružaju menadžmentu. Informacije koje se razmatraju uključuju:

- navedene politike i ciljeve za portfolio i rad tih politika u praksi. Konkretno, da li se strategija menadžmenta fokusira na ostvarivanje prihoda od ugovornih kamata, održavanje određenog profila kamatnih stopa, usklađivanje trajanja finansijske imovine sa trajanjem obaveza koje finansiraju tu imovinu ili realizaciju novčane tokove kroz prodaju imovine;
- kako se performanse portfolia ocjenjuju i izvještavaju menadžmentu Banke;
- rizici koji utiču na performanse poslovnog modela i kako se tim rizicima upravlja;
- kako se menadžeri kompenzirani (npr. da li je naknada zasnovana na fer vrijednosti imovine kojom se upravlja ili ugovornim prikupljenim novčanim tokovima); i
- učestalost, obim i vrijeme prodaje u prethodnim periodima, razlozi za takvu prodaju i očekivanja o budućim prodajnim aktivnostima. Međutim, informacije o prodajnim aktivnostima se ne razmatraju izolirano, već kao dio ukupne procjene kako se postiže cilj Banke za upravljanje finansijskom imovinom i kako se ostvaruju novčani tokovi.

Sljedeći poslovni modeli su identifikovani unutar Banke:

- Poslovanje Banke u sektoru potrošača i malih i srednjih preduzeća sastoji se prvenstveno od kredita klijentima koji se drže za prikupljanje ugovornih novčanih tokova. U segmentu fokus, krediti se sastoje od neosiguranih kredita i kreditnih kartica. Prodaja kredita iz ovih portfolia je vrlo rijetka i odnosi se samo na nenaplativu imovinu s ciljem da se obim nenaplative imovine zadrži ispod unaprijed definisanih granica, u skladu s očekivanjima regulatora. U segmentima koji nisu fokus, krediti se sastoje od hipotekarnih kredita i kredita velikim korporacijama i javnim preduzećima. S obzirom na strategiju, ovi proizvodi se ne prodaju aktivno.
- Određeni dužnički vrijednosni papiri drže se unutar "investicijskog portfelja" za dugoročni prinos. Ovi vrijednosni papiri mogu biti prodani, ali se ne očekuje da će takva prodaja biti više nego rijetka. Banka smatra da se ovi vrijednosni papiri drže u okviru poslovnog modela čiji je cilj držati imovinu za prikupljanje ugovornih novčanih tokova.
- Određeni drugi dužnički vrijednosni papiri se drže unutar "portfolia likvidnosti" kako bi se zadovoljile svakodnevne potrebe za likvidnošću. Centralni trezor banke nastoji minimizirati troškove upravljanja ovim potrebama za likvidnošću i stoga aktivno upravlja povratom na portfolio. Taj povrat se sastoji od prikupljanja ugovornih novčanih tokova, kao i dobitaka i gubitaka od prodaje finansijskih sredstava. Strategija ulaganja često rezultira prodajnom aktivnošću koja je značajna u vrijednosti. Banka smatra da se ova finansijska imovina drži unutar poslovnog modela čiji se cilj postiže prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine.
- Portfolio dužničkih vrijednosnih papira banke uključuje i portfolio instrumenata, koji su kupljeni prije 2022. godine u okviru strategije za prikupljanje ugovornih novčanih tokova i ostvarivanje profita od povećanja fer vrijednosti. Takvi instrumenti, koji su prvobitno klasifikovani u poslovnom modelu držanja za prikupljanje i prodaju, sada se upravlja na osnovu nove strategije trezora za pretežno prikupljanje ugovornih novčanih tokova. Uprkos promjeni strategije, ovi instrumenti se i dalje mjere u skladu sa originalnim poslovnim modelom.

12.2.2. KARAKTERISTIKE UGOVORNOG NOVČANOG TOKA

Za procjenu da li su ugovorni novčani tokovi isključivo plaćanja glavnice i kamate, "glavnica" se definiše kao fer vrijednost finansijske imovine od početnog priznanja. "Kamata" se definiše kao naknada za vremensku vrijednost novca, za kreditni rizik povezan sa iznosom glavnice koji je neizmiren tokom određenog vremenskog perioda, kao i za ostale osnovne rizike i troškove kreditnog posla (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i profitna marža.

Prilikom procjene da li su ugovoreni novčani tokovi isključivo plaćanja glavnice i kamata (SPPI), Banka razmatra ugovorene uslove instrumenta i analizira postojeći portfolio na osnovu kontrolne liste za kriterije isključivog plaćanja glavnice i kamata. Ovo uključuje procjenu da li finansijska imovina sadrži ugovoreni rok koji bi mogao promijeniti vremenski period ili iznos ugovorenih novčanih tokova poput onih da ne ispunjava ovaj uslov, s obzirom na sljedeće: potencijalne događaje koji bi promijenili iznos ili vremenski okvir novčanih tokova, uslovi prijevremenog plaćanja i produženja roka, uslovi koji ograničavaju potraživanje Banke na novčane tokove od određene imovine i mogućnosti koje mijenjaju naknadu za vremensku vrijednost novca.

Značajna područja koja su predmet prosudbe su jednostrane izmjene marže i kamatnih stopa, odredbe o prijevremenom plaćanju, druge karakteristike koje se odnose na uslovno plaćanje, finansiranje projekata i testiranje po referentnim vrijednostima za kredite sa neusklađenim kamatama.

SPPI usklađenost se procjenjuje na sljedeći način:

- Procjenom jednostranih izmjena marže i kamatnih stopa je zaključeno da prenošenje troškova osnovnog ugovora o pozajmici, odredbe čiji je cilj očuvanje stabilnosti profitne marže i promjene kamatne stope odražavaju pogoršanje kreditnog rejtinga, ali ne ugrožavaju SPPI.
- Odredbe o prijevremenom plaćanju: ukoliko iznos prijevremenog plaćanja odražava neizmireni iznos glavnice, kamate i naknada vezan za raniju otplatu odredbe nisu od kritičnog značaja. Naknada za prijevremeno plaćanje mora biti manja od iznosa gubitka kamatne marže i gubitka kamate.
- Druge karakteristike koje se odnose na uslovno plaćanje: to su tipične sporedne poslovne klauzule gdje kazna predstavlja povećane troškove za praćenje rizika ili nadoknadu izgubljene dobiti koja je povezana s pokrenutim događajem. Takve klauzule ne ugrožavaju SPPI test
- Finansiranje projekata: ukoliko nema upućivanja na izvršenje određenog poslovnog projekta i ukoliko dužnik raspolaže dovoljnim kapitalom da može apsorbovati gubitke i time ne ugrožava svoju sposobnost redovne otplate kredita, smatra se da je prošao SPPI test.
- Pozajmice sa promjenjivom kamatnom stopom: ako zajam sadrži karakteristike neusklađenih kamata (datum utvrđivanja kamate pada prije početka perioda, referentna stopa se ne podudara sa intervalom utvrđivanja kamate, i sl.), mora se procijeniti je li vremenska vrijednost monetarne komponente kamate značajno izmijenjena (da li bi neusklađenost kamata mogla rezultirati ugovorno nediskontovanim novčanim tokovima koji se značajno razlikuju od referentnih uslova), obavezno se vrši testiranje po referentnim vrijednostima.
- Finansijski instrumenti sa odredbama zaštite okoliša, društva i upravljanja (ESG) koji mijenjaju ugovorne novčane tokove na temelju zajmoprimca koji ispunjava određene ugovorom određene ESG ciljeve: u slučaju izdavanja ili sticanja instrumenata sa odredbama ESG, Addiko politika provjerava može li učinak odredbe ESG imati samo de minimis učinak na ugovorne novčane tokove zajma, tada karakteristika ne utiče na klasifikaciju zajma. Međutim, ako bi učinak odredbe ESG mogao biti veći od de minimis, tada će se odredba procijeniti je li u skladu s osnovnim ugovorom o kreditiranju i ispunjava li kriterij SPPI.

Prilikom izvršavanja ovog testa, prvo priznavanje, ugovoreni nediskontovani novčani tokovi finansijskog instrumenta se porede sa referentnim novčanim tokom, odnosno ugovorenim nediskontovanim novčanim tokovima koji bi nastali da nije došlo do izmjene vremenske vrijednosti monetarne komponente. Efekti izmjene vremenske vrijednosti monetarne komponente se razmatraju u svakom izvještajnom periodu, kao i kumulativno tokom vijeka trajanja finansijskog instrumenta. Test referentnih vrijednosti je zasnovan na spektru realnih scenarija. Odgovarajući referentni finansijski instrument je instrument sa istim kvalitetom kredita i uslovima ugovora, osim izmjene, bez obzira da li se odnosi na stvarno postojeću ili hipotetičku imovinu. Ukoliko subjekt zaključi da bi se ugovoreni (nediskontovani) novčani tokovi mogli značajno razlikovati (prag je 10%) od (nediskontovanih) referentnih novčanih tokova (periodično ili kumulativno), finansijska imovina ne zadovoljava zahtjeve iz tačaka 4.1.2(b) i 4.1.2A(b) MSFI 9 i stoga se ne može mjeriti po amortizovanom trošku ili kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI).

Tokom 2023. i 2024. godine nije bilo finansijskih instrumenata sa karakteristikama koje upućuju na neusklađenost kamata, što bi vodilo u mjerenje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Značajan obim finansijskih instrumenata sa kritičnim karakteristikama se ne očekuje zato što interna politika za nove proizvode eliminiše karakteristike koje potencijalno ne bi zadovoljile ovaj uslov.

12.2.3. REKLASIFIKACIJE

U rijetkim slučajevima kada društvo promijeni svoj poslovni model za upravljanje određenom finansijskom imovinom i da se ispune specifični zahtjevi MSFI-ja 9, bila bi potrebna reklasifikacija kompletne finansijske imovine. Takve naknadne promjene ne dovode do reklasifikacija ili korekcija iz prethodnog perioda. Prodaja zbog povećanja kreditnog rizika, prodaja blizu dospijeca i rijetka prodaja izazvana neponavljajućim događajem ne smatra se kontradiktornim poslovnim modelu držanja za naplatu.

12.3. Mjerenje

Finansijska imovina po amortizovanom trošku

Finansijska imovina po amortizovanom trošku se mjeri po fer vrijednosti pri početnom priznavanju umanjenom za otplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija metodom efektivne kamatne stope bilo koje razlike između početnog iznosa i iznosa dospijeća i prilagođena za sve očekivane kreditne gubitke. Prihod od kamata je prikazan u liniji "Prihod od kamata izračunati metodom efektivne kamatne stope". Očekivani kreditni gubici su prikazani u liniji "Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine". Najveći obim finansijske imovine Banke mjeri se po amortiziranom trošku. Dobici i gubici od prestanka priznavanja prikazani su u liniji "Neto rezultat za finansijske instrumente".

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit se mjeri po fer vrijednosti sa svim kretanjima koja se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i procjenjuju se na umanjenje vrijednosti prema modelu očekivanog kreditnog gubitka (ECL).

Prihod od kamata je prikazan u liniji "Prihod od kamata izračunati metodom efektivne kamatne stope". Očekivani kreditni gubici su prikazani u liniji "Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine". Promjene fer vrijednosti tokom izvještajnog perioda za dužničke instrumente prikazane su u liniji "Rezerve fer vrijednosti - dužnički instrumenti" u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Prihodi od dividendi i dobici i gubici od prestanka priznavanja prikazani su u liniji "Neto rezultat za finansijske instrumente".

Za dioničke instrumente koji se ne drže za trgovanje, društva mogu napraviti neopoziv izbor pri početnom priznavanju za klasifikaciju instrumenata mjerenih kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ovi izbori su dostupni za svaku zasebnu investiciju. Sve naknadne promjene fer vrijednosti prikazane su u liniji "Rezerve fer vrijednosti - vlasnički instrumenti" u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti bez prikazivanja u izvještaju o dobiti i gubitku. Banka je kao ulaganja koja se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI) odredila manji portfolio vlasničkih instrumenata. Ova alternativa prezentacija je izabrana jer su ulaganja napravljena u strateške svrhe, a ne s ciljem profita od naknadne prodaje, a ne postoje planovi za raspolaganje ovim investicijama u kratkom ili srednjem roku.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Prihodi od kamata od finansijske imovine mjereni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prikazani su u liniji "Ostali prihodi od kamata". Prihodi od dividendi i dobici i gubici od revalorizacije i prestanka priznavanja prikazani su u liniji "Neto rezultat za finansijske instrumente".

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se klasifikuju kao mjerene po amortizovanom trošku, osim ako se ne mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Finansijske obaveze mjerene kroz fer vrijednost kroz bilans uspjeha sastoje se od finansijskih obaveza koje se drže za trgovanje i finansijskih obaveza koje se mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha pri početnom priznavanju. Promjene fer vrijednosti obaveza iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha koje proizlaze iz promjena vlastitog kreditnog rizika obaveze priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a preostali iznos promjene fer vrijednosti mora biti prikazan u dobiti i gubitku. Banka do sada nije iskoristila opciju da odredi svoje finansijske obaveze na FVTPL.

Banka nije odredila računovodstvene odnose zaštite u tekućoj ili prethodnoj godini.

12.4. Umanjenje vrijednosti

U primjeni "forward-looking" modela očekivanog kreditnog gubitka (eng. ECL), Banka priznaje očekivani kreditni gubitak i ažurira očekivane kreditne gubitke priznate na datum svakog izvještaja kako bi realno prikazala promjenu kreditnog rizika finansijske imovine. Standardi koji se odnose na umanjenje vrijednosti mjere očekivani kreditni gubitak na osnovu realnih i dokazivih informacija, što uključuje historijske i tekuće informacije i prognoze, te stoga razmatraju buduće kreditne gubitke u različitim scenarijima.

Cjeloživotni očekivani kreditni gubitak je očekivana sadašnja vrijednost gubitaka do kojih će doći ako dužnici u nekom trenutku prije konačnog dospeljeća finansijske imovine ne ispunje svoje obaveze, uz istovremeno razmatranje vjerovatnoće tog neispunjenja i nastanka kreditnog gubitka (gubitak uzrokovan neispunjenjem obaveza).

Pregled izračuna očekivanog kreditnog gubitka

Banka određuje očekivani kreditni gubitak kao razliku između novčanih tokova koji dospijevaju prema Banci u skladu sa ugovorenim uslovima finansijskog instrumenta i novčanih tokova čiji priliv Banka očekuje. Iako MSFI 9 navodi ovaj cilj, generalno ne propisuje detaljne metode i tehnike za postizanje istog.

Za utvrđivanje novčanih tokova čiji priliv Banka očekuje, Banka koristi pristup zasnovan na zbiru marginalnih gubitaka u kojem se očekivani kreditni gubici računaju kao zbir marginalnih gubitaka nastalih u svakom vremenskom periodu od izvještajnog datuma. Marginalni gubici se izvode iz individualnih parametara koji procjenjuju izloženost i gubitke u slučaju neispunjenja obaveza i uslovne vjerovatnoće neispunjenja obaveza u svakom periodu (vjerovatnoća neispunjenja obaveza u vremenskom periodu X je uslovljena pretpostavkom da izloženost nastavlja da postoji do vremenskog perioda X). Cjeloživotni očekivani kreditni gubitak se zasebno izračunava za svaki scenario uzimajući u obzir trenutne informacije i očekivanja za budućnost. Objedinjavanje konačnog očekivanog kreditnog gubitka se vrši na kraju, ponderisanjem različitih individualnih scenarija. Banka izračunava ukupno tri ishoda: Osnovni slučaj, optimistični slučaj i pesimistični slučaj, s tim da se povremeno simuliraju i nepovoljniji scenariji u cilju boljeg razumijevanja dinamike i potencijalnih rizika portfolija (vidi poglavlje Informacije o budućim događajima).

Predmetni period i parametri korišteni u kalkulaciji očekivanih kreditnih gubitaka zavise od dospeljeća transakcije, nivo rizika transakcije prema MSFI 9 i korištenog makro scenarija. U nivou kreditnog rizika 1. se razmatra očekivani kreditni gubitak u periodu do jedne godine, dok se u nivou kreditnog rizika 2. i 3. obavezno priznaje cjeloživotni kreditni gubitak.

Parametri vjerovatnoće neispunjenja obaveza (eng. PD) odražavaju vjerovatnoću neispunjenja obaveza u određenom vremenskom periodu. Ovi parametri korišteni u izračunu očekivanog kreditnog gubitka se određuju na osnovu modela i metodologije koju je izradila interna služba Banke zadužena za razvoj modela. Generalno, modeli se specifično izrađuju

za svaku zemlju i segment gdje god je to moguće i izvodljivo. Na određene dijelove portfolija se primjenjuju modeli na nivou Grupe koji odražavaju dostupnost podataka i karakteristike portfolija. U određenim slučajevima se iz prethodno spomenutih razloga koriste i eksterni podaci dobijeni od rejting agencija. Po pitanju metodologije, odabrani pristup je indirektno modeliranje. To znači da se postojeća Basel III metodologija koristi kao polazna osnova koja se zatim prilagođava kako bi u potpunosti zadovoljila zahtjeve MSFI 9. To pretpostavlja isključivanje svih konzervativnih pretpostavki iz modela, uključivanje unaprijed orijentisanih "point-in-time" informacija u metodologiju, kao i procjenu vremenske strukture cjeloživotne vjerovatnoće neispunjenja obaveza.

Izloženost u slučaju neispunjenja obaveza (eng. EAD) predstavlja procijenjenu visinu izloženosti, uključujući otplate glavnice i kamata i očekivanu iskorištenost vanbilansnih obaveza. Izloženost u slučaju neispunjenja obaveza predstavlja bruto knjigovodstvenu vrijednost u trenutku neispunjenja obaveza, a sadašnja vrijednost novčanih tokova na datum izvještaja se izračunava diskontovanjem po efektivnoj kamatnoj stopi. U slučajevima gdje ugovor ne navodi dospeljeće, za određivanje strukture novčanih tokova se koriste kvantitativni i/ili kvalitativni kriteriji (npr. okviri).

Gubitak u slučaju neispunjenja obaveza (eng. LGD) predstavlja procijenjenu visinu gubitka u slučaju neispunjenja obaveza. Za ovaj parametar se koristi pojednostavljeni pristup. Banka u izračun očekivanih kreditnih gubitaka prema MSFI 9 uključuje stručno utvrđene okvirne vrijednosti gubitka u slučaju neispunjenja obaveza. Te vrijednosti se interno usklađuju, a vršenjem kvalitativnih i/ili kvantitativnih provjera se osigurava njihovo postavljanje na odgovarajući nivo.

Pored općeg izračuna očekivanih kreditnih gubitaka zasnovanog na interno utvrđenim parametrima/metodologiji rizika, primjenjuje se i pristup na nivou portfolija za određene okolnosti koje se drugačije ne mogu adekvatno razmatrati unutar općeg okvira, a relevantne su za izvještajni datum. Ovi aspekti se odnose ali nisu ograničeni na dostupnost i kvalitet podataka, slabosti modela/parametara, ograničene vremenske serije i/ili vremenska odstupanja u podacima. Definisan je formalizovani pristup kojim će se osigurati dosljedna i pouzdana primjena u okviru sveobuhvatne računске logike.

Kako je navedeno u napomeni (1) Računovodstvene politike i izjava o usklađenosti, novom regulatornom odlukom propisane su minimalne stope za obračun rezerviranja za kreditne gubitke, tj. ako Banka u skladu s internom metodologijom utvrdi veće iznose rezerviranja za kreditne gubitke u odnosu na iznose obračunate primjenom Odluke, primjenjivat će veće iznose rezerviranja za kreditne gubitke.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka propisane Odlukom su sljedeće:

1. nivo

Banka utvrđuje ECL za izloženosti za nivo 1 najmanje u sljedećim iznosima:

- a) za niskorizične izloženosti iz članka 18. stavak (2) Odluke - 0,1% izloženosti,
- b) za izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama izvan Bosne i Hercegovine za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske kreditne institucije kojoj je dodijeljen nivo kreditne kvalitete 3 i 4 u skladu s člankom 69. Odluke regulatora o izračunu kapitala banke - 1% izloženosti,
- c) za izloženosti prema bankama i drugim subjektima finansijskog sektora za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske kreditne institucije kojoj je dodijeljena razina kreditne kvalitete 1, 2 ili 3 u skladu s člankom 69. Odluke regulatora o izračunu kapitala banke - 0,1% izloženosti
- d) za ostale izloženosti - 0,5% izloženosti.

2. nivo

Banka utvrđuje ECL za izloženosti za nivo 2 najmanje u iznosu koji iznosi 5% izloženosti.

3. nivo

Banka utvrđuje ECL za izloženosti za nivo 3 najmanje u iznosima definisanim u tablici 1. ili tablici 2. u nastavku.

Tabela 1. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti obezbjeđene prihvatljivim kolateralom:

Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
Do 180 dana	15%
181 - 270 dana	25%
271 - 365 dana	40%
366 - 730 dana	60%
731 - 1.460 dana	80%
Preko 1.460 dana	100%

Tabela 2. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu obezbjeđene prihvatljivim kolateralom:

Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
Do 180 dana	15%
181 - 270 dana	45%
271 - 365 dana	75%
366 - 456 dana	85%
Preko 456 dana	100%

U skladu s Odlukom o privremenim mjerama za smanjenje rizika od povećanja kamatnih stopa, Banka utvrđuje očekivane kreditne gubitke kako slijedi:

- Za novoodobrene kreditne izloženosti s promjenjivim ili fiksnim nominalnim i efektivnim kamatnim stopama koje će biti klasifikovane u nivo kreditnog rizika 1., Banka utvrđuje očekivane kreditne gubitke u iznosu od minimalno 2% izloženosti.
- Za postojeće kreditne izloženosti prethodno klasifikovane u 2. nivou kreditnog rizika u skladu sa članom 19. Odluke, kod kojih se utvrdi značajno povećanje kamatnih stopa, Banka utvrđuje očekivane kreditne gubitke u iznosu od minimalno 12% izloženosti.

Značajno povećanje kreditnog rizika

Banka mjeri očekivani kreditni gubitak u tri nivoa koji odražavaju progresivno pogoršavanje kvaliteta kredita. U 1. nivou kreditnog rizika se razmatra očekivani kreditni gubitak u periodu do 12 mjeseci, dok se u 2. i 3. nivou kreditnog rizika priznaje cjeloživotni kreditni gubitak.

Prvi nivo kreditnog rizika počinje da teče po stvaranju finansijskog instrumenta i očekivani kreditni gubitak za prvih 12 mjeseci se priznaje kao trošak uz formiranje rezervisanja za gubitak. Za finansijsku imovinu, prihod od kamata se izračunava na osnovu bruto knjigovodstvene vrijednosti. Ako ne dođe do promjene u kvalitetu kredita, postupak svaki put ostaje isti do dospijeca.

Ako se zaključi da kvalitet kredita značajno opada, imovina prelazi u 2. nivo kreditnog rizika prema definisanim nivoima Banke (kako je detaljnije opisano u nastavku). Od tog trenutka se primjenjuje puni, cjeloživotni očekivani kreditni gubitak, što rezultira značajnim povećanjem rezervisanja.

Treći nivo kreditnog rizika nastupa kada se kvalitet kredita u finansijskoj imovini pogorša do tačke nastanka kreditnih gubitaka, odnosno imovina bude umanjena za kreditne gubitke ili postane predmet neispunjenja obaveza.

Cjeloživotni očekivani kreditni gubici se i dalje primjenjuju u ovom nivou kreditnog rizika, a prihod od kamata se računa na osnovu neto knjigovodstvene vrijednosti (tj. bruto knjigovodstvena vrijednost usklađena za rezervisanje za gubitak). Poštuje se važeća regulatorna definicija propisana lokalnim propisima:

- Vjerovatno je da dužnik neće u potpunosti platiti svoje kreditne obaveze Banci, bez preduzimanja mjera od strane Banke poput izvršenja obezbjeđenja (ukoliko ga ima); ili
- Dužnik je više od 90 dana u kašnjenju u pogledu ispunjavanja materijalno značajne obaveze prema Banci po osnovu kredita.

Banka koristi definiciju neplaćanja (neispunjenja ugovornih obaveza) propisanu Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka Agencije za bankarstvo, s obzirom da ista predstavlja standard koji osigurava dosljedno postupanje svih subjekata u svim procesima upravljanja rizikom. Odluka da li je određena finansijska imovina umanjena za kreditne gubitke se donosi praćenjem temeljnih kriterija definisanih Politikom otkrivanja i oporavka od statusa neispunjenja obaveza.

Za potrebe izračuna očekivanih kreditnih gubitaka Banka klasifikuje transakcije po različitim nivoima kreditnog rizika na osnovu kvalitativnih i kvantitativnih kriterija. Ti kriteriji se utvrđuju i u samom standardu i internim analizama koje se provode u raznim zemljama i različitim vrstama portfolija. Indikatori za klasifikaciju po nivoima kreditnih rizika su:

Kvalitativni kriteriji:

- dospjelo dugovanje starije od 30 dana: Banka inicira ovaj kriterij čim ugovorna plaćanja kasne više od 30 dana.
- restrukturirane izloženosti: to su izloženosti za koje je Banka preduzela mjere restrukturiranja zbog toga što se dužnik susreo sa finansijskim teškoćama. Mjere restrukturiranja mogu rezultirati time da se predmetne izloženosti klasifikuju kao prihodujuće ili neprihodujuće, što implicira prelaz u 2. ili 3. nivo kreditnog rizika.

Dodatni kvalitativni kriteriji vezani za nadzorne liste i sisteme ranog upozoravanja se odražavaju na vjerovatnoću neispunjenja obaveza kroz automatsko pogoršanje ocjene klijenta (koja čini sastavni dio rejting modela i procesa) ili djeluju kao okidač za prelazak u određeni nivo kreditnog rizika, zavisno od portfolija.

Kvantitativni kriteriji se primjenjuju na osnovu vjerovatnoće neispunjenja obaveza, odnosno značajnih negativnih promjena u 12-mjesečnoj vjerovatnoći neispunjenja obaveza na izvještajni datum u odnosu na prvo priznavanje izloženosti, a značajnost se ocjenjuje prema različitim pragovima vjerovatnoće neispunjenja obaveza zavisno od portfolija. Ovi pragovi se redovno analiziraju iz kvalitativne i/ili kvantitativne perspektive kako bi se osiguralo da su kriteriji realni (vidi poglavlje "Validacija"). Pored toga, za neke dijelove portfolija se primjenjuje zaduženost kao dopunski kriterij koji odražava promjene izloženosti koje zavise od makroekonomskih okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti u trenutku prvog priznavanja i/ili koje se nisu direktno odrazile na parametar vjerovatnoće neispunjenja obaveza na izvještajni datum. Zbog ograničenih vremenskih serija dolazi do slučajeva da rejting nije poznat u trenutku stvaranja. U takvim slučajevima se koristi pojednostavljeni pristup zasnovan na historijskoj simulaciji

rejtinga (vjerovatnoća neispunjenja obaveza u određenom trenutku se koristi kao zamjena za početno priznavanje), dok se dodatni mehanizmi koriste kako bi se uzeli u obzir dodatni efekti koji proizilaze iz te pretpostavke.

Banka je uspostavila pragove za značajno povećanje kreditnog rizika na temelju postotka relativne promjene PD-a u usporedbi s početnim priznavanjem.

Postavljeni su sljedeći kvantitativni pragovi PD:

Maloprodaja/Poduzeće: relativno povećanje od 200% (što odgovara faktoru 3 ili trostrukog relativnog povećanja PD između vjerojatnosti neispunjavanja obaveza na početku i vjerojatnosti neispunjavanja obaveza na datum izvještavanja) pri čemu je utvrđivanje značajno povećanje PD-a temelji se na početnoj i stvarnoj vjerojatnosti neispravnosti finansijskog instrumenta.

I kvalitativni i kvantitativni čimbenici koji se koriste za određivanje faza prolaze kroz stalnu provjeru valjanosti i proces praćenja kako bi se osigurala njihova prikladnost i primjenjivost tokom vremena (vidi poglavlje „Validacija“).

Informacije o budućim događajima ("Forward-looking information")

Banka uključuje informacije o budućim događajima u svoju procjenu toga da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika po nekom instrumentu od početnog priznavanja i u svoje mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka. Banka je identifikovala i dokumentovala ključne pokretače kreditnog rizika za svaki portfolio finansijskih instrumenata koristeći analizu historijskih podataka, procijenila je odnose između makroekonomskih varijabli i kreditnog rizika. Ovi ključni pokretački korišteni u analizi uključuju, pored drugih važnih faktora i sljedeće važne indikatore: stopu nezaposlenosti, stopu rasta BDP-a, cijene nekretnina, industrijsku proizvodnju. Sve uvrštene varijable se utvrđuju na nivou zemlje i portfolija, ukoliko je to moguće i izvodljivo.

Prognoze ovih ekonomskih pokazatelja se redovno evaluiraju i ažuriraju. Ulazni podaci za ove prognoze se prikupljaju iz unutrašnjih i vanjskih izvora. Provode se opsežne interne provjere i (po potrebi) vrši se usaglašavanje kako bi se osiguralo da prognoze odražavaju stavove Banke o budućim ishodima. To uključuje i različite scenarije za budućnost i vjerovatnoću njihovog ostvarenja. Scenariji obuhvataju prognoze za osnovni scenario, optimistični scenario i pesimistični scenario, te faktor vjerovatnoće (ponder) za svaki od njih. Prognozirani parametri se dosljedno primjenjuju u različitim internim procesima Banke.

Informacije o budućim događajima koje su sadržane u ovom izvještaju temelje se na trenutnim procjenama, pretpostavkama i projekcijama Banke, kao i trenutno javno dostupnim informacijama. One ne garantuju buduće performanse i uključuju određene poznate i još uvijek nepoznate rizike i neizvjesnosti temeljene na pretpostavkama o budućim događajima koji se možda neće pokazati tačnim. Mnogo faktora može uzrokovati da se trenutni rezultat ili ostvarenja znatno razlikuju od onih koji se mogu iskazati i implicirati takvim izjavama.

Validacija

Metodologija i pretpostavke primijenjene u izračunu očekivanog kreditnog gubitka su ugrađene u interni proces validacije. To znači da su modeli/metodologije predmet kontinuiranog procesa provjere kvaliteta i unapređivanja. Validacioni standardi koji su u primjeni se unaprijed formalno propisuju kako bi se osigurala dosljedna evaluacija u svakom trenutku. Validacija se generalno provodi na godišnjoj osnovi.

Banka pravi razliku između početne i tekuće validacije.

- Početna validacija se vrši nakon izrade novog modela, većih izmjena postojeće metodologije i/ili značajnih promjena vrijednosti.
- Tekuće validacije predstavljaju redovnu reviziju postojeće metodologije (u slučaju da početna validacija nije provedena).

Pored procesa koji se provodi na godišnjem nivou vrši se i mjesečno praćenje kako bi se pravovremeno identifikovao razvoj portfolija i modela i odgovorilo na već prijavljene nalaze.

Validaciju vrši nezavisna unutrašnja jedinica koja podnosi izvještaj lokalnoj upravi i višoj upravi Grupe.

Otpisi

Ukoliko Banka ne može realno očekivati povrat, pristupa se otpisu. Otpis je događaj prestanka priznavanja (u cjelini ili parcijalno) koji je tipično pokrenut ustupcima datim dužnicima koji se nalaze u ozbiljnim finansijskim poteškoćama i/ili odlukom Banke da više nije realno očekivati naplatu predmetnog iznosa.

Računovodstveni otpis je prenos bilansne izloženosti u vanbilansnu imovinu, pri čemu Banka zadržava pravo na dalje preduzimanje mjera za nalu potraživanja od dužnika.

Ukoliko u toku procesa oporavka dužnika, Banka prepozna da finansijska aktiva mjerena po amortizovanom trošku neće moći biti otplaćivana, djelimično ili u potpunosti, i uslovi za prestanak prepoznavanja imovine prema MSFI pravilima za prestanak prepoznavanja budu ispunjeni, rezervisat će se 100% individualnih rezervacija na vrijednost finansijske imovine i nakon računovodstvenog otpisa prestati prepoznavati imovinu u izvještaju o finansijskom položaju.

Banka treba izvršiti računovodstveni otpis bilansne izloženosti dvije godine nakon što je knjigovodstveno evedintirala očekivane kreditne gubitke u visini 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglasila u potpunosti dospjelom.

Nakon zadovoljavanja prethodno navedenih uslova, potrebno je sve vrste bilansnog potraživanja (glavnica, kamata, naknada) koje se otpisuju interno otpisati i evidentirati u vanbilansnoj evidenciji. Računovodstvena otpisana potraživanja treba da dobiju posebne vrste salda (asset type) za svaku od vrste potraživanja: glavnica, kamata redovna i zatezna, naknada.

Banka je implementirala funkcionalnost koja se odnosi na automatsku implementaciju računovodstvenih otpisa u skladu sa kriterijumima definisanim Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i određivanjem očekivanog broja kreditnih gubitaka.

12.5. Prestanak priznavanja i modifikacije ugovora

Prestanak priznavanja finansijske imovine se vrši kada:

- ugovorna prava na primitak novčanih tokova od imovine isteknu; ili
- Banka prenese svoja prava na primitak novčanih tokova od imovine ili preuzme obavezu da plati primljene novčane tokove u punom iznosu bez materijalnog kašnjenja trećoj osobi u okviru "pass-through" aranžmana; ili
- ako je: (i) Banka prenijela suštinski sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom nad imovinom, ili (ii) nije ni prenijela niti zadržala suštinski sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom nad imovinom, ali je prenijela pravo kontrole nad imovinom.

Izmjene ugovora koje nastaju kao rezultat pregovora sa dužnikom mogu dovesti do dvije vrste modifikacija inicijalno ugovorenih novčanih tokova: značajne i beznačajne modifikacije.

Sljedeći kriteriji rezultiraju značajnim izmjenama:

- Kvantitativni - značajna promjena ugovorenih novčanih tokova kada se sadašnja vrijednost novčanih tokova prema novim uslovima diskontovana po inicijalno ugovorenoj efektivnoj kamatnoj stopi razlikuje od diskontovane sadašnje vrijednosti originalnog finansijskog instrumenta za minimalno 10%.
- Kvalitativni:
 - promjena dužnika,
 - promjena valute,
 - promjena svrhe finansiranja,
 - uklanjanje ili uvođenje elemenata kritičnih za SPPI u ugovor o najmu.

12.5.1. ZNAČAJNE MODIFIKACIJE KOJE DOVODE DO PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKE IMOVINE

Ako se ugovorni novčani tokovi finansijske imovine suštinski ponovo dogovaraju ili mijenjaju, to će rezultirati prestankom priznavanja (zbog isteka ugovornih prava na novčane tokove) te finansijske imovine. Priznaje se nova finansijska imovina sa modifikovanim uslovima, a razlika između amortizovanog troška finansijske imovine koja se

prestaje priznavati i fer vrijednosti nove finansijske imovine se priznaje u izvještaju o dobiti ili gubitku. Ukoliko dužnik nije u statusu neispunjenja obaveza, odnosno ako značajna modifikacija ne vodi ka neispunjenju obaveza, onda će nova imovina biti klasifikovana u 1. fazu. Ako dužnik nije ispunio obaveze ili ako modifikacija vodi do prestanka priznavanja originalne finansijske imovine i stvaranja nove finansijske imovine sa velikim popustom koji odražava nastale kreditne gubitke, nova imovina će se pri početnom priznavanju smatrati kupljenom ili stvorenom imovinom umanjenom za kreditne gubitke (eng. POCI). Za finansijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke se ne formiraju rezervisanja za gubitke i cjeloživotni očekivani kreditni gubitak se prilikom početnog priznavanja odražava u efektivnoj kamatnoj stopi usklađenoj za kreditne gubitke. Shodno tome, iznos promjena u cjeloživotnom očekivanom kreditnom gubitku nakon početnog priznavanja finansijske imovine umanjene za kreditne gubitke treba priznati kao dobit ili gubitak po osnovu umanjenja vrijednosti u računu dobiti ili gubitka. Čak i ako su cjeloživotni očekivani kreditni gubici manji od iznosa očekivanih kreditnih gubitaka koji su uključeni u procijenjene novčane troškove prilikom početnog priznavanja, povoljne izmjene cjeloživotnih očekivanih gubitaka se moraju priznati kao dobit od umanjenja vrijednosti.

Za finansijske instrumente u nivou 1. i 2. kreditnog rizika koji se mjere po amortiziranom trošku, neamortizovani saldo naknada i transakcijskih troškovakod priznavanja koji se uzimaju u obzir u efektivnoj kamatnoj stopi prikazan je na poziciji "Neto prihod od kamata", a za finansijske instrumente u nivou 3. kreditnog rizika koji se mjere po amortizovanom trošku, iskazuje se na poziciji "Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine". Otpuštanje ispravke vrijednosti za kreditne gubitke originalne imovine i priznavanje ispravke vrijednosti za kreditne gubitke za novu imovinu prikazani su na poziciji "Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine".

12.5.2. NEZNAČAJNE MODIFIKACIJE KOJE NE DOVODE DO PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKE IMOVINE

U slučaju ponovnog dogovora ili izmjene ugovornih novčanih tokova finansijske imovine koja ne rezultira prestankom priznavanja finansijske imovine, subjekti trebaju preračunati bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine na osnovi tako dogovorenih ili izmijenjenih ugovornih novčanih tokova diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi. Dobit ili gubitak od modifikacije se priznaje u izvještaju dobiti i gubitku na poziciji „Ostali rezultat“.

Finansijska obaveza prestaje se priznavati kada je ugovorna obaveza izvršena, poništena ili istekla.

(13) Ugovori o reotkupu

Ugovor o reotkupu je ugovor između dvije ugovorne strane prema kojem jedna ugovorna strana drugoj ustupa vlasništvo nad predmetnom imovinom po dogovorenoj cijeni na ograničen vremenski period, pri čemu se istovremeno definiše da ta imovina po isteku dogovorenog roka treba ili može biti otkupljena za prethodno dogovoreni iznos. Prema MSFI 9, prodavač nastavlja priznavati imovinu u svom izvještaju o finansijskom položaju ako prodavač u suštini zadržava sav rizik i dobit vezan za vlasništvo. Primljeni novčani iznos prodavač prikazuje kao obavezu, dok ga kupac prikazuje kao potraživanje.

(14) Fiducijarne transakcije

Fiducijarne transakcije koje je Banka zaključila u svoje ime, ali za račun neke treće strane se prema MSFI-ju ne uključuju u izvještaj o finansijskom položaju. Provizije su uključene u neto prihod od naknada i provizija u bilansu uspjeha.

(15) Finansijske garancije

Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju Banku na isplatu naknade imatelju garancije za nastale gubitke. Takvi gubici nastaju ako neki dužnik ne izvršava svoju obavezu plaćanja u skladu s odredbama i uslovima ugovora. Finansijske garancije se inicijalno priznaju kao obaveze po fer vrijednosti, uključujući transakcijske troškove direktno povezane s izdatom garancijom. Inicijalno mjerenje je dobivena premija i ovaj iznos se naknadno amortizira s

prihodom od naknada. Obaveze se potom mjere u skladu s većim od iznosa rezervi za očekivani kreditni gubitak i amortizovanog salda inicijalno priznate premije.

(16) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju gotovinu, gotovinu u centralnim bankama koja dopijeva dnevno, depozite koji dopijevaju dnevno, kao i minimalnu rezervu. Ti su iznosi iskazani po amortizovanom trošku.

Zahtjev za minimalnom obaveznom rezervom se izračunava iz definisanih stavki Izvještaja o finansijskom položaju i mora se ispunjavati u prosjeku kroz duže vremensko razdoblje. Stoga depoziti obvezne rezerve ne podliježu nikakvim ograničenjima. Minimalna obvezna rezerva definisana je od strane Centralne banke BiH i koristi se kao indirektni instrument monetarne politike.

(17) Materijalna imovina: nekretnine, postrojenja i oprema

Zemljište i objekti koje Banka koristi za obavljanje svoje poslovne djelatnosti, kao i poslovna i uredska oprema prikazuje se pod stavkom nekretnine, postrojenja i oprema. Ovdje se prikazuje i imovina koja se iznajmljuje trećim stranama pod ugovorima o operativnom najmu.

Nekretnine, postrojenja i oprema mjere se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Predviđena deprecijacija se obračunava linearnom metodom na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe sredstva. Faktori uključeni u određivanje vijeka trajanja uključuju starost imovine u trenutku kupovine, koliko često će se imovina koristiti, promjene tehnologije i promjene uzrokovane klimatskim rizicima. Primjenjuju se sljedeće stope deprecijacije i procijenjeni vijek upotrebe:

Stopa deprecijacije	U postotcima	U godinama
za nepokretnu imovinu (objekti)	2%	50 yrs
za pokretnu imovinu (postrojenja i oprema)	10-33,3%	3-10 yrs

Investicijske nekretnine predstavljaju zemljište i zgrade koje se drže radi zarade od najma ili radi očekivanog povećanja vrijednosti. Pod uslovom da se mogu dati u zakup ili prodati odvojeno, materijalni dijelovi nekretnina mješovite namjene koje koriste treće strane također se tretiraju kao investicijske nekretnine.

Investicijske nekretnine se vode po trošku sticanja umanjenom za akumuliranu deprecijaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, prema metodi troška prihvatljivoj prema MRS-u 40, s linearnom deprecijacijom koja se primjenjuje tokom korisnog vijeka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme.

Obračunata deprecijacija za nekretnine, postrojenja i opremu koje Banka koristi se prikazuje unutar „Deprecijacija i amortizacija“ u izvještaju o dobiti i gubitku. Obračunata deprecijacija za investicijske nekretnine se prikazuje posebno na poziciji „Ostali operativni rashodi“ u izvještaju o dobiti i gubitku. Dobit i gubitak ostvaren prilikom prodaje, kao i tekući prihod od najma investicijskih nekretnina prikazuje se na poziciji „Ostali operativni prihodi“ ili „Ostali operativni rashodi“. Na svaki izvještajni datum vrši se pregled imovine kako bi se identifikovala moguća umanjenja njene vrijednosti. U tu svrhu, trenutna knjigovodstvena vrijednost se upoređuje s nadoknadivim iznosom u skladu s MRS 36. Dakle, nadoknadivi iznos je viši iznos od sljedeća dva iznosa: fer vrijednost umanjena za troškove prodaje i vrijednosti u upotrebi. Ako je nadoknadivi iznos manji od knjigovodstvene vrijednosti, umanjenje se mora priznati. Ukoliko imovina generira priliv koji je u velikoj mjeri ovisan o novčanom prilivu druge imovine, vrši se test umanjenja vrijednosti na osnovu pojedinačne imovine. U protivnom, test umanjenja vrijednosti vrši se kod jedinice koja generira novac kojoj imovina pripada. MRS 36 definiše jedinicu koja generira novac kao najmanju prepoznatljivu grupu imovine koja generira novčane prilive koji su u najvećoj mjeri nezavisni od novčanih priliva druge imovine ili grupa imovine. Umanjenje vrijednosti ili poništavanje umanjenja vrijednosti, ako ga ima, prikazuje se pod stavkom „Ostali rezultat“. U slučaju prestanka postojanja razloga za umanjenje vrijednosti, vrši se poništavanje prethodno priznatog umanjenja vrijednosti. Poništavanje je ograničeno tako da knjigovodstvena vrijednost imovine ne može

prekoračivati iznos koji bi bio prikazan nakon deprecijacije da u prethodnim godinama nije zabilježen nikakav gubitak od umanjenja vrijednosti.

(18) Nematerijalna imovina

Pod nematerijalnom imovinom prikazuju se softver, kao i avansne uplate izvršene za nematerijalnu imovinu. Ta imovina se mjeri po trošku nabavke umanjenom za amortizaciju.

Predviđena amortizacija se iskazuje linearnom metodom na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe sredstva pod stavkom "Deprecijacija i amortizacija". Primjenjuju se sljedeće stope amortizacije i procijenjeni vijek upotrebe:

Stopa amortizacije ili vijek upotrebe	U %	U godinama
za softver	14 - 33%	7 yrs

U slučaju da postoje pokazatelji za umanjenja vrijednosti, provodi se test umanjenja vrijednosti u skladu s MRS 36 na način opisan po materijalnom imovinom, a umanjenje vrijednosti se iskazuje u izvještaju o dobiti i gubitku. Umanjenje vrijednosti ili poništenje umanjenja vrijednosti, te dobit i gubitak od prodaje, ako ga ima, prikazuje se pod stavkom "Ostali rezultat".

(19) Najmovi

19.1. Najmovi kod kojih je banka najmoprimac

Banka vrši provjeru da li se ugovor odnosi na, ili sadrži elemente najma. Najmom se smatra ugovor ili dio ugovora kojim se stiče pravo korištenja neke imovine na određeni vremenski period u zamjenu za određenu naknadu. Za vršenje ove procjene potrebno je odrediti da li ugovor sadrži konkretnu imovinu, da li Banka suštinski stiče sve ekonomske koristi od korištenja te imovine tokom perioda korištenja, te da li Banka ima pravo da kontroliše način korištenja te imovine.

Imovina s pravom korištenja se prvobitno vrednuje po cijeni koštanja, odnosno početnom iznosu obaveze po osnovu najma umanjenom za sve rate najma plaćene prije početnog datuma, uvećanom za sve direktne troškove i procijenjene troškove demontaže, uklanjanja ili vraćanja predmeta najma u prvobitno stanje i umanjenom za sve primljene poticaje za taj najam. Pravo korištenja imovine se zatim linearno amortizuje na period najma ili korisni vijek predmetne imovine, koji god je kraći. Banka također procjenjuje pravo korištenja imovine u pogledu umanjenja vrijednosti, u slučaju prisustva relevantnih indikatora. Obaveza po osnovu najma se prvobitno vrednuje po sadašnjoj vrijednosti plaćanja za najam plativih u periodu najma diskontovanih po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu ili, ukoliko se ta stopa ne može jednostavno utvrditi, po Bančinoj inkrementalnoj kamatnoj stopi zaduženja. Time se sve obaveze po osnovu najma prikazuju u izvještaju o finansijskom položaju po principu "prava korištenja". Jedini izuzetak čine najmovi na period od 12 mjeseci ili kraće, kao i najmovi gdje predmetna imovina ima nisku nabavnu vrijednost, pošto Odbor za međunarodne računovodstvene standarde smatra da je najam male vrijednosti ako se radi o 5.000 USD ili manje. U takvim slučajevima ugovori o najmu se prikazuju van izvještaja o finansijskom položaju, a troškovi najma se knjiže linearno tokom preostalog perioda najma.

MSFI 16 dopušta najmoprimcu da ne odvajaju komponente koje nisu najmovi, već da umjesto toga obračunava sve najmove i povezane komponente koje nisu najmovi kao jedan aranžman. Banka nije iskoristila ovu praktičnu mogućnost.

Plaćanje najma obično uključuje fiksna plaćanja umanjene za poticaje najma i varijabilna plaćanja koja zavise od indeksa ili stope. Opcije produženja, raskida i opcije kupovine se također razmatraju, također moraju biti uključeni i iznosi za koje se očekuje da će biti plativi pod garancijom preostale vrijednosti u mjerenju obaveza zakupa.

Nakon početnog mjerenja, obaveza zakupa sa smanjuje izvršena plaćanja i povećava za kamate. Ponovo se mjeri tako da odražava bilo kakvu procjenu ili izmjenu ili ako postoje promjene u nepromjenjivim fiksnim plaćanjima. Kada

se obaveza zakupa ponovo izmjeri, odgovarajuća usklađivanja odražavaju se u pravu korištenja sredstva ili u računu dobiti i gubitka ako je pravo korištenja sredstva već svedeno na nulu.

19.2. Prezentacija u finansijskim izvještajima

Banka kao najmoprimac, pravo korištenja imovine prikazuje u stavci "Nekretnine, postrojenja i oprema" u materijalnoj imovini u izvještaju o finansijskom položaju. Obaveze po zakupu prikazuju se u stavci "Ostale finansijske obveze" u izvještaju o finansijskom izvještaju. Obračun deprecijacije prava korištenja imovine predstavljena je u stavci "Amortizacija" u izvještaju o dobiti i gubitku. Troškovi kamata na obveze po zakupu prikazani su u stavci "Rashod od kamata" u izvještaju o dobiti i gubitku.

Što se tiče prezentacije u Izvještaju o novčanom toku, najmoprimci moraju predstaviti kratkoročna plaćanja najma, otplate najma imovine male vrijednosti i promjenjive isplate najma koji nisu uključeni u mjerenje obaveze najma, kao dio operativnih aktivnosti. Novac plaćen za kamatni dio obaveze najma mora biti prezentovan ili kao operativna aktivnost ili kao finansijska aktivnost. Banka je odlučila da kao dio operativnih aktivnosti uključuje plaćanja po osnovu kamatnog dijela obaveze najma.

(20) Porezna imovina i porezne obaveze

Kratkoročna i odgođena porezna imovina i obaveze se zajedno iskazuju u izvještaju o finansijskom položaju pod stavkama "Porezna imovina" i "Porezne obaveze". Rashod po osnovu poreza na dobit na osnovu poreza na dobit predstavlja zbir tekućeg poreskog dugovanja i odgođenog poreza.

Trošak poreza se temelji na oporezivoj dobiti za predmetnu godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti iskazane u izvještaju o dobiti i gubitku jer on ne uključuje stavke prihoda ili rashoda koje su oporezive ili odbitne u drugim godinama, kao ni stavke koje nikad nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obaveza Banke izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum bilansa.

Odgođena porezna imovina i odgođene porezne obaveze se obračunavaju metodom bilansne obaveze, između poreske osnovice stavki u izvještaju o finansijskom položaju i iznosa iskazanih u skladu s MSFI-jem. U slučaju očekivanih oporezivih privremenih razlika, primjenjuje se odgoda poreza. Odgođena porezna obaveza se priznaje ako će poništavanje oporezivih privremenih razlika dovesti do stvarnog poreskog opterećenja. Odgođena porezna imovina se priznaje za oporezive privremene razlike koje rezultiraju poreznom olakšicom. Odgođena porezna imovina i odgođene porezne se prebijaju na način propisan MRS 12. Priznavanje odgođenog poreza dozvoljeno je samo ako postoje uvjerljivi dokazi da će biti dostupno dovoljno oporezive dobiti.

Odgođeni porez se mjeri na osnovu poreznih stopa za koje se očekuje da će biti primijenjene na porezne razlike kad se one ponište, na osnovu poreznih stopa koje su uvedene ili naknadno uvedene na datum podnošenja izvještaja, i odražavaju neizvjesnost vezanu za porez na dobit, ako ga ima. U skladu s MRS 12, dugoročni odgođeni porezi se ne diskontuju. Odgođena porezna imovina se priznaje za prenesene porezne gubitke ako postoje uvjerljivi dokaz da će u budućnosti biti dostupna porezna dobit po osnovu kojih se gubici mogu koristiti. Ta procjena se vrši na osnovu poreznih planova koji se temelje na poslovnim planovima koje je odobrila Uprava.

Na kraju svakog izvještajnog perioda vrši se provjera mogućnosti povrata odgođene porezne imovine po osnovu prenesenih poreznih gubitaka i oporezivih privremenih razlika. Priznavanje i poništavanje porezne imovine i poreznih obaveza prikazuje se u izvještaju o dobiti i gubitku ili izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, iskazano na zasebnoj poziciji.

(21) Ostala imovina

Ostala imovina se prvenstveno sastoji od odgođene imovine i stečenih nekretnina, ali ne obuhvata finansijske instrumente.

Odgodena imovina se iskazuje po njenoj nominalnoj vrijednosti, stečena imovina po nižoj od sljedeće dvije vrijednosti: knjigovodstvena vrijednost ili fer vrijednost umanjena za troškove prodaje.

(22) Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasifikovane kao namijenjene prodaji

U skladu s MSFI 5, imovina (ili grupa za otuđenje) namijenjena prodaji klasifikuje se kao takva ako će njena knjigovodstvena vrijednost biti uglavnom nadoknađena putem prodaje prije nego stalnim korištenjem. Da bi bila klasifikovala kao takva u skladu s MSFI 5.7 i 5.8 neophodno je da ispunjava sljedeće uslove:

- odmah dostupna, tj. imovina mora biti raspoloživa za trenutnu prodaju u postojećem stanju, po uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine
- opredjeljenost planu prodaje imovine, aktivna potraga za kupcem
- velika vjerovatnoća prodaje
- prodaja u periodu od 12 mjeseci

Ako su ovi uslovi ispunjeni, imovina namijenjena prodaji se mjeri u skladu sa odredbama MSFI 5 na datum izvještavanja i iskazuje se po nižoj od sljedeće dvije vrijednosti: knjigovodstvena vrijednost ili fer vrijednost umanjena za troškove prodaje.

Imovina klasifikovana kao imovina namijenjena prodaji i s njom povezane obaveze prikazuju se u zasebnoj stavci izvještaja o finansijskom položaju. „Gubici od umanjenja vrijednosti i ukidanje gubitaka od umanjenja za imovinu klasifikovanu kao namijenjenu prodaji” prikazani su u „Ostalom rezultatu”. Dobici i gubici od prodaje imovine klasifikovane kao namijenjene prodaji i grupe za otuđenje prikazani su u „Ostali operativni prihodi i ostali operativni rashodi.”

(23) Rezervisanja

23.1. Rezervisanja za rizike koji proizlaze iz davanja kredita

Rezervisanja za rizike koji proizlaze iz poslovanja kreditiranja formiraju se za rizike koji proizlaze posebno iz predstojećih povlačenja po okvirnim sporazumima ili kao rezervisanja za preuzete obaveze za transakcije s klijentima (posebno izdane finansijske garancije i odobrene potencijalne obaveze). Rezervisanja se vrše i za pojedinačne slučajeve i na nivou portfolija i mjere se u skladu s MSFI 9 i Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Promjene rezervisanja za rizike koji proizlaze iz poslovanja kreditiranja koji utiču na dobit ili gubitak iskazuju se u Izvještaju o dobiti i gubitku pod stavkom “Troškovi kreditnih gubitka finansijske imovine”.

23.2. Rezervisanja za restrukturiranje

Rezervisanja za restrukturiranje knjiže se samo ako su ispunjeni opći kriteriji za evidentiranje rezervisanja u skladu s MRS-om 37.72. To zahtijeva postojanje konstruktivne obaveze za Banku, koja se ispunjava postojanjem formalnog, detaljnog plana restrukturiranja i objavom mjera navedenih u ovom planu onima na koje se to odnosi.

23.3. Rezervisanja za sudske sporove i ostala rezervisanja

Rezervisanja za sudske sporove i ostala rezerviranja knjiže se ako postoji sadašnja obaveza vezana uz prošli događaj prema trećoj osobi, ako je vjerojatan nastanak relevantnog potraživanja i ako se iznos potraživanja može pouzdano utvrditi. Ako je vremenska vrijednost novčanog učinka zbog protoka vremena materijalna, tada se rezervisanja određuju diskontovanjem očekivanog budućeg novčanog toka po stopi prije oporezivanja koja odražava trenutne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i specifičnog rizika. Odmotavanje diskonta priznaje se kao trošak kamata. Mjerenje rezervisanja za potencijalne obaveze i buduće gubitke temelje se na pouzdanim (najboljim) procjenama prema MRS-u 37.36 i dalje. Rezervisanja za sudske sporove uključuju sporove s poslovnim partnerima,

klijentima i vanjskim institucijama, a formirana su na temelju procjene vjerojatnosti da će Banka izgubiti sudski spor. U određenim slučajevima, gubitak povezan s pravnim rizikom izračunava se korištenjem statističkih metoda s očekivanom vrijednošću koja predstavlja zbir umnožaka vjerojatnosti specifičnih ishoda spora i gubitka izračunatog za svaki scenarij, uzimajući u obzir alternativne metode predviđanja s obzirom na broj sporova unutar relevantnog vremenskog horizonta.

(24) Ostale obveze

Ova stavka uključuje odgođene prihode i nefinansijske obveze koje se zbog svoje prirode ne mogu svrstati u određenu bilansnu stavku.

(25) Primanja zaposlenih

25.1. Kratkoročna primanja

Banka vrši plaćanje obaveza koje se odnose na poreze, doprinose iz plate i na platu u skladu s kolektivnim ugovorima u FBiH, kao i topli obrok, prevoz i jednokratne naknade. Ti troškovi se priznaju u izvještaju o dobiti i gubitku u istom periodu za koji se priznaju troškovi plaća radnika.

25.2. Dugoročna primanja zaposlenika: otpremnina

U skladu s važećim zakonima i propisima, kao i odredbama Priručnika o radu Banke, otpremnine se isplaćuju ovisno o vrsti prestanka važenja ugovora o radu i kod slučajeva gdje se utvrdi obaveza isplate iste. U slučaju prestanka važenja ugovora o radu zbog umirovljenja, Banka isplaćuje otpremninu u iznosu 3 prosječne neto plaća zaposlenika, a u slučaju raskida ugovora zbog ekonomskih, tehnoloških ili organizacionih razloga, Banka priprema program otpuštanja zaposlenih, a dodatni iznos otpremnine mogu odobriti Uprava i Nadzorni odbor, uzimajući u obzir okolnosti svakog pojedinog slučaja. Rezervisanja za otpremnine su zasnovana na aktuarskim izvještajima i i koriste se samo u svrhe za koje su namijenjena. Na kraju svake godine vrši se procjena tačnosti iznosa rezervisanja za otpremnine i neiskorišteni godišnji odmor.

U skladu s Izmjenama i dopunama Međunarodnog računovodstvenog standarda 19: Primanja zaposlenih, dodatna rezerviranja ili njihovo poništavanje se priznaju u izvještaju o dobiti i gubitku, pod stavkom „Troškovi zaposlenih“ pod pretpostavkom da oni nisu povezani s aktuarskim dobicima i gubicima, u protivnom će biti odmah priznati u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

(26) Kapital

Kapital predstavlja preostali udio u imovini subjekta nakon odbitka svih obaveza koje investitor ne može prekinuti:

- **Upisani (uplaćeni) kapital** predstavlja iznose koje su dioničari uplatili u sklad sa statutom.
- **Zakonske rezerve** predstavljaju fond rezervi formiran u skladu s članom 108 Zakona o privrednim društvima (Službeni glasnik FBiH, br. 81/15).
- **Rezerve fer vrijednosti** uključuju rezultate mjerenja - nakon uzimanja u obzir odgođenih poreza - finansijske imovine mjerene po fer vrijednosti kroz izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.
- **Zadržana dobit** uključuje ukupnu dobit koju je Banka ostvarila, osim dijela dobiti na koju imaju pravo vanjske strane.

Napomene uz izvještaj o dobiti i gubitku

(27) Neto prihod od kamata

(000) BAM

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Prihod od kamata izračunati metodom efektivne kamatne stope	44.813	40.903
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.583	2.727
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	39.230	38.176
Negativna kamata od finansijskih obaveza	0	0
Ostali prihod od kamata	7.796	262
Novčana sredstva kod Centralne banke, i ostala potraživanja kod depozitnih institucija	7.796	262
Ukupno prihod od kamata	52.609	41.165
Finansijske obaveze mjerene po amortizovanom trošku	-5.419	-2.638
od čega obaveze po najmu	-101	-65
od čega: uzeti krediti	-148	-7
Negativna kamata od finansijske imovine	0	-6
Ukupno rashod od kamata	-5.419	-2.644
Ukupno neto prihod od kamata	47.190	38.521

Rashod od kamata na osnovu finansijskih obaveza mjeran po amortizovanom trošku iznosi -5.419 hiljada KM (2023: -2.644 hiljada KM) i uključuje troškove u iznosu -5.170 hiljada KM (2023: -2.566 hiljada KM) koji se odnosi na depozite klijenata.

Prihod od kamata prikazan po instrumentima i sektorima:

(000) BAM

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Dužnički vrijednosni papiri	8.059	2.944
Vlade	5.829	2.277
Kreditne institucije	2.230	667
Kredit i potraživanja	36.754	37.959
Vlade	238	46
Kreditne institucije	0	4.065
Druge finansijske institucije	122	162
Pravna lica	12.408	11.714
Fizička lica	23.986	21.972
Ostala imovina	7.796	262
Ukupno	52.609	41.165

Prihod od kamata od obveznica:

(000) BAM

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Kamatni prihod od obveznica kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.583	2.727
Kamatni prihod od obveznica po amortizovanom trošku	2.476	217
Ukupno	8.059	2.944

Rashod od kamata prikazan po instrumentu i sektoru:

(000) BAM

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Depoziti	-5.170	-2.566
Vlade	-895	-79
Kreditne institucije	-167	-263
Druge finansijske institucije	-780	-613
Pravna lica	-1.692	-394
Fizička lica	-1.636	-1.217
Uzeti krediti	-148	-7
Kreditne institucije	-148	-7
Obaveze po najmu	-101	-65
Vlade	-13	-1
Pravna lica	-22	-27
Fizička lica	-66	-37
Negativna kamata od finansijske imovine	0	-6
Centralna banka	0	-6
Ukupno	-5.419	-2.644

(28) Neto prihod od naknada i provizija

(000) BAM

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Računi i paketi	6.673	6.282
Transakcije	4.584	4.308
Kartice	4.438	3.850
Zajmovi	1.079	823
Finansiranje trgovine	2.138	1.780
Vrijednosni papiri	0	0
Bankoosiguranje	2.433	1.555
Deviza i dinamička konverzija vauta	4.513	4.059
Ostalo	41	32
Prihod od naknada i provizija	25.899	22.689
Računi i paketi	-632	-559
Transakcije	-761	-737
Kartice	-4.708	-4.128
Vrijednosni papiri	-144	-120
Bankoosiguranje	0	0
Poticaji klijenata	-13	-4
Finansiranje trgovine	0	0
Promjene valuta	-31	-23
Zajmovi	-180	-162
Ostalo	-138	-92
Rashod od naknada i provizija	-6.607	-5.825
Neto prihod od naknada i provizija	19.292	16.864

Priroda prihoda od naknada i provizija opisana je u Napomeni (8).

(29) Neto rezultat za finansijske instrumente

(000) BAM

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Kursne razlike	115	97
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	0	25
Ukupno	115	122

(30) Ostali operativni prihodi I ostali operativni rashodi

Ostali operativni prihodi i ostali operativni rashodi - neto

(000) BAM

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Osiguranje depozita	-2.338	-1.978
Bankarski nameti i druge takse	-1.126	-880
Neto rezultat od nefinansijske imovine	3.184	2.280
Rezultat od operativnog najma	1	204
Rezultat od ostalih prihoda i rashoda	-419	61
Total	-698	-313

Ostali operativni prihodi i ostali operativni rashodi - bruto

(000) BAM

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Ostali operativni prihodi	3.567	2.944
Dobit od prodaje nefinansijske imovine	3.193	2.280
Prihod od operativnog najma	1	203
Gubitak od prodaje imovine klasifikovane za prodaju	23	0
Ostali prihodi	350	461
Ostali operativni rashodi	-4.265	-3.257
Gubitak od prodaje nefinansijske imovine	-32	0
Osiguranje depozita	-2.338	-1.978
Bankarski nameti i druge takse	-1.126	-880
Ostali rashodi	-769	-399
Ukupno	-698	-313

(31) Troškovi zaposlenih

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Plaće	-7.844	-7.455
Doprinosi po osnovu zdravstvenog osiguranja	-2.275	-2.152
Varijabilna plaćanja	-2.490	-2.019
Ostale naknade zaposlenima	-1.109	-995
Doprinosi po osnovu penzionog osiguranja	-2.637	-2.463
Troškovi otpremnina	-1.990	-1.519
Prihodi od otpuštanja ukalkulisanja na primanja zaposlenih	0	830
Ostali troškovi zaposlenih	-270	-669
Ukupno	-16.625	-14.923

	31.12.2024	31.12.2023
Zaposlenici na određeno (puno radno vrijeme)	324	330,50
Zaposlenici - prosječan broj tokom godine (puno radno vrijeme)	326,6	324,40

(32) Ostali administrativni troškovi

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
IT troškovi	-7.973	-7.179
Troškovi nekretnina (najam i drugi troškovi nekretnina)	-2.972	-2.686
Pravni i savjetodavni troškovi	-1.326	-1.201
Marketinški troškovi	-1.258	-1.285
Ostali administrativni troškovi	-1.188	-1.041
Ukupno	-14.717	-13.392

(33) Deprecijacija i amortizacija

(000) BAM

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Nekretnine, postrojenja i oprema	-1.724	-1.589
Nematerijalna imovina	-1.191	-1.451
Ukupno	-2.915	-3.040

(34) Ostali rezultat

(000) BAM

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Neto rezultat promjene rezerviranja za sudske sporove	-452	734
Otpuštanja rezerviranja za sudske sporove i prihodi od sudskih sporova	16	906
Raspodjela rezervi za pasivne pravne predmete i sudske troškove	-310	-172
Pravni troškovi koji nisu pokriveni sa rezerviranjem	-158	0
Net result from operational risks	-9	-1.838
Raspodjela rezervi za operativne rizike i troškove operativnih rizika	-9	-1.838
Umanjenje vrijednosti/poništenje umanjenja vrijednosti nefinansijske imovine	-251	-30
Umanjenje	-251	-30
Neto rezultat ponovnog mjerenja dugotrajne imovine klasificirane kao namijenjene prodaji	-327	0
Umanjenje	-327	0
Ukupno	-1.039	-1.134

Otpuštanje rezerviranja za sudske sporove i prihodi od sudskih sporova uključuje ostale prihode od sudskih sporova priznate na osnovu pozitivnog ishoda sudskih sporova u iznosu od 16 hiljada KM po osnovu vansudske nagodbe (2023: 906 hiljada KM). Daljnje pojedinosti o rezerviranjima za pravne sporove uključene su u napomenu (23) Rezerviranja i napomenu (62) Pravni rizik.

Stavka "Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine" u 2024. godini u iznosu od -251 hiljada KM (2023. godina: -30 hiljada) uključuje umanjenje vrijednosti nekretnina prema MRS-u 36.

Stavka "Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine klasifikovane kao namijenjena prodaji" u 2024. godini u iznosu od -327 hiljada KM (2023. godina: 0 hiljada) uključuje umanjenje vrijednosti prema MSFI 5.

(35) Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine

Troškovi kreditnog gubitka zbog obezvređenja finansijskih sredstava vrednovanih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, po amortizovanom trošku i finansijskim garancijama i preuzetim obavezama se raščlanjuju na sljedeći način:

(000) BAM

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Trošak kreditnih gubitaka finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	366	-395
Otpuštanje	619	10
Ostale promjene	-253	-4
Trošak kreditnih gubitaka finansijske imovine po amortizovanom trošku	-4.168	-3.220
Neto promjena kreditnih gubitaka	-7.272	-6.893
Ostale promjene	-15.712	-3.829
Povećanje	-10.047	-22.132
Otpuštanje	18.487	19.068
Prihodi od naplaćenih računovodstvenih otpisanih i suspendovanih potraživanja	3.167	3.832
Direktno priznati gubici umanjenja vrijednosti	-63	-159
Trošak kreditnih gubitaka za potencijalne obaveze i date garancije	387	-1.034
Ukupno	-3.415	-4.649

(36) Porez na dobit

(000) BAM

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Porez na dobit za godinu	-1.957	-1.315
Odgođeni porez	-280	-72
Ukupno	-2.237	-1.387

36.1. Usklađivanje efektivne poreske stope

Usklađivanje očekivanog poreza na dobit sa efektivnim porezom je kako slijedi:

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Poslovni rezultat prije poreza	27.188	18.056
Trošak poreza na dobit na osnovu stope poreza na dobit u BiH od 10 %	-2.719	-1.805
Usklađenja poreske osnovice		
Efekti nepriznatih rashoda	-427	-680
Efekti priznatih prihoda	1.189	1.170
Upotrijebljeni porezni gubici iz prethodnih godina	0	0
Efekti promjene odgođenih poreza na privremene razlike	-280	-72
Porez na dohodak (efektivna poreska stopa: 8% (2023: 8%))	-2.237	-1.387

36.2. Kretanja odgođenog poreza

U finansijskoj godini, odgođena poreska sredstva i obaveze su netirane u mjeri u kojoj su ispunjeni zahtjevi prema MRS 12. Odloženi porezi (poreska imovina ili poreske obaveze) evidentirani su za razlike između knjigovodstvene vrijednosti za potrebe poreza i vrijednosti MSFI kao što je prikazano u sljedećoj tabeli:

(000) BAM

2024					Stanje na 31. Decembar	
	Neto stanje	Izvještaj o	Ostala		Odgođena	Odgođene
	1. Januar	dobiti i gubitku	sveobuhvat na dobit (OCI)	Net	porezna sredstva	porezne obaveze
Nekretnine i oprema i nematerijalna ulaganja	-136	64	0	-72	0	72
Investicijski vrijednosni papiri po FVTOCI	1.227	0	-560	667	667	0
Dužnički vrijednosni papiri-komponenta kreditnog rizika	68	-10	0	58	58	0
Rezervisanja za sudske sporove	494	30	0	524	524	0
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	1.875	-152	0	1.723	1.723	0
Ostalo	247	34	0	281	281	0
Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine	549	-246	0	303	303	0
Poreska imovina (obaveze)	4.324	-280	-560	3.484	3.556	72

(000) BAM

2023	Stanje na 31. Decembar					
	Neto stanje 1. Januar	Izvještaj o dobiti i gubitku	Ostala sveobuhvat na dobit (OCI)	Net	Odgođena porezna sredstva	Odgođene porezne obaveze
Nekretnine i oprema i nematerijalna ulaganja	-62	-74	0	-136	0	136
Investicijski vrijednosni papiri po FVTOCI	2.351	0	-1.124	1.227	1.227	0
Dužnički vrijednosni papiri-komponenta kreditnog rizika	28	40	0	68	68	0
Rezervisanja za sudske sporove	746	-252	0	494	494	0
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	1.560	315	0	1.875	1.875	0
Ostalo	247	0	0	247	247	0
Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine	650	-101	0	549	549	0
Poreska imovina (obaveze)	5.520	-72	-1.124	4.324	4.460	136

Ukupna promjena odgođenih poreza u finansijskim izvještajima iznosi -840 hiljada KM (2023.: -1.196 hiljada KM). Od toga, -280 hiljada KM (2023.: -72 hiljada) je prikazano u tekućem računu dobiti i gubitka kao prihod od odgođenog poreza, a iznos od -560 hiljada KM (2023.: -1.124 hiljada) je prikazan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u kapitalu.

Razvoj odgođenih poreza u neto iznosu je sljedeći:

(000) BAM

	2024	2023
Stanje na početku perioda (01.01.)	4.324	5.520
Porezni prihodi/rashodi priznati u bilansu uspjeha	-280	-72
Porezni prihodi/rashodi priznati u OCI	-560	-1.124
Stanje na kraju perioda (31.12.)	3.484	4.324

(000) BAM

	2024	2023
Odgođena poreska imovina	3.556	4.460
Odgođene porezne obaveze	72	136
Ukupno	3.484	4.324

Napomene uz izvještaj o finansijskom položaju

(37) Novac i novčana sredstva

(000) BAM

	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Očekivani kreditni gubitak za kredite	Knjigovodstvena vrijednost (neto)
31.12.2024			
Novac	34.491	0	34.491
Novčana sredstva na računu Centralne banke	204.743	-205	204.538
Ostali depoziti po viđenju	149.799	-749	149.050
Ukupno	389.033	-954	388.079

(000) BAM

	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Očekivani kreditni gubitak za kredite	Knjigovodstvena vrijednost (neto)
31.12.2023			
Novac	27.519	0	27.519
Novčana sredstva na računu Centralne banke	193.887	-196	193.691
Ostali depoziti po viđenju	100.790	-851	99.939
Ukupno	322.196	-1.047	321.149

Novčana sredstva na računu Centralne banke Bosne i Hercegovine i ostali depoziti po viđenju uključuju iznose koji dospijevaju na dnevnoj osnovi i obaveznu rezervu. Iznosi koji ne dospijevaju na dnevnoj osnovi se prikazuju u stavci krediti i potraživanja. Višak novčanih sredstava iznad obavezne rezerve na računu Centralne banke Bosne i Hercegovine također služi za ispunjavanje uslova za obaveznu rezervu. Na izvještajni datum minimalna rezerva bila je 104.814 hiljada KM (YE23: BAM 89.080 hiljada KM).

37.1. Novčana sredstva na računu Centralne banke i ostali depoziti po viđenju - kretanje bruto knjigovodstvene vrijednosti

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2024	294.677
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	59.860
Kursne razlike i druga kretanja	5
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2024	354.542

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2023	241.207
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	53.470
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2023	294.677

37.2. Novčana sredstva na računu Centralne banke i ostali depoziti po viđenju - kretanje rezervisanja za očekivani kreditni gubitak

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2024	-1.047
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	88
Kursne razlike i druga kretanja	5
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2024	-954

2023	Nivo kreditnog rizika 1
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2023	-485
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	-562
Kursne razlike i druga kretanja	0
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2023	-1.047

(38) Krediti i potraživanja

Banka sve kredite i potraživanja mjeri po amortizovanoj vrijednosti.

38.1. Krediti i potraživanja od kreditnih institucija

(000) BAM

31.12.2024	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Očekivani kreditni gubitak za kredite	Knjigovodstvena vrijednost (neto)
Kredit i potraživanja Kreditne institucije	785	-39	746
Ukupno	785	-39	746

(000) BAM

31.12.2023	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Očekivani kreditni gubitak za kredite	Knjigovodstvena vrijednost (neto)
Kredit i potraživanja Kreditne institucije	1.123	-55	1.068
Ukupno	1.123	-55	1.068

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2024	1.103	0	20	0	1.123
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	-338	0	0	0	-338
Prenos između nivoa kreditnog rizika	0	0	0	0	0
Otpisi	0	0	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	765	0	20	0	785

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2023	28	0	0	0	28
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	784	587	20	0	1.391
Prenos između nivoa kreditnog rizika	197	-197	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	94	-390	0	0	-296
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2023	1.103	0	20	0	1.123

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2024	-35	0	-20	0	-55
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	16	0	0	0	16
Prenos između nivoa kreditnog rizika	0	0	0	0	0
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2024	-19	0	-20	0	-39

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2023	0	0	0	0	0
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	-36	1	-20	0	-55
Prenos između nivoa kreditnog rizika	1	-1	0	0	0
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2023	-35	0	-20	0	-55

38.2. Krediti i potraživanja od klijenata

(000) BAM

31.12.2024	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Očekivani kreditni gubici			Knjigovodstvena vrijednost (neto)
		Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	
Kredit i potraživanja					
Vlade	3.939	-33	0	0	3.906
Druge finansijske institucije	8.002	-156	-8	-9	7.829
Pravna lica	212.889	-1.920	-3.817	-8.069	199.083
Fizička lica	385.693	-4.179	-4.428	-19.178	357.908
Ukupno	610.523	-6.288	-8.253	-27.256	568.726

(000) BAM

31.12.2023	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Očekivani kreditni gubici			Knjigovodstvena vrijednost (neto)
		Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	
Vlade	3.934	-219	0	0	3.715
Druge finansijske institucije	1.839	-56	-5	-23	1.755
Pravna lica	227.768	-2.307	-4.860	-4.740	215.861
Fizička lica	350.706	-3.190	-4.793	-19.468	323.255
Ukupno	584.247	-5.772	-9.658	-24.231	544.586

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2024	458.105	98.734	27.408	0	584.247
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	74.666	-40.974	-2.437	0	31.255
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-38.820	29.019	9.801	0	0
Otpisi	0	0	-4.990	0	-4.990
Kursne razlike i druga kretanja	12	0	-1	0	11
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2024	493.963	86.779	29.781	0	610.523

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2023	417.823	96.909	42.552	0	557.284
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	6.645	27.514	11.019	0	45.178
Prenos između nivoa kreditnog rizika	32.980	-25.743	-7.237	0	0
Otpisi	-6	0	-18.946	0	-18.952
Kursne razlike i druga kretanja	663	54	20	0	737
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2023	458.105	98.734	27.408	0	584.247

Kretanje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za Kredite i potraživanja klijentima

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2024	-5.772	-9.658	-24.231	0	-39.661
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	1.286	338	-8.876	0	-7.252
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-1.814	1.067	747	0	0
Otpisi	0	0	4.927	0	4.927
Kursne razlike i druga kretanja	12	0	177	0	189
Unwinding	0	0	178	0	178
Kursne razlike i druga kretanja	12	0	-1	0	11
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 31.12.2024	-6.288	-8.253	-27.256	0	-41.797

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2023	-3.037	-10.867	-38.610	0	-52.514
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	79	1.093	-7.443	0	-6.271
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-2.814	116	2.698	0	0
Otpisi	0	0	18.792	0	18.792
Kursne razlike i druga kretanja	0	0	332	0	332
Unwinding	0	0	347	0	347
Kursne razlike	0	0	-15	0	-15
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2023	-5.772	-9.658	-24.231	0	-39.661

KREDITI I POTRAŽIVANJA STANOVNIŠTVU

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2024	275.885	53.329	21.492	0	350.706
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	52.723	-11.565	-1.467	0	39.691
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-10.841	4.503	6.338	0	0
Otpisi	0	0	-4.703	0	-4.703
Kursne razlike i druga kretanja	0	0	-1	0	-1
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2024	317.767	46.267	21.659	0	385.693

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2023	228.572	72.386	32.056	0	333.014
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	51.567	-25.285	303	0	26.585
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-4.253	6.215	-1.962	0	0
Otpisi	-5	0	-8.922	0	-8.927
Kursne razlike i druga kretanja	4	13	17	0	34
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2023	275.885	53.329	21.492	0	350.706

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2024	-3.190	-4.793	-19.468	0	-27.451
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	469	30	-5.617	0	-5.118
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-1.458	335	1.123	0	0
Otpisi	0	0	4.641	0	4.641
Kursne razlike i druga kretanja	0	0	143	0	143
Unwinding	0	0	144	0	144
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2024	-4.179	-4.428	-19.178	0	-27.785

2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2023	-1.877	-6.906	-28.517	0	-37.300
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	1.421	2.428	-3.217	0	632
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-2.734	-315	3.049	0	0
Otpisi	0	0	8.921	0	8.921
Kursne razlike i druga kretanja	0	0	296	0	296
Unwinding	0	0	311	0	311
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2023	-3.190	-4.793	-19.468	0	-27.451

Stanje rezervisanja za očekivane gubitke za zajmove i predujmove stanovništvu neznatno je poraslo u usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljem, uglavnom unutar nivoa kreditnog rizika 1. Rezervisanja za očekivani kreditni gubitak za nivo 2. i nivo 3. su smanjena, dok su rezervisanja za očekivani kreditni gubitak za nivo 1. porasla, potaknuta odgovarajućim kretanjem bruto knjigovodstvene vrijednosti, održavajući stabilnu ukupnu pokrivenost portfolia.

KREDITI I AVANSI NEFINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2024	176.576	45.301	5.891	0	227.768
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	15.811	-29.461	-954	0	-14.604
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-27.978	24.515	3.463	0	0
Otpisi	0	0	-287	0	-287
Kursne razlike i druga kretanja	12	0	0	0	12
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2024	164.421	40.355	8.113	0	212.889

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2023	184.993	24.506	10.340	0	219.839
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	-45.268	52.290	10.846	0	17.868
Prenos između nivoa kreditnog rizika	36.810	-31.536	-5.274	0	0
Otpisi	-1	0	-10.024	0	-10.025
Kursne razlike i druga kretanja	42	41	3	0	86
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2023	176.576	45.301	5.891	0	227.768

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2024	-2.307	-4.860	-4.740	0	-11.907
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	731	311	-3.273	0	-2.231
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-356	732	-376	0	0
Otpisi	0	0	286	0	286
Kursne razlike i druga kretanja	12	0	34	0	46
Unwinding	0	0	34	0	34
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2024	-1.920	-3.817	-8.069	0	-13.806

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2023	-1.131	-3.960	-9.937	0	-15.028
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	-1.115	-1.313	-4.359	0	-6.787
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-62	413	-351	0	0
Otpisi	0	0	9.871	0	9.871
Kursne razlike i druga kretanja	1	0	36	0	37
Unwinding	0	0	36	0	36
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2023	-2.307	-4.860	-4.740	0	-11.907

KREDITI I AVANSI VLADAMA

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2024	3.932	1	1	0	3.934
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	4	2	-1	0	5
Prenos između nivoa kreditnog rizika	0	0	0	0	0
Otpisi	0	0	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	0	0	0	0	0
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2024	3.936	3	0	0	3.939

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2023	100	1	0	0	101
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	3.215	-1	2	0	3.216
Prenos između nivoa kreditnog rizika	0	1	-1	0	0
Otpisi	0	0	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	617	0	0	0	617
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2023	3.932	1	1	0	3.934

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2024	-219	0	0	0	-219
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	186	0	0	0	186
Prenos između nivoa kreditnog rizika	0	0	0	0	0
Otpisi	0	0	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	0	0	0	0	0
Unwinding	0	0	0	0	0
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2024	-33	0	0	0	-33

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2023	-1	0	0	0	-1
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	-217	0	0	0	-217
Prenos između nivoa kreditnog rizika	0	0	0	0	0
Otpisi	0	0	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	-1	0	0	0	-1
Unwinding	0	0	0	0	0
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2023	-219	0	0	0	-219

KREDITI I AVANSI DRUGIM FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2024	1.712	103	24	0	1.839
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	6.128	50	-15	0	6.163
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-1	1	0	0	0
Otpisi	0	0	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	0	0	0	0	0
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2024	7.839	154	9	0	8.002

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2023	4.158	16	156	0	4.330
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	-2.869	510	-132	0	-2.491
Prenos između nivoa kreditnog rizika	423	-423	0	0	0
Otpisi	0	0	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	0	0	0	0	0
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2023	1.712	103	24	0	1.839

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2024	-56	-5	-23	0	-84
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	-100	-3	14	0	-89
Prenos između nivoa kreditnog rizika	0	0	0	0	0
Otpisi	0	0	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	0	0	0	0	0
Unwinding	0	0	0	0	0
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2024	-156	-8	-9	0	-173

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2023	-28	-1	-156	0	-185
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	-10	-22	133	0	101
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-18	18	0	0	0
Otpisi	0	0	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	0	0	0	0	0
Unwinding	0	0	0	0	0
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2023	-56	-5	-23	0	-84

Ponderisane prosječne kamatne stope na kredite mogu se sažeti na sljedeći način:

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Corporate	5,17%	4,79%
Retail	6,82%	6,84%

(39) Investicijski vrijednosni papiri

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI)	211.298	215.703
Po amortizovanom trošku	114.232	5.158
Ukupno	325.530	220.861

39.1. Fer vrijednost kroz Ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI)

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Dužnički vrijednosni papiri	211.042	215.485
Vlade	138.409	109.359
Kreditne institucije	72.633	106.126
Pravna lica	0	0
Vlasnički instrumenti	256	218
Druge finansijske institucije	122	97
Pravna lica	134	121
Ukupno	211.298	215.703

(000) BAM

Fer vrijednost kroz Ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI) - Obveznice	31.12.2024	31.12.2023
Bruto knjigovodstvena vrijednost	217.925	227.941
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak	-309	-675
Po amortizovanom trošku	217.616	227.266
Akumulirane promjene kroz Ostalu sveobuhvatnu dobit	-6.574	-11.781
Fer vrijednost	211.042	215.485

Investicioni vrijednosni papiri - kretanje bruto knjigovodstvene vrijednosti (obveznice)

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2024	216.160
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	-238.525
Ausgebuchte finanzielle Vermögenswerte	0
Prenos između nivoa kreditnog rizika	0
Otpisi	0
Kursne razlike i druga kretanja	0
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2024	211.351

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2023	211.824
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	8.085
Prestanak priznavanja finansijske imovine	-9.648
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2023	216.160

Investicioni vrijednosni papiri - kretanje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2024	-675
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	366
Prenos između nivoa kreditnog rizika	0
Otpisi	0
Kursne razlike i druga kretanja	0
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2024	-309

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2023	-279
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	-395
Prenos između nivoa kreditnog rizika	0
Otpisi	0
Kursne razlike i druga kretanja	-1
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2023	-675

U sljedećoj tabeli prikazani su vlasnički vrijednosni papiri mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
S.W.I.F.T SCRL	126	121
Sarajevska berza d.d. Sarajevo	97	97
CROBIH FOND dd Mostar	25	0
HERBOS INVEST dd Tuzla	8	0
Ukupno	256	218

39.2. Po amortizovanom trošku

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Dužnički vrijednosni papiri	114.232	5.158
Vlade	114.232	5.158
Ukupno	114.232	5.158

2024	Nivo kreditnog rizika 1
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2024	5.163
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	13.025
Kupljena nova finansijska imovina	96.173
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2024	114.361

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2023	1.959
Promjene u bruto knjigovodstvenom iznosu	0
Kupljena nova finansijska imovina	3.204
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2023	5.163

(000) BAM

2024	Nivo kreditnog rizika 1
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2024	-5
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	-124
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2024	-129

(000) BAM

2023	Nivo kreditnog rizika 1
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2023	-2
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	-3
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2023	-5

(40) Materijalna imovina

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Vlastite nekretnine, postrojenja i oprema	15.818	15.519
Zemljište i objekti	14.280	14.147
Postrojenja i oprema	1.483	1.372
Plant and equipment - under construction	55	0
Imovina s pravom korištenja	1.654	1.544
Zemljište i objekti	1.399	1.268
Postrojenja i oprema	255	276
Investicijske nekretnine	0	3
Ukupno	17.472	17.066

(41) Nematerijalna imovina

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Goodwill	0	0
Kupljeni softver	4.431	3.475
Ostala nematerijalna imovina	0	0
Intangible assets under development	893	1.932
Ukupno	5.324	5.407

(42) Kretanje materijalne i nematerijalne imovine

42.1. Kretanje nabavne i knjigovodstvene vrijednosti

(000) BAM

31.12.2024	Vlastite nekretnine, postrojenja i oprema			Imovina s pravom korištenja		
	Zemljište i objekti	Postrojenja i oprema	Postrojenja i oprema - investicije u toku	Zemljište i objekti	Postrojenja i oprema	Investicijske nekretnine
Troškovi nabavke 01.01.2024	29.156	9.374	0	2.603	684	3
Nabavke	1.249	429	70	752	157	0
Otuđenje	-882	-220	0	-238	0	0
Prenos	-59	78	-15	0	0	-3
Ostale promjene	4	-4	0	0	9	0
Otpisi	0	-658	0	0	0	0
Troškovi nabavke 31.12.2024	29.468	8.999	55	3.117	850	0
Ukupna amortizacija 31.12.2024	-15.188	-7.516	0	-1.718	-595	0
Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2024	14.280	1.483	55	1.399	255	0

(000) BAM

31.12.2024	Nematerijalna imovina			Ukupno
	Kupljen softver	Softver u razvoju	Investicije u toku	
Troškovi nabavke 01.01.2024	37.002	0	1.932	80.754
Nabavke	0	0	1.355	4.012
Otuđenje	-8	0	0	-1.348
Prenos	2.364	0	-2.364	1
Ostale promjene	0	0	-4	5
Otpisi	-6	0	-26	-690
Troškovi nabavke 31.12.2024	39.352	0	893	82.734
Ukupna amortizacija 31.12.2024	-34.921	0	0	-59.938
Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2024	4.431	0	893	22.796

(000) BAM

31.12.2023	Vlastite nekretnine, postrojenja i oprema			Imovina s pravom korištenja		
	Zemljište i objekti	Postrojenja i oprema	Postrojenja i oprema - investicije u toku	Zemljište i objekti	Postrojenja i oprema	Investicijske nekretnine
Troškovi nabavke 01.01.2023	28.929	13.021	26	2.263	688	3.853
Prenos	-4	139	-137	0	0	2
Nabavke	588	132	111	827	0	0
Otuđenje	0	-19	0	-487	-4	-3.852
Ostale promjene	0	0	0	0	0	0
Otpisi	-357	-3.899	0	0	0	0
Troškovi nabavke 31.12.2023	29.156	9.374	0	2.603	684	3
Ukupna amortizacija 31.12.2023	-15.009	-8.002	0	-1.335	-408	0
Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2023	14.147	1.372	0	1.268	276	3

(000) BAM

31.12.2023	Nematerijalna imovina			
	Kupljen softver	Softver u razvoju	Investicije u toku	Ukupno
Troškovi nabavke 01.01.2023	36.030	0	1.666	86.476
Prenos	965	0	-965	0
Nabavke	0	0	1.231	2.889
Otuđenje	0	0	0	-4.362
Ostale promjene	7	0	0	7
Otpisi	0	0	0	-4.256
Troškovi nabavke 31.12.2023	37.002	0	1.932	80.754
Ukupna amortizacija 31.12.2023	-33.527	0	0	-58.281
Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2023	3.475	0	1.932	22.473

42.2. Kretanje deprecijacije i amortizacije

(000) BAM

31.12.2024	Vlastite nekretnine, postrojenja i oprema			Imovina s pravom korištenja		
	Zemljište i objekti	Postrojenja i oprema	Postrojenja i oprema - investicije u toku	Zemljište i objekti	Postrojenja i oprema	Investicijske nekretnine
Ukupna amortizacija na dan 01.01.2024	-15.009	-8.002	0	-1.335	-408	0
Nabavke	1	-1	0	1	0	0
Otuđenje	533	222	0	301	0	0
Prenos	0	0	0	0	0	0
Obračunata amortizacija	-467	-384	0	-686	-187	0
Umanjenje vrijednosti	-251	0	0	0	0	0
Ostale promjene	-1	9	0	1	0	0
Otpisi	6	640	0	0	0	0
Ukupna amortizacija na dan 31.12.2024	-15.188	-7.516	0	-1.718	-595	0

(000) BAM

31.12.2024	Nematerijalna imovina			
	Kupljen softver	Softver u razvoju	Investicije u toku	Ukupno
Ukupna amortizacija na dan 01.01.2024	-33.527	0	0	-58.281
Nabavke	0	0	0	1
Otuđenje	0	0	0	1.056
Prenos	0	0	0	0
Obračunata amortizacija	-1.191	0	0	-2.915
Umanjenje vrijednosti	0	0	0	-251
Ostale promjene	-205	0	0	-196
Otpisi	2	0	0	648
Ukupna amortizacija na dan 31.12.2024	-34.921	0	0	-59.938

(000) BAM

31.12.2023	Vlastite nekretnine, postrojenja i oprema			Imovina s pravom korištenja		
	Zemljište i objekti	Postrojenja i oprema	Postrojenja i oprema - investicije u toku	Zemljište i objekti	Postrojenja i oprema	Investicijske nekretnine
Ukupna amortizacija na dan 01.01.2023	-14.835	-11.546	0	-1.355	-228	-2.470
Prenos	0	0	0	0	0	0
Nabavka	0	0	0	0	0	0
Otuđenje	0	17	0	564	0	2.505
Obračunata amortizacija	-462	-372	0	-544	-176	-35
Umanjenje vrijednosti	-24	0	0	0	0	0
Ostale promjene	0	0	0	0	-4	0
Otpisi	312	3.899	0	0	0	0
Ukupna amortizacija na dan 01.01.2023	-15.009	-8.002	0	-1.335	-408	0

(000) BAM

31.12.2023	Nematerijalna imovina			Ukupno
	Kupljen softver	Softver u razvoju	Investicije u toku	
Ukupna amortizacija na dan 01.01.2023	-32.068	0	0	-62.502
Prenos	0	0	0	0
Nabavka	0	0	0	0
Otuđenje	0	0	0	3.086
Obračunata amortizacija	-1.451	0	0	-3.040
Umanjenje vrijednosti	0	0	0	-24
Ostale promjene	0	0	0	-4
Otpisi	-8	0	0	4.203
Ukupna amortizacija na dan 01.01.2023	-33.527	0	0	-58.281

(43) Ostala imovina

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Pretplate i obračunati prihod	2.968	1.363
Zalihe (stečena materijalna imovina, imovina za najam, itd.)	0	0
Ostala imovina	51	52
Ukupno	3.019	1.415

(44) Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

U tekućem izvještajnom periodu, ova pozicija prvenstveno uključuje nekretnine koje su dio projekta prodaje imovine za koju se već aktivno vrši oglašavanje.

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.600	2.185
Ukupno	1.600	2.185

(45) Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanom trošku

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Depoziti	1.090.337	906.480
Depoziti kreditnih institucija	6.121	7.410
Depoziti klijenata	1.074.046	896.136
Uzeti krediti od banaka	10.170	2.934
Ostale finansijske obaveze	8.846	9.995
od čega obaveze najma	1.763	1.613
Ukupno	1.099.183	916.475

45.1. Depoziti kreditnih institucija

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Tekući računi / A'vista depoziti	1.560	1.030
Oročeni depoziti	4.561	6.380
Uzeti krediti od banaka	10.170	2.934
Ukupno	16.291	10.344

45.2. Depoziti klijenata

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Tekući računi / A'vista depoziti	820.985	642.301
Vlade	131.762	35.859
Druge finansijske institucije	7.234	3.464
Pravna lica	207.036	157.325
Fizička lica	474.953	445.653
Oročeni depoziti	253.061	253.835
Vlade	9.931	6.416
Druge finansijske institucije	46.354	48.233
Pravna lica	52.620	63.357
Fizička lica	144.156	135.829
Ukupno	1.074.046	896.136

Prosječna kamatna stopa na depozite predstavljena je u sljedećoj tabeli:

	31.12.2024	31.12.2023
Pravna lica	-0,73%	-0,40%
Fizička lica	-0,26%	-0,21%

(46) Krediti od Banaka

(000) BAM

Kreditor	Valuta	Nominalna kamatna stopa	Dospijeće	31.12.2024	31.12.2023
EBRD	EUR	3,7650	2026	2.347	2.934
EBRD	EUR	3,2114	2027	7.823	0
Total				10.170	2.934

(47) Rezervisanja

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Penzije i druge definisane obaveze nakon prestanka radnog odnosa	70	70
Mjere restrukturiranja	203	245
Rezervisanja za sudske sporove	5.239	4.944
Rezervisanja za operativne rizike	97	97
Potencijalne obaveze i date garancije	1.855	2.242
Ukupno	7.464	7.598

Stavka “Rezervisanja za sudske sporove” uključuje rezervisanja za pravne sporove povezane s klijentovim tužbama. Nadalje, pod ovom stavkom su iskazane i dodatne obaveze kao što su neriješeni sudski sporovi vezani za kreditno poslovanje prezentirano pod ovom stavkom. U skladu sa MRS 37.92 se ne vrše nikakva dalja objavljivanja kako bi se zaštitila pozicija Banke u ovim pravnim sporovima. Za više informacija pogledajte bilješku (62) Pravni rizik.

Obračunati iznos rezervisanja za mjere restrukturiranja, neriješene sudske sporove, kao i druga rezervisanja na osnovu najboljih procjena očekivanog odliva ekonomski korisnih resursa na datum izvještavanja, uključujući uzimanje u obzir rizika i neizvjesnosti koji se očekuju u kontekstu izvršavanja obaveze. Procjene uzimaju u obzir rizike i neizvjesnosti. Odljevi ekonomski korisnih resursa koji proizlaze iz ovih mjera očekuju se tokom sljedećih pet poslovnih godina. Međutim, treba uzeti u obzir da je, posebno u vezi sa sudskim sporovima, ishod sudskog spora u mnogim slučajevima teško predvidjeti, pa zbog toga konačan ishod može značajno odstupati od inicijalne procjene.

47.1. Rezervisanja - kretanje rezervisanja za potencijalne obaveze i date garancije

(000) BAM

	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
2024					
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2024	181.733	10.191	0	0	191.924
Promjene nominalne vrijednosti	-24.950	-11.578	0	0	-36.528
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-21.284	21.284	0	0	0
Otpisi	0	0	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	0	0	0	0	0
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2024	135.499	19.897	0	0	155.396

(000) BAM

	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
2023					
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 01.01.2023	183.942	4.666	0	0	188.608
Promjene nominalne vrijednosti	-9.602	12.918	0	0	3.316
Prenos između nivoa kreditnog rizika	7.393	-7.393	0	0	0
Otpisi	0	0	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	0	0	0	0	0
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2023	181.733	10.191	0	0	191.924

(000) BAM

	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
2024					
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2024	-1.773	-469	0	0	-2.242
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	577	-190	0	0	387
Prenos između nivoa kreditnog rizika	250	-250	0	0	0
Otpisi	0	0	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	0	0	0	0	0
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2024	-946	-909	0	0	-1.855

(000) BAM

	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
2023					
Rezervisanje za očekivani kreditni gubitak na dan 01.01.2023	-1.003	-206	0	0	-1.209
Promjene rezervisanja za kreditne gubitke	-432	-605	3	0	-1.034
Prenos između nivoa kreditnog rizika	-339	342	-3	0	0
Otpisi	0	0	0	0	0
Kursne razlike i druga kretanja	1	0	0	0	1
Rezervisanje za očekivni kreditni gubitak na dan 31.12.2023	-1.773	-469	0	0	-2.242

47.2. Rezervisanja - kretanje drugih rezervisanja

(000) BAM

	Knjigovodstvena vrijednost 01.01.2024	Kursne razlike	Povećanje	Upotreba	Smanjenje	Ostale promjene	Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2024
Penzije i druge definisane obaveze nakon prestanka radnog odnosa	70	0	0	0	0	0	70
Mjere restrukturiranja	245	0	0	-42	0	0	203
Neriješeni pravni sporovi i poreski sporovi	4.944	0	310	-15	0	0	5.239
Rezervisanja za operativne rizike	97	0	0	0	0	0	97
Potencijalne obaveze i date garancije	2.242	0	1.873	0	-2.260	0	1.855
Ukupno	7.598	0	2.183	-57	-2.260	0	7.464

(000) BAM

	Knjigovodstvena vrijednost 01.01.2023	Kursne razlike	Povećanje	Upotreba	Smanjenje	Ostale promjene	Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2023
Penzije i druge definisane obaveze nakon prestanka radnog odnosa	82	0	0	-12	0	0	70
Mjere restrukturiranja	0	0	245	0	0	0	245
Neriješeni pravni sporovi i poreski sporovi	7.461	0	0	-1.909	-608	0	4.944
Rezervisanja za operativne rizike	0	0	97	0	0	0	97
Potencijalne obaveze i date garancije	1.209	0	1.655	0	-622	0	2.242
Ukupno	8.752	0	1.997	-1.921	-1.230	0	7.598

Rezervisanja za operativne rizike

Rezervisanja za operativne rizike priznata su u vezi s kontrolama koje su porezne vlasti u Bosni i Hercegovini provele tokom 2023. godine u svim lokalnim bankama. Glavni fokus kontrole bio je tretman kartičnog prometa i svih povezanih usluga koje pruža VISA/MasterCard/AMERICAN. Od donošenja Zakona o PDV-u u Bosni i Hercegovini 2006. godine, uobičajeno shvaćanje tržišta je bilo da se transakcije kartičnog poslovanja tretiraju kao finansijske usluge i stoga su oslobođene od plaćanja PDV-a (što je također ranije prihvatilo lokalno porezno tijelo). Porezna uprava je zbog ovih posljednjih kontrola zauzela drugačiji stav, tvrdeći da se takve usluge sada oporezuju PDV-om. Addiko bank dd Sarajevo, između ostalih banaka, pokrenula je spor protiv Porezne uprave, ali su priznate rezervacije za operativni rizik za pokriće identificiranih rizika.

(48) Ostale obaveze

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Odgođeni prihod	299	289
Pasivna vremenska razgraničenja	4.275	3.088
Ostale obaveze	2.399	3.948
Ukupno	6.973	7.325

Pasivna vremenska razgraničenja i druge obaveze uključuju obaveze za usluge koje su pružene, a još nisu plaćene, kao i plaće i naknade za plaće koje još nisu isplaćene.

(49) Kapital

	(000) BAM	
	31.12.2024	31.12.2023
Kapital	199.731	186.766
Dionički kapital	100.403	100.403
Zakonske rezerve	25.101	25.101
Rezerve fer vrijednosti	-5.678	-10.361
Zadržana dobit	79.905	71.623
Manjinski interes	0	0

Direktni vlasnik Banke je Addiko Bank AG Austria.

Ukupan iznos od 100.403 hiljada KM (2023: 100.403 hiljada KM) odgovara u potpunosti uplaćenom dioničkom kapitalu Addiko Bank AG, koji je podijeljen u 532.500 (2023: 532.500) registrovanih dionica. Proporcionalan iznos dioničkog kapitala po dionici iznosi 188,55 KM (2023: 188,55 KM).

Zakonske rezerve uključuju obavezne rezerve od 25% dioničkog kapitala.

Rezerve fer vrijednosti uključuju rezultate mjerenja - nakon uzimanja u obzir odgođenog poreza - za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Zadržana dobit predstavlja prenesenu akumuliranu neto dobit.

U skladu sa Zakonom o bankama FBiH, Banka je u finansijskoj 2024. godini zabilježila dobit u iznosu od 24.951 hiljada KM. Na narednoj sjednici Skupštine društva bit će dat prijedlog za isplatu dividende.

(50) Izvještaj o novčanim tokovima

Izvještaj o novčanim tokovima prema MRS 7 predstavlja promjene u novcu i novčanim ekvivalentima Banke uslijed novčanih tokova od poslovnih, investicijskih i finansijskih aktivnosti. Novčani tok od poslovnih aktivnosti Banke sadrži priliv i odliv vezan za kredite i potraživanja od kreditnih institucija i klijenata, obaveza prema kreditnim institucijama i klijentima. Novčani tok od investicijskih aktivnosti uključuje priliv i odliv vezan za nematerijalnu imovinu i nekretnine, postrojenja i opremu. Novac i novčani ekvivalenti uključuju novac u blagajni, novac na računima u centralnim bankama koji dospijevaju na svakodnevnoj osnovi i depozite koji dospijevaju na svakodnevnoj osnovi.

Izvještavanje po segmentima

Izvještavanje o segmentima predstavlja rezultate poslovnih segmenata poslovanja Addiko banke, pripremljene na temelju internih izvješća koje Uprava koristi za procjenu uspješnosti segmenata i korištenih kao izvor za donošenje odluka. Segmentacija poslovanja podijeljena je na Segment potrošačkih kredita i SME, koji su fokusni segmenti i na segmente koji nisu fokusu, a to su velika poduzeća, javno finansiranje i hipotekarni krediti. Da bi se izvršila procjena rezultata predmetnih segmenata, Uprava kao primarni metod utvrđivanja poslovnog uspjeha koristi bilans uspjeha naveden u nastavku, kao i obim kamatonosnih kredita, obim depozita i pripadajući KPI. U bilansu uspjeha izvještaja po segmentima dobit od kamata i rashod od kamata su navedeni u neto iznosu na poziciji neto prihod od kamata, koji odražava prezentaciju internog izvještavanja, te je osnova za daljnje vođenje Banke od strane Uprave. Računovodstvene politike u segmentima poslovanja su iste onima opisanim u značajnim računovodstvenim politikama. Banka vrši procjenu poslovnog uspjeha svakog segmenta na osnovu

- a) poslovnog rezultata prije poreza
- b) obima prihodujućih kredita i
- c) obima depozita kao najvažnijih stavki koje Uprava uzima u razmatranje kod ocjene rezultata predmetnih segmenata.

Strategija stanovništva

Strategija Addiko Banke je da pruži moderno bankarstvo, fokusirajući se na proizvode za osnovne potrebe stanovništva kao što su procesi kreditiranja i isplate, koji su brzo isporučeni i komunicirani na jednostavan i transparentan način. Shodno tome, Banka održava fokusiranost u segmentu stanovništva na potrošačke, nenamjenske kredite, sa ciljem povećanja kamatonosnog portfolija i pripadajućeg kamatnog prihoda. U segmentu stanovništva, fokus je također na prihodu od naknada, posebno na proizvodima Računi & paketi, Kartice i Transakcije.

Addiko banka pridodaje značajan napor u razvoju digitalnih sposobnosti i prepoznatljivosti na tržištu kroz hibridne prodajne kanale kao što su Digital (Addiko Chat Banking na Viberu, Webloan, mLoan), CVM, te poslovanje kroz mrežu od 28 podružnica (kao ključni kanal gdje se zaključuju svi ugovori).

Strategija SME

SME predstavljaju osnovni strateški fokusni segment Addiko banke, u kojem je banka ciljala na realni sektor sa obrtnim kapitalom, investicijskim kreditima i jakim fokusom na dokumentarno poslovanje i kvalitet, kako bi podržala „realnu ekonomiju“. Addiko strategija u ovom segmentu jeste da se ostvari primarni bankovni status kroz pružanje usluga baziranih na pogodnosti, razvijanju fleksibilnih rješenja i proizvoda koji su digitalizirani i povezani sa konkurentskom prednošću. U posljednjim godinama, Addiko banka razvija digitalne platforme koje će zadovoljiti potrebe moderniziranih SME klijenata, na način da obezbijedi primarno jednostavno kreditiranje u skladu sa vremenom isporuke lidera na tržištu. Shodno tome, Addiko banka planira da nastavi sa digitalnim uslugama prema neiskorištenim potencijalima manjih pravnih preduzeća, povećavajući volumen kredita i povezani prihod od naknada. U SME segmentu, fokus je također na prihodu od naknada, posebno na proizvodima Računi & paketi i Transakcije.

Velika i javna preduzeća i hipotekarni krediti

Segmenti van fokusa obuhvataju velika i javna preduzeća, te hipotekarne kredite fizičkim licima. S obzirom na postepenu opadajuću strategiju, hipotekarni proizvodi nisu na tržištu. Poslovanje sa velikim i javnim preduzećima obuhvata kreditiranje i prikupljanje depozita. Primarni cilj kod nefokusnih klijenata jeste održavanje postojećih klijenata koji imaju povoljan odnos nivoa rizika i povrata, kao i obezbjeđenje usluga vođenja računa.

Korporativni centar

Ne-poslovni segment ili korporativni centar se sastoji od poslova Riznice u Banci, kao i stavki središnjih funkcija kao što su režijski troškovi, operativni troškovi povezani s projektima, doprinosi jedinstvenom sanacijskom fondu, bankovni nameti i međusobno usklađivanje.

(000) BAM

31.12.2024.	Fokus segmenti		Nefokusni segmenti			Korporativni Centar	Ukupno
	Potrošački krediti	Mala i srednja preduzeća	Hipotekarni krediti	Velika preduzeća	Javno finansiranje		
Neto bankarski prihod	34.934	16.818	751	966	-1.686	14.699	66.482
Neto prihod od kamata	21.549	11.468	751	431	-1.838	14.829	47.190
od čega redovni kamatni prihod	22.873	10.643	730	562	318	0	35.126
Neto prihod od naknada i provizija	13.385	5.351	0	535	152	-131	19.292
Neto rezultat za finansijske instrumente	0	0	0	0	0	115	115
Ostali poslovni rezultat	0	0	0	0	0	-698	-698
Poslovni prihod	34.934	16.818	751	966	-1.686	14.116	65.899
Poslovni rashod	-20.805	-4.993	-14	-504	-309	-7.632	-34.257
Poslovni rezultat prije umanjjenja vrijednosti i rezervisanja	14.129	11.825	737	462	-1.995	6.484	31.642
Ostali rezultat	0	0	0	0	0	-1.039	-1.039
Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine	-437	-2.349	-1.299	136	56	478	-3.415
Rezultat prije poreza	13.692	9.476	-562	598	-1.939	5.923	27.188
Obim poslovanja	0	0	0	0	0	0	0
Kredit i potraživanja	347.447	191.517	9.698	14.944	4.864	1.002	569.472
Finansijske obaveze vrijednovane po amortizovanom trošku	598.354	152.594	0	72.150	205.928	70.157	1.099.183

(000) BAM

31.12.2023.	Fokus segmenti		Nefokusni segmenti			Korporativni Centar	Ukupno
	Potrošački krediti	Mala i srednja preduzeća	Hipotekarni krediti	Velika preduzeća	Javno finansiranje		
Neto bankarski prihod	32.007	14.840	931	973	236	6.398	55.385
Neto prihod od kamata	19.718	10.233	931	522	97	7.020	38.521
od čega redovni kamatni prihod	20.535	9.924	887	752	245	0	32.343
Neto prihod od naknada i provizija	12.289	4.607	0	451	139	-622	16.864
Neto rezultat za finansijske instrumente	0	0	0	0	0	122	122
Ostali poslovni rezultat	0	0	0	0	0	-313	-313
Poslovni prihod	32.007	14.840	931	973	236	6207	55.194
Poslovni rashod	-19.295	-4.698	-13	-619	-142	-6.588	-31.355
Poslovni rezultat prije umanjjenja vrijednosti i rezervisanja	12.712	10.142	918	354	94	-381	23.839
Ostali rezultat	0	0	0	0	0	-1.134	-1.134
Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine	1.245	-6.242	1.415	185	-350	-902	-4.649
Rezultat prije poreza	13.957	3.900	2.333	539	-256	-2.417	18.056
Obim poslovanja	0	0	0	0	0	0	0
Kredit i potraživanja	309.282	201.106	11.409	14.181	5.852	3.824	545.654
Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanom trošku	571.172	146.217	0	100.436	78.312	20.338	916.475

Odnos između neto prihoda od provizija i segmenata o kojima se izvještava može se vidjeti u tablicama u nastavku:

(000) BAM

31.12.2024.	Fokus segmenti		Nefokusni segmenti		Korporativni Centar	Ukupno
	Potrošački krediti	Mala i srednja preduzeća	Velika preduzeća	Javno finansiranje		
Transakcije	2.123	2.155	192	103	11	4.584
Računi i paketi	5.602	1.009	30	29	3	6.673
Kartice	4.309	126	2	1	0	4.438
FX & DCC	3.831	653	22	7	0	4.513
Vrijednosni papiri	0	0	0	0	0	0
Bankoosiguranje	2.432	0	0	0	1	2.433
Kredit	870	206	3	0	0	1.079
Finansiranje trgovine	0	1.784	322	32	0	2.138
Ostalo	15	23	2	1	0	41
Prihodi od naknada i provizija	19.182	5.956	573	173	15	25.899
Kartice	-4.570	-135	-2	-1	0	-4.708
Transakcije	-352	-358	-32	-17	-2	-761
Poticaji klijetima	-13	0	0	0	0	-13
Vrijednosni papiri	0	0	0	0	-144	-144
Računi i paketi	-632	0	0	0	0	-632
Bankoosiguranje	0	0	0	0	0	0
Ostalo	-231	-113	-3	-2	0	-349
Rashodi od naknada i provizija	-5.798	-606	-37	-20	-146	-6.607
Neto prihod od naknada i provizija	13.384	5.350	536	153	-131	19.292

(000) BAM

31.12.2023.	Fokus segmenti		Nefokusni segmenti		Korporativni Centar	Ukupno
	Potrošački krediti	Mala i srednja preduzeća	Velika preduzeća	Javno finansiranje		
Transakcije	1.821	2.160	225	102	0	4.308
Računi i paketi	5.253	981	18	30	0	6.282
Kartice	3.757	92	1	0	0	3.850
FX & DCC	3.826	231	2	0	0	4.059
Vrijednosni papiri	0	0	0	0	0	0
Bankoosiguranje	1.555	0	0	0	0	1.555
Kredit	674	149	0	0	0	823
Finansiranje trgovine	0	1.506	248	26	0	1.780
Ostalo	15	14	3	0	0	32
Prihodi od naknada i provizija	16.901	5.133	497	158	0	22.689
Kartice	-3.535	-90	-1	0	-502	-4.128
Transakcije	-311	-368	-40	-18	0	-737
Poticaji klijetima	-4	0	0	0	0	-4
Vrijednosni papiri	0	0	0	0	-120	-120
Računi i paketi	-559	0	0	0	0	-559
Bankoosiguranje	0	0	0	0	0	0
Ostalo	-203	-68	-5	-1	0	-277
Rashodi od naknada i provizija	-4.612	-526	-46	-19	-622	-5.825
Neto prihod od naknada i provizija	12.289	4.607	451	139	-622	16.864

Izvještaj o upravljanju rizikom

(51) Kontrola i praćenje rizika

Banka vrši upravljanje i praćenje svojih rizika po svim poslovnim segmentima s ciljem optimiziranja profila rizika/poslovnog uspjeha i garancije sposobnosti podnošenja rizika u svakom trenutku, čime se štite povjerioci Banke. U tom kontekstu, utječe na poslovne i politike svojih učešća putem rada u odborima dioničara i nadzornim odborima. U slučaju učešća, primjenjuju se kompatibilni procesi kontrole rizika, strategije i metode.

Na postupke kontrole općenito, u Banci se primjenjuju sljedeća ključna načela:

- Postoje jasno definisani procesi i organizacione strukture za sve vrste rizika, u skladu s kojim se mogu uskladiti svi zadaci, nadležnosti i odgovornosti učesnika.
- Front i back office, kao i jedinice za trgovinu (eng. trading) i rješavanje/praćenje su razdvojene kako bi se spriječio sukob interesa.
- Banka provodi odgovarajuće, uporedive procedure za identifikaciju, analizu, mjerenje, kombinovanje, kontrolu i praćenje svih vrsta rizika.
- Definišu se odgovarajući limiti i prate za sve vrste materijalnih rizika.

(52) Strategija rizika i Okvir za apetit prema riziku (eng. Risk Appetite Framework (RAF))

Strategija rizika Banke proizilazi iz njene poslovne strategije i opisuje planiranu poslovnu strukturu, strateške razvoje i rast, uzimajući u obzir procese, metode i organizacionu strukturu relevantne za upravljanje faktorima rizika. Kao takva, strategija rizika predstavlja most između poslovne strategije i pozicioniranja rizika Društva. Ona je i instrument upravljanja na najvišem nivou koji se koristi za svrhu upravljanja rizikom i kao takav pruža okvir za kontrolu, praćenje i ograničavanje rizika svojstvenih bankarskom poslovanju, te osigurava adekvatnost internog kapitala, likvidnosti banke i opću profitabilnost kroz cijeli ciklus.

Strategija rizika Banke odraz je ključnih pristupa upravljanju rizika uključenih u poslovnu strategiju banke. Ona se reflektuje u ciljevima banke koji se odnose na rizik, a koji pružaju podršku sigurnom i održivom rastu i osiguravanju da banka posluje u skladu s regulatornim zahtjevima za odgovarajuća vlastita sredstva povezana s aktivnostima preuzimanja rizika.

Banka je uspostavila Okvir za apetit prema riziku (RAF) kojim se definiše spremnost na preuzimanje rizika Banke i čini dio postupaka razvoja i provedbe poslovne strategije i strategije rizika banke. Nadalje, njome se određuju rizici koji se preuzimaju u odnosu na njen kapacitet preuzimanja rizika. Okvir za apetit prema riziku definiše nivo rizika koji je banka spremna prihvatiti. Kod definisanja tih mjera uzima se u obzir budžet, strategija rizika i Plan oporavka koji daje okvir za odgovarajuće interno upravljanje i nadzor.

(53) Organizacija rizika

Glavni službenik za rizik (eng. *Chief Risk Officer - CRO*) je odgovoran za osiguravanje odgovarajućih struktura i postupaka za upravljanje rizikom. CRO djeluje neovisno od jedinica za tržište i trgovinu (eng. *market and trading units*).

Ključni zadaci upravljanja rizikom su individualno upravljanje rizikom neispunjavanja obaveza druge strane, reorganizacija problematičnih kredita, zatvaranje kredita, kao i kontrola rizika i nadzor neizvršavanja obaveza druge strane, tržišnog, poslovnog i rizika likvidnosti, te drugih rizika na nivou portfelja.

U 2024. oslanjalo se na sljedeće organizacione jedinice:

Sektor upravljanja kreditnim rizikom - Odjel za kreditnu procjenu je odgovoran za upravljanje kreditnim rizikom za sve segmente. To uključuje operativnu i stratešku ulogu. Operativno, pokriva analizu i odobravanje kreditnih zahtjeva, dok strateški definiše politike, procedure, priručnike, smjernice i sve druge dokumente za sve segmente upravljanja kreditnim rizikom istovremeno osiguravajući da kreditni rizik bude usklađen sa ukupnim budžetom banke. Osim toga Sektor za upravljanje kreditnim rizikom, ima za cilj da podrži profitabilan rast portfolija građana, istovremeno osiguravajući da kreditni rizik bude usklađen sa ukupnim budžetom banke. Dodatno, Sektor upravljanja kreditnim rizikom pokriva izvještavanje i analizu portfolija. Mjesečni sastanci za pregled kvaliteta portfolija osiguravaju da se prati razvoj portfolija, da se problemi identifikuju u ranoj fazi i da se pokreću korektivne mjere. Odjel upravljanja kreditnim rizikom za stanovništvo. Navedeni Sektor je također ključni sudionik u procesu odobravanja i pregleda proizvoda. Ovo osigurava da je apetit rizika kreditnih proizvoda u skladu sa apetitom rizika Banke.

Sektor upravljanja kreditnim rizikom - Odjel za naplatu ima za cilj upravljanje portfoliom u kašnjenju i svim aktivnostima naplate, počevši od kljentovog 1. dana dospjeća potraživanja, uključujući i kasne etape (90+, 180+), sve pravne procedure (uključujući i izvršenje), povrat posjeda i ponovnu prodaju. Adekvatno i pravovremeno poduzimanje aktivnosti naplate u svim fazama naplate ključno je za smanjenje svih mogućih oblika rizika i kreditnih gubitaka i svođenje istih na minimum. Adekvatna strategija i pravovremeno postupanje dovodi do očuvanja stabilnosti kreditnog portfolia Banke, očuvanju kvalitetne aktive Banke i kamatnih prihoda Banke, smanjenju rizične aktive Banke i smanjenju troškova rezervacija čime se izravno utiče na dobit Banke.

Sektor za kontrolu rizika - sve rizične i regulatorne teme koje su od strateškog značaja za Banku.

Odjel za kontrolu kreditnih rizika kreditnog rizika i regulatornog izvješćivanja - osigurava strategiju rizika, upravljanje ekonomskim kapitalom, testiranje otpornosti na stres i koordinaciju ispitivanja nacionalnih banaka i koordinira jedinice banaka u sudjelovanju u aktivnostima vezanim za teme oporavka i rješavanja, kao i upravljanje SREP-om proces i koordinacija rizičnih projekata. **Sektor za kontrolu rizika uključuje Odjele kontrole tržišnog i likvidnog rizika** - koja definira pragove, prati indikatore rizika i pokreće mjere za upravljanje tržišnim rizikom i rizikom likvidnosti Banke u okviru definiranog apetita za rizikom, te regulatornih ograničenja. **Sektor za kontrolu rizika** također uključuje **Odjel upravljanja operativnim rizicima** koji pruža strateško usmjerenje s robusnim okvirom upravljanja operativnim rizikom koji uključuje identificiranje, mjerenje, upravljanje, praćenje i izvještavanje o operativnom riziku, pružajući mehanizam za raspravu i učinkovitu eskalaciju pitanja koja dovode do boljeg upravljanja rizicima i povećanja institucionalne otpornosti.

Nadležni članovi uprave za rizike osiguravaju usklađenost s načelima rizika.

(54) Interne smjernice za upravljanje rizikom

Banka definiše smjernice za standarde upravljanja rizikom koje važe na nivou cijele grupe kako bi se osiguralo da se svim rizicima pristupa na standardiziran način. Te smjernice se redovno prilagođavaju kako bi odražavale organizacione promjene, kao i promjene u dijelovima propisa kao što su postupci, metode i procedure. Godišnje se vrši revizija postojećih smjernica kako bi se utvrdilo da li je potrebno njihovo ažuriranje. Time se postiže usklađenost između aktuelnih i dokumentovanih postupaka.

Banka ima jasno definisane odgovornosti za sve smjernice upravljanja rizikom, uključujući pripremu, reviziju i ažuriranje. Usklađenost s tim smjernicama se postiže putem lica direktno uključenih u postupak upravljanja rizikom. Kontrolu neovisnu o sam proces vrši Interna revizija.

(55) Kreditni rizik

55.1. Definicija

Kreditni rizik u smislu obima predstavlja najznačajniji rizik za Banku. Kreditni rizik prvenstveno proizilazi iz kreditnog poslovanja. Do kreditnog rizika (ili rizika neispunjavanja obaveza) dolazi kad transakcija rezultira tužbama protiv dužnika, izdavatelja vrijednosnih papira ili drugih ugovornih strana. Ako te strane ne izvršavaju svoje obaveze, dolazi do gubitaka po osnovu neprimljenih naknada umanjanih za aktivirane kolaterale i stopu oporavka neosiguranih

dijelova. Ova definicija uključuje neizvršavanje obaveza i rizik vezan za jemca koji proizilazi iz kreditnih transakcija, kao i rizik izdavatelja, zamjene i izvršenja obaveza kod trgovačkih transakcija.

55.2. Opći uslovi

Strategija kreditnog rizika pruža konkretne smjernice za organizacione strukture banke u kreditnom poslovanju, kao i metode kontrole rizika, a dopunjena je politikama kao i konkretnim uputama.

U skladu s uputama nadležnih organa, kako je to definisano od Uprave i Nadzornog odbora, odluke o kreditnim plasmanima donosi Kreditni odbor kao i ključno osoblje u *back officeu* i jedinice za analizu Sektora za kreditni rizik. Kreditni odbor Banke je najviši organ za donošenje odluka o kreditnim plasmanima, pod nadzorom Uprave.

55.3. Mjerenje rizika

Banka koristi svoje postupke određivanja rejtinga kako bi se analizirao i ocijenio kreditni rejting svakog dužnika. Klasifikovanje dužnika po kategorijama rejtinga vrši se na osnovu vjerovatnoće neispunjavanja obaveza na osnovu skale s 25 nivoa.

55.4. Ograničavanje rizika

Upravljanje ukupnim potencijalnim obavezama Banke u odnosu na pojedinačnog klijenta ili grupu povezanih klijenata ("grupa dužnika") ovisi o predmetnom segmentu klijenata i poslovnom području.

U Banci ograničenja unutar segmenta finansijskih institucija definiše i individualno prati za to nadležna jedinica. U slučaju prekoračenja limita, pokreće se proces eskaliranja, o čemu se odmah obavještava jedinica za operativni rizik, kao i *front office*, te se izvještava relevantni nivo za donošenje odluka. Na nivou portfolija postoji dosta limita za sprečavanje formiranja koncentracija rizika; u slučaju prekoračenja limita, predmet se eskalira na nivo Uprave, a *front office* radi s *back officeom* na definisanju mjera za kontrolu tih koncentracija rizika.

55.5. Usklađivanje između kategorija finansijskih instrumenata i izloženosti kreditnom riziku

Izloženost kreditnom riziku obuhvata bruto knjigovodstvenu vrijednost (ili nominalnu value u slučaju vanbilansne izloženosti) bez uzimanja u obzir očekivanog kreditnog gubitka (uključujući onaj za garancije), sve kolaterale, efekte netiranja, druga kreditna unapređenja ili transakcije s ciljem ublažavanja kreditnog rizika. Tržišne vrijednosti se koriste za izračunavanje relevantne izloženosti za vrijednosne papire, dok se kod kredita koristi metoda amortizovanog troška. Ako nije izričito navedeno drugačije, prikazane su sve vrijednosti u izvještaju o riziku, uključujući portfolio koji je klasificiran kao namijenjen prodaji prema MSFI 5, ako je primjenjivo.

Sve otpisane izloženosti koje nisu otpisane kao dio procesa prodaje imovine ili rješavanja dugovanja se vode vanbilansno, i nastavljaju biti predmetom prinudne naplate.

Prikaz neto izloženosti u Banci u skladu s MSFI 7.35M na dan 31. decembar 2024:

(000 BAM)

31.12.2024								
Finansijski instrumenti	Izloženost	RKG N1&2	Neto	Izloženost	RKG N3&POCI	Neto	Izloženost	Neto
Novac i novčana sredstva ¹⁾	354.542	-954	353.588	0	0	0	354.542	353.588
Kredit i potraživanja	581.507	-14.560	566.947	29.801	-27.276	2.525	611.308	569.472
od čega Kreditne institucije	765	-19	746	20	-20	0	785	746
Od čega Klijenti	580.742	-14.541	566.201	29.781	-27.256	2.525	610.523	568.726
Investicioni vrijednosni papiri ²⁾	332.286	-439	325.273	0	0	0	332.286	325.273
Ukupno bilans	1.268.335	-15.953	1.245.808	29.801	-27.276	2.525	1.298.136	1.248.333
Ukupno vanbilans	155.396	-1.855	153.541	0	0	0	155.396	153.541
Očekivani kreditni gubici i promjene fer vrijednosti obveznica ³⁾	-6.883	309	0	0	0	0	-6.883	0
Ukupna izloženost kreditnom riziku	1.416.848	-17.499	1.399.349	29.801	-27.276	2.525	1.453.532	1.401.874

¹⁾ Pozicija ne uključuje gotovinu u blagajni u iznosu od 34,4 miliona KM. ²⁾ Investicioni vrijednosni papiri prikazane su bez vlasničkih instrumenata. ³⁾ Za dužničke vrijednosnice po FVTOCI izloženost se izračunava na osnovu amortiziranog troška prije usklađivanja za ispravku vrijednosti za gubitke i iz tog razloga ne uključuje nikakve promjene fer vrijednosti instrumenata. Za potrebe kreditnog rizika uzima se u obzir fer vrijednost instrumenata. Iz tog razloga, također povezani očekivani kreditni gubitak nije uključen jer se to već odražava u fer vrijednosti vlasničkih instrumenata.

Prikaz neto izloženosti u Banci u skladu s MSFI 7.35M na dan 31. decembar 2023:

(000 BAM)

31.12.2023								
Finansijski instrumenti	Izloženost	RKG N1&2	Neto	Izloženost	RKG N3&POCI	Neto	Izloženost	Neto
Novčana sredstva ¹⁾	294.677	-1.047	293.630	0	0	0	294.677	293.630
Kredit i potraživanja	557.943	-15.464	542.479	27.427	-24.252	3.175	585.370	545.654
od čega Kreditne institucije	1.123	-55	1.068			0		
Od čega Klijenti	556.820	-15.409	541.411			0		
Investicioni vrijednosni papiri ²⁾	233.104	-680	220.643	0	0	0	233.104	220.643
Ukupno bilans	1.085.724	-17.191	1.068.533	27.427	-24.252	3.175	1.113.151	1.071.708
Ukupno vanbilans	191.924	-2.242	189.682	0	0	0	191.924	189.682
Očekivani kreditni gubici i promjene fer vrijednosti obveznica ³⁾	-12.456	675	0	0	0	0	-12.456	0
Ukupna izloženost kreditnom riziku	1.277.648	-19.433	1.258.215	27.427	-24.252	3.175	1.305.075	1.261.390

¹⁾ Pozicija ne uključuje gotovinu u blagajni u iznosu od 34,4 milijuna KM. ²⁾ Investicioni vrijednosni papiri prikazane su bez glavničkih instrumenata. ³⁾ Za dužničke vrijednosnice po FVTOCI izloženost se izračunava na temelju amortiziranog troška prije usklađivanja za ispravku vrijednosti za gubitke i iz tog razloga ne uključuje nikakve promjene fer vrijednosti instrumenata. Za potrebe kreditnog rizika uzima se u obzir fer vrijednost instrumenata. Iz tog razloga, također povezani ECL nije uključen jer se to već odražava u fer vrijednosti temeljnih instrumenata.

55.6. Izloženost riziku po kategoriji rejtinga

Na dan 31. decembra 2024. približno 32,64% (2023: 25,72%) izloženosti je klasifikovano u kategoriju rejtinga 1A do 1E.

Ova izloženost je uglavnom povezana s potraživanjima od drugih finansijskih institucija, vlada i fizičkih lica.

Na ukupno kretanje neprihodujuće izloženosti (eng. NPE) u 2024. su uglavnom uticali efekti računovodstvenog otpisa, uplata, nagodbe i naplate. Uzimajući u obzir sve ove efekte, tokom 2024. je ukupna neprihodujuća izloženost smanjena za 2.525 hiljada KM.

U sljedećoj tabeli prikazana je izloženost po kategorijama rejtinga i tržišnim segmentima na dan 31. decembar 2024:

(000) BAM

31.12.2024	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch	NPE	Bez rejtinga	Ukupno
Stanovništvo	18.549	198.984	122.925	34.227	20.105	0	394.790
Mala i srednja preduzeća	49.851	134.413	110.452	14.081	8.228	28	317.053
Non-Focus	161	27.927	20.616	3.405	1.440	8	53.557
od čega velika preduzeća	40	21.246	14.853	0	0	0	36.139
od čega hipotkarni krediti	53	6.678	864	2.404	1.440	0	11.439
od čega javno finansiranje	68	3	4.899	1.001	0	8	5.979
Korporativni centar ¹⁾	405.892	43.025	239.185	2	28	0	688.132
Ukupno	474.453	404.349	493.178	51.715	29.801	36	1.453.532

¹⁾ Korporativni centar uključuje finansijske institucije koje uzimaju u obzir izloženost Centralne Banke, depozita i ukupne dužničke vrijednosne papire

U sljedećoj tabeli prikazana je izloženost po kategorijama rejtinga i tržišnim segmentima na dan 31. decembar 2023:

(000) BAM

31.12.2023	1A-1E	2A-2E	3A-3E	Watch	NPE	Bez rejtinga	Ukupno
Stanovništvo	15.145	174.833	115.729	31.373	19.291	213	356.584
Mala i srednja preduzeća	51.250	179.294	111.699	7.467	5.899	53	355.662
Non-Focus	262	33.494	22.405	5.525	2.066	26	63.778
od čega velika preduzeća	137	25.613	17.052	0	24	0	42.826
od čega hipotkarni krediti	41	7.879	912	3.273	2.042	20	14.167
od čega javno finansiranje	84	2	4.441	2.252	0	6	6.785
Korporativni centar ¹⁾	277.604	16.623	234.802	1	21	0	529.051
Ukupno	344.261	404.244	484.635	44.366	27.277	292	1.305.075

¹⁾ Korporativni centar uključuje finansijske institucije koje uzimaju u obzir izloženost Centralne Banke, depozita i ukupne dužničke vrijednosne papire

Klasifikacija kreditnih sredstava u kategorije rizika vrši se osnovu internog rejtinga Banke. U svrhu izvještavanja prema eksternim licima, interne rejting kategorije su grupisane u sljedećih pet rejting kategorija:

- 1A-1E: obuhvata klijente s vrlo malim rizikom, od nabolje do vrlo dobre kreditne sposobnosti;
- 2A-2E: obuhvata klijente od dobre do umjerene kreditne sposobnosti;
- 3A-3E: obuhvata klijente sa srednjim ili visokim kreditnim rizikom;
- Nadgledanje (eng. Watch): obuhvata klijente s vrlo visokim kreditnim rizikom ili one kod kojih je velika mogućnost neizvršavanja obaveza. To uključuje klijente s kašnjenjem u plaćanju ili neplaćanjem u njihovoj kreditnoj historiji, ili one sa srednjoročnim poteškoćama u otplati duga;
- NPE (neprihodujuće izloženosti): ispunjen je jedan ili više kriterija u skladu s Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka: između ostalog, s uplatom kamate ili glavnice se kasni više od 90 dana, banka ima velike sumnje u kreditni rejting klijenta, postoje rizične mjere restrukturisanja koje vode do problematične izloženosti s odgodom izvršenja zabilježen je kreditni gubitak ili je pokrenut stečajni postupak.

Banka primjenjuje princip "na nivou klijenta" za sve segmente, uključujući stanovništvo. Ako dužnik ne izvršava obaveze po jednom ugovoru, i njegove transakcije koje nisu neprihodujuće se klasifikuju kao neprihodujuće. U tabelama u nastavku prikazana je klasifikacija po kategorijama rejtinga i nivou kreditnog rizika.

Kredit i potraživanja od klijenata po amortizovanom trošku:

(000) BAM

31.12.2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rejting kategorija					
1A-1E	39.324	470	0	0	39.794
2A-2E	266.415	11.950	0	0	278.365
3A-3E	181.903	29.455	0	0	211.358
Watch	6.290	44.899	0	0	51.189
NPE	0	0	29.781	0	29.781
Bez rejtinga	32	4	0	0	36
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost	493.964	86.778	29.781	0	610.523
Rezervisanja za kreditne gubitke	-6.288	-8.253	-27.256	0	-41.797
Knjigovodstvena vrijednost	487.676	78.525	2.525	0	568.726

(000) BAM

31.12.2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rejting kategorija					
1A-1E	30.826	351	0	0	31.177
2A-2E	263.075	21.335	0	0	284.410
3A-3E	158.062	39.073	0	0	197.135
Watch	6.088	37.737	151	0	43.976
NPE	0	0	27.257	0	27.257
Bez rejtinga	54	238	0	0	292
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost	458.105	98.734	27.408	0	584.247
Rezervisanja za kreditne gubitke	-5.772	-9.658	-24.231	0	-39.661
Knjigovodstvena vrijednost	452.333	89.076	3.177	0	544.586

Kredit i potraživanja od bankama po amortizovanom trošku:

(000) BAM

31.12.2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rejting kategorija					
1A-1E	131.847	0	0	0	131.847
2A-2E	15.853	0	0	0	15.853
3A-3E	207.607	0	0	0	207.607
Watch	0	0	0	0	0
NPE	0	0	20	0	20
Bez rejtinga	0	0	0	0	0
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost	355.307	0	20	0	355.327
Rezervisanja za kreditne gubitke	-973	0	-20	0	-993
Knjigovodstvena vrijednost	354.334	0	0	0	354.334

(000) BAM

31.12.2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rejting kategorija					
1A-1E	2	0	0	0	2
2A-2E	0	0	0	0	0
3A-3E	1.101	0	0	0	1.101
Watch	0	0	0	0	0
NPE	0	0	20	0	20
Bez rejtinga	0	0	0	0	0
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost	1.103	0	20	0	1.123
Rezervisanja za kreditne gubitke	-35	0	-20	0	-55
Knjigovodstvena vrijednost	1.068	0	0	0	1.068

Dužnički vrijednosni papiri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:

(000) BAM

31.12.2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rejting kategorija					
1A-1E	164.566	0	0	0	164.566
2A-2E	27.170	0	0	0	27.170
3A-3E	26.189	0	0	0	26.189
Watch	0	0	0	0	0
NPE	0	0	0	0	0
Bez rejtinga	0	0	0	0	0
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost	217.925	0	0	0	217.925
Rezervisanja za kreditne gubitke	-309	0	0	0	-309
FV¹⁾	-6.574	0	0	0	-6.574
Knjigovodstvena vrijednost	211.042	0	0	0	211.042

¹⁾ Za dužničke vrijednosne papire po FVTOCI izloženost se izračunava na temelju amortiziranog troška prije usklađivanja za ispravak vrijednosti za gubitke i iz tog razloga ne uključuje nikakve promjene fer vrijednosti instrumenata. Za potrebe kreditnog rizika uzima se u obzir fer vrijednost instrumenata. Iz tog razloga, također povezani ECL nije uključen jer se to već odražava u fer vrijednosti temeljnih instrumenata.

(000) BAM

31.12.2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rejting kategorija					
1A-1E	168.220	0	0	0	168.220
2A-2E	18.019	0	0	0	18.019
3A-3E	41.702	0	0	0	41.702
Watch	0	0	0	0	0
NPE	0	0	0	0	0
Bez rejtinga	0	0	0	0	0
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost	227.941	0	0	0	227.941
Rezervisanja za kreditne gubitke	-675	0	0	0	-675
FV¹⁾	-11.781	0	0	0	-11.781
Knjigovodstvena vrijednost	215.485	0	0	0	215.485

¹⁾ Za dužničke vrijednosne papire po FVTOCI izloženost se izračunava na temelju amortiziranog troška prije usklađivanja za ispravak vrijednosti za gubitke i iz tog razloga ne uključuje nikakve promjene fer vrijednosti instrumenata. Za potrebe kreditnog rizika uzima se u obzir fer vrijednost instrumenata. Iz tog razloga, također povezani ECL nije uključen jer se to već odražava u fer vrijednosti temeljnih instrumenata.

Obveznice po amortizovanom trošku

(000) BAM

31.12.2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rejting kategorija					
1A-1E	109.366	0	0	0	109.366
2A-2E	0	0	0	0	0
3A-3E	4.995	0	0	0	4.995
Watch	0	0	0	0	0
NPE	0	0	0	0	0
Bez rejtinga	0	0	0	0	0
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost	114.361	0	0	0	114.361
Rezervisanja za kreditne gubitke	-129	0	0	0	-129
Knjigovodstvena vrijednost	114.232	0	0	0	114.232

(000) BAM

31.12.2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rejting kategorija					
1A-1E	5.170	0	0	0	5.170
2A-2E	0	0	0	0	0
3A-3E	0	0	0	0	0
Watch	0	0	0	0	0
NPE	0	0	0	0	0
Bez rejtinga	0	0	0	0	0
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost	5.170	0	0	0	5.170
Rezervisanja za kreditne gubitke	-12	0	0	0	-12
Knjigovodstvena vrijednost	5.158	0	0	0	5.158

Potencijalne obaveze i date finansijske garancije:

(000) BAM

31.12.2024	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rejting kategorija					
1A-1E	28.867	13	0	0	28.880
2A-2E	71.513	11.448	0	0	82.961
3A-3E	35.048	7.981	0	0	43.029
Watch	71	455	0	0	526
NPE	0	0	0	0	0
Bez rejtinga	0	0	0	0	0
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost	135.499	19.897	0	0	155.396
Rezervisanja za kreditne gubitke	-946	-909	0	0	-1.855
Knjigovodstvena vrijednost	134.553	18.988	0	0	153.541

(000) BAM

31.12.2023	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	Ukupno
Rejting kategorija					
1A-1E	35.471	9	0	0	35.480
2A-2E	96.064	7.147	0	0	103.211
3A-3E	50.096	2.747	0	0	52.843
Watch	102	288	0	0	390
NPE	0	0	0	0	0
Bez rejtinga	0	0	0	0	0
Ukupno bruto knjigovodstvena vrijednost	181.733	10.191	0	0	191.924
Rezervisanja za kreditne gubitke	-1.773	-469	0	0	-2.242
Knjigovodstvena vrijednost	179.960	9.722	0	0	189.682

55.7. Izloženost po industrijskom sektoru

U nastavku je prikazana izloženost pravnih lica po industrijskom sektoru na osnovu klasifikacije djelatnosti "NACE Code 2.0".

(000) BAM

31.12.2024	Nefinansijske institucije Bruto knjigovodstvena vrijednost	Očekivani kreditni gubitak
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	3.622	-312
B Vađenje ruda i kamena	1.003	-50
C Prerađivačka industrija	38.012	-1.736
D Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	4.646	-472
E Opskrba vodom	1.609	-13
F Građevinarstvo	29.531	-568
G Trgovina na veliko i malo	87.934	-8.335
H Prijevoz i skladištenje	9.707	-595
I djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	6.117	-125
I Informacije i komunikacije	4.051	-556
K finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	16	-2
L Poslovanje nekretninama	4.557	-86
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	10.891	-172
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	5.188	-735
O Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	0	0
P Obrazovanje	2.749	-24
Q Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	2.021	-17
R Umjestnost, zabava i rekreacija	1.005	-6
S Ostale uslužne djelatnosti	230	-2
Kredit i potraživanja	212.889	-13.806

(00) BAM

31.12.2023	Nefinansijske institucije	
	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Očekivani kreditni gubitak
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	3.515	-198
B Vađenje ruda i kamena	2.284	-121
C Prerađivačka industrija	47.776	-2.360
D Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	5.074	-204
E Opskrba vodom	2.207	-23
F Građevinarstvo	22.124	-587
G Trgovina na veliko i malo	100.582	-6.688
H Prijevoz i skladištenje	9.868	-569
I djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	8.153	-214
I Informacije i komunikacije	4.512	-304
K finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	231	-2
L Poslovanje nekretninama	3.104	-68
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	7.977	-134
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	4.895	-212
O Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	0	0
P Obrazovanje	1.210	-16
Q Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3.548	-178
R Umjestnost, zabava i rekreacija	511	-11
S Ostale uslužne djelatnosti	197	-18
Kreditni i potraživanja	227.768	-11.907

55.8. Prikaz izloženosti po finansijskim instrumentima po danima kašnjenja

(000) BAM

31.12.2024	Bez kašnjenja	- do 30 dana kašnjenja	- od 31 do 60 dana kašnjenja	- od 61 do 90 dana kašnjenja	- preko 90 dana kašnjenja	Ukupno
Stanovništvo	363.051	12.607	1.974	730	16.428	394.790
Mala i srednja preduzeća	304.802	3.586	2.584	8	6.073	317.053
Non-Focus	43.485	8.749	84	0	1.239	53.557
od čega velika preduzeća	28.350	7.789	0	0	0	36.139
od čega hipotkarni krediti	9.156	960	84	0	1.239	11.439
od čega javno finansiranje	5.979	0	0	0	0	5.979
Korporativni centar	688.132	0	0	0	0	688.132
Ukupno	1.399.470	24.942	4.642	738	23.740	1.453.532

(000) BAM

31.12.2023	Bez kašnjenja	- do 30 dana kašnjenja	- od 31 to 60 dana kašnjenja	- 61 to 90 dana kašnjenja	- preko 90 dana kašnjenja	Ukupno
Stanovništvo	328.773	11.035	1.255	807	14.714	356.584
Mala i srednja preduzeća	342.441	8.110	552	3.539	1.020	355.662
Non-Focus	52.059	9.768	31	260	1.660	63.778
od čega velika preduzeća	35.037	7.789	0	0	0	42.826
od čega hipotkarni krediti	10.238	1.979	31	260	1.659	14.167
od čega javno finansiranje	6.784	0	0	0	1	6.785
Korporativni centar	529.051	0	0	0	0	529.051
Ukupno	1.252.324	28.913	1.838	4.606	17.394	1.305.075

55.8.1. ODLAGANJE IZVRŠENJA (ENG. FORBEARANCE)

Mjere odlaganja izvršenja definišu se kao ustupci prema dužniku koji se suočava ili će se uskoro suočiti s poteškoćama u izvršavanju svojih finansijskih obaveza ("finansijske poteškoće"). Praćenje mjera i rizika odlaganja izvršenja vrše jedinice za operativni rizik nadležne za Korporacijski centar i Stanovništvo. Pored toga, mjere odlaganja izvršenja predstavljaju okidač za vršenje testova umanjenja vrijednosti u skladu s MSFI zahtjevima.

Sljedeća tabela daje prikaz statusa "Forbearance" u Banci tokom finansijske godine 2024:

(000) BAM

		Dodaci imovini kod koje su produžene mjere odlaganja	Imovina koja se više ne može smatrati imovinom s odlaganjem	Promjene zbog MSFI 5 (imovina namijenjena prodaji) (+/-)	Kreditni i kursne razlike (+/-)	Ostale izmjene (+/-)	
	1.1.2024	izvršenja (+)	izvršenja (-)				31.12.2024.
Pravna lica	2.340	111	0	0	0	-1.127	1.324
Fizička lica	9.061	557	-1.570	0	0	-1.927	6.121
Kreditni i potraživanja	11.401	668	-1.570	0	0	-3.054	7.445

Sljedeća tabela daje prikaz statusa "Forbearance" u Banci tokom finansijske godine 2023:

(000) BAM

		Dodaci imovini kod koje su produžene mjere odlaganja	Imovina koja se više ne može smatrati imovinom s odlaganjem	Promjene zbog MSFI 5 (imovina namijenjena prodaji) (+/-)	Kreditni i kursne razlike (+/-)	Ostale izmjene (+/-)	
	1.1.2023	izvršenja (+)	izvršenja (-)				31.12.2023.
Pravna lica	16.048		-2.480	0	0	-11.228	2.340
Fizička lica	13.790	1.827	-2.168	0	0	-4.388	9.061
Kreditni i potraživanja	29.838	1.827	-4.648	0	0	-15.616	11.401

Stanje izloženosti u status "Forbearance", mogu se prikazati kako slijedi za 2024. godinu:

(000) BAM

	Krajnji saldo 31.12.2024	Bez kašnjenja u plaćanju i bez umanjenja vrijednosti	Kašnjenje u plaćanju ali bez umanjenja vrijednosti (> 0 dana)	Umanjenje vrijednosti
Pravna lica	1.324	444	0	880
Fizička lica	6.121	3.057	785	2.279
Kreditni i potraživanja	7.445	3.501	785	3.159

Stanje izloženosti u status "Forbearance", mogu se prikazati kako slijedi za 2023. godinu:

(000) BAM

	Krajnji saldo 31.12.2023	Bez kašnjenja u plaćanju i bez umanjenja vrijednosti	Kašnjenje u plaćanju ali bez umanjenja vrijednosti (> 0 dana)	Umanjenje vrijednosti
Pravna lica	2.340	1.460	0	880
Fizička lica	9.061	4.718	966	3377
Kredit i potraživanja	11.401	6.178	966	4.257

U sljedećoj tabeli prikazana je raspodjela kolaterala za izloženost po osnovu "Forbearance" za 2024. godinu:

(000) BAM

	Interna vrijednost kolaterala (ICV) u odnosu na imovinu s odlaganjem izvršenja	od čega CRE	od čega RRE	od čega finansijski kolateral	od čega garancije	od čega ostalo
Javne finansije	0	0	0	0	0	0
Finansijske institucije	0	0	0	0	0	0
Velika preduzeća	0	0	0	0	0	0
Mala i srednja preduzeća	501	501	0	0	0	0
Stanovništvo	1.422	0	1.422	0	0	0
Ukupno	1.923	501	1.422	0	0	0

U sljedećoj tabeli prikazana je raspodjela kolaterala za izloženost po osnovu "Forbearance" za 2023. godinu:

(000) BAM

	Interna vrijednost kolaterala (ICV) u odnosu na imovinu s odlaganjem izvršenja	od čega CRE	od čega RRE	od čega finansijski kolateral	od čega garancije	od čega ostalo
Javne finansije	0	0	0	0	0	0
Finansijske institucije	0	0	0	0	0	0
Velika preduzeća	0	0	0	0	0	0
Mala i srednja preduzeća	845	845	0	0	0	0
Stanovništvo	4.163	1.242	2.921	0	0	0
Ukupno	5.008	2.087	2.921	0	0	0

(56) Kretanje rezervisanja

56.1. Metoda obračuna rezervisanja za rizike

Rezervisanja se obračunavaju u skladu s Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 9: Finansijski instrumenti (MSFI 9) i Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka. Primjenjuju se različiti pristupi u zavisnosti od nivoa kreditnog rizika u koju je raspoređena transakcija. Nivo kreditnog rizika 1 zahtijeva priznavanje dvanaestomjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka. U slučaju značajnog povećanja kreditnog rizika, rezervisanja za umanjene vrijednosti moraju biti povećana na iznos očekivanog gubitka tokom vijeka trajanja (Nivo kreditnog rizika 2). U slučaju objektivne indikacije umanjenja vrijednosti (NPE, Nivo kreditnog rizika 3), priznaje se očekivani kreditni gubitak tokom vijeka trajanja.

Za neprihodujuće izloženosti (Nivo kreditnog rizika 3) relevantna su dva pristupa, kolektivna procjena na osnovu parametara rizika za male izloženosti i pojedinačna stručna procjena novčanog toka za veće izloženosti.

Za dio neprihodujućeg portfolija gdje je izloženost po neispunjenju obaveza (eng. EAD) na nivou grupe dužnika ispod određenog specifičnog praga značajnosti, obračun rezervisanja za gubitke zbog umanjenja vrijednosti vrši se kao kolektivna procjena (pristup na osnovu pravila). Kolektivna procjena vrši se na osnovu procjene/projekcije glavnih parametara povrata za grupe portfolija (izloženosti koje pokazuju slične karakteristike u odnosu na profil kreditnog rizika i potencijal povrata).

Pojedinačna procjena, ili obračun individualnih rezervisanja za rizike na osnovu pojedinačne procjene gubitaka zbog umanjenja vrijednosti uzima u obzir da je odnosna kreditna izloženost predmet zasebne analize u skladu s propisima koji se odnose na obračun rezervisanja za gubitke zbog umanjenja vrijednosti. U tom obračunu, otplate iz operativnog poslovanja društva (primarni novčani tokovi) i iz korištenja kolaterala i garancija (sekundarni novčani tokovi) uzimaju se u obzir. U zavisnosti od pretpostavljenog scenarija povrata (restrukturiranje, izmirenje, prodaja duga, sudski postupak i/ili povrat kolaterala), očekivane otplate se procjenjuju pojedinačno u smislu vrste, iznosa i vremena, temeljne pretpostavke se dokumentiraju i obrazlažu u zavisnosti od slučaja, a očekivani novčani tokovi diskontirani na neto trenutnu vrijednost odbijaju se od preostale trenutne izloženosti. Za obračun povrata novčanih tokova iz potencijalnog povrata raspoloživih kolaterala (prvenstveno nekretnine), Banka zasniva svoje pretpostavke na tržišnoj vrijednosti kolaterala, koja se svakodnevno ažurira. Korektivni faktori koji će biti primijenjeni na tržišnu vrijednost dodjeljuju se pojedinačno prema slučaju, u zavisnosti od utvrđene iskoristivosti i na osnovu različitih faktora kao što su konkretne ponude ili prodaja sličnih kolaterala, tržišna likvidnost, lokacija, period korištenja i pravna situacija u odnosu na nekretnine.

Modelski vremenski nizovi produljeni su uzimajući u obzir najnovije dostupne informacije. Provedena je kvalitativna procjena kako bi se osiguralo da su primijenjeni statistički modeli ekonomski opravdani.

Općenito, tržišna se očekivanja kontinuirano poboljšavaju, što pokazuju i sveukupne revizije javno dostupnih prognoza navise do oktobra 2024., popraćene skromnim, ali prilično evidentnim smanjenjem neizvjesnosti. Međutim, Addiko smatra da je razina neizvjesnosti povijesno visoka, i dalje je povišena u odnosu na šok prije Covida, te riskira da značajno umanjuje na polaznim putanjama. Snažan oporavak usred trenutnih kratkoročnih i srednjoročnih rizika očito pruža manje šanse za dodatno poboljšanje. Stoga su vjerojatnosti scenarija korištene za dodjelu težine određenom scenariju prilagođene u korist negativnog scenarija kao što je prikazano u tablici u nastavku. Te se vjerojatnosti definiraju u procesu zajedničkog pregleda. U slučaju da postoji jak argument za reviziju, svaki član stručnog tima može predložiti izmjenu distribucije vjerojatnosti. Prijedlog zajednički pregledava istraživački tim. Ako je argument dovoljno jak, wiiw-ov tim prihvaća promjenu.

Scenaria predviđanja ¹	Osnovni scenarij	Optimistični scenarij	Pesimistični scenarij
Oktobar 2024 wiiw izvještaj predviđanja	65%	5%	30%

¹ wiiw kalibrira i nepovoljni scenarij koji odražava ekstremnu ozbiljnost kalibriranih šokova, koji se koriste za svrhe statičkog i dinamičkog testiranja naprežanja. Ovoj vrsti scenarija ne pripisuje se nikakva vjerojatnost, smatra se vrlo malo vjerojatnim, ali vjerojatnim

Za europodručje koristimo wiiw-ove pretpostavke za rast, inflaciju, nezaposlenost, kamatne stope, FX i tekući račun za glavno razdoblje predviđanja: tekuća godina i sljedeće dvije godine. Osim toga, za dugoročne projekcije koristimo najnovija istraživanja ECB-ovih profesionalnih prognozera. Sve druge serije izvedene su iz temeljnih pretpostavki za ovih šest pokazatelja. Za potrebe predviđanja FX također izrađujemo projekcije inflacije za šestogodišnji period. To se temelji na mješavini projekcija centralne banke, konsenzusnih prognoza i wiiw-ove stručne procjene.

Neizvjesnosti vezane za ključne pretpostavke u vezi sa srednjoročnim makroekonomskim projekcijama su značajne. Prvenstveno, nemoguće je predvidjeti trajanje rata u Ukrajini i njegov dalji tok. Posljedično, moguće su dalje turbulencije na međunarodnim tržištima energenata i roba. U BiH postoje i dodatni rizici koji bi mogli ubrzati rast domaćih cijena, čime bi se raspoloživi realni dohodak stanovništva dodatno smanjio. Trenutno se o kratkoročnim efektima normalizacije monetarne politike ECB za ekonomije eurozone, pa indirektno i EU i regiona zapadnog Balkana, može samo nagađati, jer trenutna inflacija ima karakteristike troškovne inflacije.

Optimistični: Prema wiiw-u, 5% vjerojatnosti da se ovaj scenario ostvari

Vjerovatnost za ovaj scenarij postavljena je na vrlo nisku razinu iz dva glavna razloga. Prvo, pretpostavlja trenutačno jačanje ambicija u vezi sa smanjenjem emisija stakleničkih plinova i implemetaciju odgovarajućih politika od strane najvećih zagađivača. To je u suprotnosti s rezultatima najnovije politike kako trenutačno izvještava Climate Action Tracker. Drugo, scenarij također pretpostavlja da masovno ratovanje u Ukrajini završi u narednim mjesecima. To se, međutim, ne čini vjerojatnim ishodom. Iako su ukrajinski vojni kapaciteti i podrška Zapada sve manji, i ukrajinska i ruska vlada pokazuju opredijeljenost za nastavak borbe. Obje strane imaju resurse za nastavak ratovanja: Moskva zahvaljujući stalnom dotoku prihoda od izvoza fosilnih goriva, a Kijev zahvaljujući međunarodnim kreditima i opskrbi oružjem iz EU i zemalja G7. S obzirom da ni izbijanje COVID-a, ni ruska invazija na Ukrajinu nisu izazvale jednoznačan odgovor u globalnoj zajednici, vidimo vrlo nisku promjenu istovremene koordinacije po pitanju klimatskih promjena i rješavanja sukoba u doglednoj budućnosti.

Pesimistični: Prema wiiw-u, 30% vjerojatnosti da se ovaj scenarij ostvari, što je manje u odnosu na prethodnu procjenu.

Razlog smanjenje vjerovatnoće za ovaj scenarij je što novi negativni faktori, poput širenja vojnog sukoba na Bliskom istoku i produžene ekonomske slabosti u EU (u poređenju sa ranijim pretpostavkama), imaju manji ukupni utjecaj i vjerovatnoću nego pozitivni faktori, kao što su napredak u monetarnom popuštanju i povećane javne investicije. Nalazimo tri glavna rizika u ovom trenutku, za koje svi smatramo da su jako iskrivljeni u korist negativnih ishoda. Prvo, postoji velika neizvjesnost u vezi s putanjom inflacije u narednim mjesecima. Iako wiiw smatra da je inflatorni šok dostigao vrhunac 2022. godine i značajno se smanjio od rada, postoji mogućnost da bi daljnje monetarno popuštanje moglo poništiti dio (iako vjerovatno ne većinu) nedavnih uspjeha u obuzdavanju inflacije. Drugo, ako tempo monetarnog propuštanja velikih centralnih banaka bude sporiji od pretpostavljenog u osnovnom scenariju, rastući rizici među finansijskim institucijama i korporacijama mogli bi se intenzivirati zbog visokih kamatnih stopa. Treće, međudržavne tenzije između Rusije i Kine s jedne strane i SAD-a i EU s druge strane mogu dovesti do daljnje fragmentacije trgovine što bi dovelo do još jednog kruga inflacije i makrofinansijske nestabilnosti.

Uzimajući u obzir klimatske rizike, postoji značajna vjerovatnoća da globalni lideri neće uspjeti koordinirati implementaciju klimatskih akcijskih programa izvan okvira NDC-a (Nacionalno utvrđenih doprinosa). Iako glavne zemlje emiteri GHG-a teže ambicioznijim ciljevima, ostaje otvoreno pitanje hoće li unutrašnja politika u nekim ključnim državama odstupiti od безусловne podrške politikama za borbu protiv klimatskih promjena. Ova zabrinutost je posebno izražena s obzirom na trenutne poteškoće s kojima se suočavaju zelene stranke u mnogim zemljama EU.

Sljedeća tabela pokazuje kako rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za nivoe kreditnog rizika 1. i 2. uzimaju u obzir informacije usmjerene prema naprijed iz ponderisanih višestrukih ekonomskih scenarija. Rezervisanje za očekivane kreditne gubitke ponderisano vjerovatnošću Banke odražava ponderisanje osnovnog scenarija od 60% (2023: 60%), optimistično ponderisanje od 5% (2023: 5%), a pesimistično ponderisanje od 30% (2023: 35%). Konačni ECL predstavlja veću vrijednost između iznosa očekivanih kreditnih gubitaka utvrđenih internom metodologijom i minimalnih stopa određenih od strane FBA.

(000) BAM

31.12.2024	Ponderisano vjerovatnošću	Optimistični slučaj	Osnovni slučaj	Pesimistični slučaj
Stanovništvo	6.164	6.082	6.136	6.239
Mala i srednja preduzeća	3.755	2.964	3.542	4.413
Non focus	713	601	682	801
Korporativni centar	174	98	154	228
Ukupno (Nivo kreditnog rizika 1 i 2)	10.806	9.745	10.515	11.681

(000) BAM

31.12.2023	Ponderisano vjerovatnošću	Optimistični slučaj	Osnovni slučaj	Pesimistični slučaj
Stanovništvo	6.488	6.466	6.481	6.504
Mala i srednja preduzeća	2.744	2.741	2.742	2.746
Non focus	990	873	962	1.056
Korporativni centar	12	7	11	16
Ukupno (Nivo kreditnog rizika 1 i 2)	10.234	10.086	10.196	10.321

56.2. Kretanje rezervisanja za rizike

Kretanje rezerviranja za rizike u 2024. uglavnom je uzrokovano:

- Ažuriranje makroekonomskih podataka i produženje vremenske serije s novijim dostupnim podacima
- Implementacija parametara za izračun očekivanih kreditnih gubitaka razvijenih na temelju interno dostupnih podataka Banke za sve fokus segmente.

Također, u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za smanjenje rizika od rasta kamatnih stopa, Banka je utvrdila kreditne gubitke kako slijedi:

- Za novoodobrene kreditne izloženosti s promjenjivim ili fiksnim nominalnim i efektivnim kamatnim stopama koje se alociraju na razinu kreditnog rizika 1, očekivani kreditni gubici određuju se na minimalno 2% izloženosti.
- Za postojeće kreditne izloženosti prethodno raspoređene u razinu kreditnog rizika 2 u skladu s člankom 19. Odluke, kod kojih je utvrđen značajan porast kamatnih stopa, Banka utvrđuje očekivane kreditne gubitke u iznosu od najmanje 12% izloženosti, što dovodi do dodatnih povećanja očekivanih kreditnih gubitaka.

56.3. Promjene u izračunu rezervisanja za rizike portfolija

Na osnovu stalnog okvira za poboljšanje modela u Banci, ažuriranja se redovno provode kako bi se osiguralo da se razmotre najnovije dostupne informacije. U 2024. godini izvršena je dorada/rekalibracija svih segmenata i podgrupa. Promjene su uključivale produženje vremenskog niza s novijim dostupnim podacima koji se koriste za izračun PD-a, što je utjecalo na prosječnu vrijednost PD-a. Promjene uključuju prolongiranje vremenskih serija sa novijim dostupnim podacima koji se koriste za izračun PD-a, ponovna procjena kvantitativnih pragova i ažuriranje makro procjena kako bi odgovarale najnovijim dostupnim informacijama.

MSFI 9 PD modeli su razvijeni koristeći svu metodološku razboritost, prateći interno upravljanje. Oni su validirani i pokazali su adekvatne rezultate.

Dodatno, u četvrtom kvartalu 2024. godine, Banka je izmijenila pristup procjeni prelaska u Stage 2 u kontekstu povećanja PD parametara, pa umjesto razmatrane promjene u 12-mjesečnoj vjerovatnoći default-a (1Y PD), sada koristi PD-eve koji obuhvaćaju cijeli životni vijek (LT PD).

(57) Mjerenje kolaterala u obliku nekretnina i drugog kolaterala

Na osnovu Politike upravljanja kolateralima i Politike vrednovanje nekretnina u Banci svi kolaterali u obliku nekretnina se redovno prate i njihova vrijednost redovno se ponovo procjenjuje na godišnjem nivou za sve komercijalne nekretnine, a najmanje jednom u tri godine za stambene nekretnine i nekretnine koje su kolateral za NPE.

Procjena svih komercijalnih nekretnina vrši se na pojedinačnom nivou ako je tržišna vrijednost veća od 1.956 hiljada KM. Tržišna vrijednost onih s manjom vrijednosti ponovo se procjenjuje korištenjem određenih statističkih metoda i alata.

Interne vrijednosti kolaterala (ICV) su prikazane u tabeli ispod za 31. Decembar 2024, kao i za 31. Decembar 2023:

(000) BAM

Raspodjela kolaterala	31.12.2024	31.12.2023
Izloženost	1.298.136	1.113.150
Interna vrijednost kolaterala (ICV)	110.134	133.538
Od čega CRE	54.138	64.511
Od čega RRE	41.284	46.566
Od čega finansijske kolaterale	2.656	4.663
Od čega garancije	10.614	13.500
Od čega ostalo	1.442	4.131
Omjer pokrivenosti ICV	8%	12%

Najveći dio navedenih kolaterala je za kredite i potraživanja (neznatni kolaterali za druge vrste izloženosti). Smanjena je interna vrijednost kolaterala. Prvenstveno ICV stambenih nekretnina datih kao kolaterali za kredite stanovništva je smanjena zbog smanjenja portfolija hipotekarnih kredita za stanovništvo. Pokrivenost kolateralima nije promijenjena.

Ovisno o vrijednosti kolaterala, nekim izloženostima nivoa kreditnog rizika 3. možda neće biti dodijeljeni pojedinačni očekivani kreditni gubitak, ako su očekivani diskontovani novčani tokovi od realizacije kolaterala veći od nepodmirenog iznosa, čak i ako se predviđaju očekivani diskontovani novčani tokovi od realizacije kolaterala koristeći više ekonomskih scenarija. Međutim, iznos očekivanih kreditnih gubitaka u nivou kreditnog rizika 3. može biti veći od neto izloženosti prikazane u nastavku kada se očekivani diskontovani novčani tokovi od realizacije kolaterala ne određuju pojedinačno već procjenjuju na temelju portfolio pristupa.

(58) Tržišni rizik

58.1. Definicija

Tržišni rizici sastoje se od potencijalnih gubitaka koji proizlaze iz promjene u tržišnim cijenama. Banka strukturira rizike tržišnih cijena prema faktorima rizika u kamatnoj stopi, kreditnom rasponu, valuti i riziku od promjene cijene dionica. Banka posebno naglašava identificiranje, mjerenje, analizu i upravljanje tržišnim rizikom. Rizike tržišnih cijena mogu izazvati vrijednosnice (i proizvodi slični vrijednosnicama), novac i devizni proizvodi, derivativi, zaštita od rizika deviznog kursa i zaštita od rizika od rezultata, imovina slična vlasničkim instrumentima ili iz upravljanja imovinom i vlasničkim instrumentima/obavezama. Pored tržišnih rizika, mogu nastati i rizici od tržišne likvidnosti ako, u slučaju male tržišne potražnje, banka ne može prodati pozicije namijenjene trgovanju tokom problema sa likvidnošću (ili zbog zahtijeva za sučeljavanjem) u kratkom roku. Za postojeće pozicije, to se uzima u obzir kao dio ograničenja rizika za tržišne rizike.

58.2. Mjerenje rizika

Banka obračunava tržišni rizik kao dio svakodnevnog praćenja pomoću metoda rizičnosti vrijednosti na osnovu jednodnevnog perioda držanja, s nivoom pouzdanosti od 99,0%. Glavni instrument korišten u tom procesu je simulacija Monte Carlo koja uključuje eksponencijalno ponderirane volatilnosti i korelacije iz historije od 250 dana. U svrhu utvrđivanja vezanog kapitala ekonomskog tržišnog rizika za utvrđivanje sposobnosti podnošenja rizika, VaR (vrijednost izložena riziku) vrijednosti (99,0%, 1 dan) su umanjene na jedinstveni nivo pouzdanosti od 99,7% i 250 dana perioda držanja. Ovi modeli obračunavaju potencijalne gubitke uzimajući u obzir historijske fluktuacije tržišta (volatilnosti) i kontekst tržišta (korelacije).

VaR Banke po vrstama rizika za 2024 i 2023 godinu iznosi:

2024	Minimalno	Maksimalno	Prosjek	31. Decembar
Rizik kamatne stope	190	496	336	421
Valutni rizik	1	6	2	1
Rizik kreditnog raspona	57	176	98	128
Ukupno	248	678	436	551

2023	Minimalno	Maksimalno	Prosjek	31. Decembar
Rizik kamatne stope	260	541	354	398
Valutni rizik	1	6	3	1
Rizik kreditnog raspona	137	493	226	155
Ukupno	398	1.040	584	554

58.3. Pregled- rizik tržišne cijene

58.3.1. RIZIK KAMATNE STOPE

Vrijednost izložena riziku kamatne stope (uključujući rizik kamatne stope iz knjige trgovanja) za Banku na 31. decembar 2024. godine je 421 hiljada KM (uporedivi iznos VaR na 31. decembar 2023: 398 hiljada KM).

Profil kamatne stope za Banku sadrži sve stavke osjetljive na kamatne stope (imovina, obaveze i vanbilansne stavke u knjizi pozicija kojima se ne trguje) koje su ili ugovorno utvrđene, promjenjive ili se zasnivaju na biheioralnim pretpostavkama. Stohastički novčani tokovi prikazani su korištenjem jedinstvenih standarda i lokalnih modela za transakcije specifične za zemlju. Sve stavke osjetljive na kamate u bilansu stanja uzete su kao osnova za obračun ekonomske vrijednosti i mjera zasnovanih na zaradi, kao i drugih mjera kamatnog rizika u bankarskoj knjizi (eng. IRRBB), na osnovu stres scenarija i opterećenja kamatne stope. Stavke koje nisu osjetljive na kamate nisu uvrštene u obračun kamatnog rizika, nego su pokrivene u vezi s drugim faktorima rizika, kao što je rizik od sudjelovanja. Tabela ispod prikazuje EVE promjene po scenarijima.

	(000) BAM	
EVE promjena po scenariju	31.12.2024	31.12.2023
Paralelni pomak gore 200bp	2.222	20
Paralelni pomak dole 200bp	-6.148	-4.068
Paralelni šok gore BSBC	2.323	143
Paralelni šok dole BSBC	-6.176	-4.140
Steeper šok	2.397	2.226
Flattener šok	-3.959	-4.148
Šok gore kratkoročne kamate	-2.246	-3.280
Šok dole kratkoročne kamate	988	1.445

Promjene kamatnog rizika uglavnom su bile izazvane usklađenostima na varijabilne kamatne pozicije i skraćanjem rokova instrumenata s fiksnom stopom.

Regulatorni zahtjevi navode da uticaj koji na ekonomsku vrijednost kapitala (eng. EVE) ima nagla paralelna +/-200 promjena baznih bodova krivulje prinosa u ukupnim vlastitim sredstvima ne može biti veći od 20% osnovnog kapitala (Lokalni prikaz - omjer kamatnog rizika i kapitala iznosio je prosječno 13% u 2024. godini koliko je iznosio prosječno i u 2023. godini).

Promjena u sadašnjoj vrijednosti knjige banke s paralelnim povećanjem krivulja kamatne stope za 1 bazni bod u svim razredima dospijeća i valutama na 31. decembar 2024. godine iznosi 20 hiljada KM (cijeli agregatni učinak ove simulacije kamatne stope) - agregatni učinak 2023. godine bio je 9 hiljada KM.

58.3.2. RIZIK KURSNIH RAZLIKA

Glavni pokretač rizika tečajnih razlika su valute. Ukupno stanje otvorenih valutnih pozicija osjetljivih na tečajna kretanja na 31. decembar 2024. godine je približno 423 hiljada KM (31. decembar 2023. godine približno 409 hiljada KM). Rizična vrijednost kursnih razlika bila je približno 1 hiljada KM dnevno na 31. decembar 2024. godine (rizičnost vrijednosti na 31. decembar 2023.: 1 hiljada KM) u intervalu pouzdanosti od 99%. Limit od 17,6 hiljada KM ispoštovan je na 31. decembar 2024. godine.

Analiza osjetljivosti

Sljedeća tabela sadrži valute prema kojima je Banka imala značajnu izloženost na dan 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023. godine. Euro nije analiziran obzirom da je kurs KM fiksno vezan za kurs Eura.

Valuta	Otvorena valutna pozicija 31 Decembar 2024	10% povećanje	10% smanjenje	Otvorena valutna pozicija 31 Decembar 2023	10% povećanje	10% smanjenje
USD	233	23	-23	-94	-9	9
CHF	-3	0	0	125	13	-13

Otvorena valutna pozicija predstavlja neto izloženost u stranoj valuti. Analiza izračunava efekat razumno mogućih kretanja valuta u odnosu na KM i njihov utjecaj na dobit ili gubitak, gdje su sve ostale varijable konstantne. Negativne vrijednosti u tabeli iznad odražavaju potencijalno neto smanjenje dobiti, dok pozitivan iznos izražava potencijalno neto povećanje.

58.3.3. RIZIK VLASNIČKIH INSTRUMENATA

Zaključno sa krajem godine i tokom 2024 godine, Banka u svom portfoliju nije imala dionice. U tom smislu, rizična vrijednost za rizik vlasničkih instrumenata u Banci iznosi 0 KM na dan 31. decembar 2024., sa jednodnevnim periodom držanja i nivoom pouzdanosti od 99%.

58.3.4. RIZIK KREDITNOG RASPONA

Rizik kreditnog raspona u Banci iznosi 128 hiljada KM na 31. decembar 2024. godine s jednodnevnom rizičnosc i nivoom pouzdanosti od 99% (rizičnost vrijednosti na 31. decembar 2023. godine: 155 hiljade KM). Ograničenje od 587 hiljade KM ispoštovano je na 31. decembar 2024. godine. Najveći faktor utjecaja na rizik kreditnog raspona je držanje rezervi za likvidnost u formi vrijednosnica u Banci. Pored praćenja VaR u odnosu na rizik kreditnog raspona, Banka prati i rizike koncentracije u portfelju obveznica - u okviru odnosnih izvještaja o riziku, prate se koncentracije na bankovnom nivou portfelija obveznica, kao i koncentracije obveznica u kategorijama državnih obveznica, finansijskih obveznica i korporacijskih obveznica.

(59) Rizik likvidnosti

59.1. Definicija

Banka definiše rizik likvidnosti kao rizik od nemogućnosti potpunog ili blagovremenog ispunjenja obaveza dospjelih plaćanja, ili - u slučaju krize likvidnosti - rizik od refinansiranja samo po povećanim tržišnim stopama, ili od mogućnosti prodaje imovine samo po tržišnim cijenama ako je uvršten diskont.

59.2. Opći zahtjevi

U Banci upravljanje likvidnošću na nivou banke je odgovornost Sektora upravljanja bilansom i riznica, a kontrola je pod Kontrolom rizika.

Banka ima uspostavljeno planiranje hitne likvidnosti u pismenom obliku. Ono navodi procese i kontrolu ili instrumente zaštite od rizika koji su potrebni za sprečavanje neposrednih kriza ili prevazilaženje akutnih kriza. U slučaju krize likvidnosti, glavni prioriteti banke su strogo održavanje solventnosti i sprečavanje reputacijske štete.

59.3. Kontrola rizika

Rezerva za likvidnost osigurava likvidnost Banke u svakom trenutku, čak i tokom kriznih situacija. Ta rezerva za likvidnost podliježe različitim scenarijima opterećenja za održavanje pregleda raspoloživih resursa likvidnosti. Pored toga, banka održava svoj zaštitni sloj likvidnosti za situacije opterećenja, koji se sastoji od prihvatljivih vrijednosnica za ECB i vrijednosnica koje se mogu brzo prodati.

Tokom 2024. godine, koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR) kreće se između svog najnižeg nivoa od 367% u januaru 2024. godine i svog najvišeg nivoa od 757% u junu 2024. godine.

U decembru 2024. godine, kapacitet likvidnosne pokrivenosti u Banci bio je strukturiran kako slijedi:

Zaštitni sloj likvidnosti (000 BAM)	31.12.2024	31.12.2023
Vrijednosnice prihvatljive za Centralu Banku	310.365	214.406
Vrijednosnice prihvatljive za Repo	0	0
Kreditna potraživanja prihvatljiva za Centralu Banku ili Repo	0	0
Obavezne rezerve (brojive)	0	0
Novčane rezerve u Centralnoj Banci (blokirane)	0	0
Mjere likvidnosne pokrivenosti	0	0
Druga likvidna imovina (kratkoročna, srednjoročna)	0	0
Odobrene/Potrebne kreditne linije	0	0
Nova izdavanja i Sekutarizacija	0	0
Ukupni kapacitet likvidnosne pokrivenosti	310.365	214.406

Kontrola likvidnosti za Banku provodi se na lokalnom nivou s jedne strane i na centralnom nivou putem Holdinga s druge strane. Klasifikacije novčanih tokova sastoje se od determinističkih, stohastičkih, prognostičkih podataka (planirane ili budžetske prognoze) i nerelevantnih novčanih tokova na osnovu procjene i izvještavanja o manjku likvidnosti.

Svi nastali nedostaci u unaprijed utvrđenim razredima ročnosti porede se s potencijalom likvidnosne pokrivenosti - dobro diversificiran skup rezervi za likvidnost dostupnih za odgovarajuće upravljanje likvidnošću. Rezerve za likvidnost predmet su redovnog pregleda i, kako je opisano iznad, testiraju se raznim situacijama opterećenja (blage, snažne, teške/preživljavanje) putem simulacija.

Osim tekućih aktivnosti strukturalne kontrole, osigurano je poštivanje općih regulatornih zahtjeva.

59.4. Pregled-likvidnosna situacija

Likvidnosnu situaciju u Banci tokom 2024. godine karakterizirao je višak likvidnosti. Aktivnosti na tržištu kapitala stoga nisu bile neophodne.

Tokom finansijske godine, Banka je evidentirala stabilan nivo depozita od 1.080.167 hiljada KM.

Koncentracija rizika likvidnosti u skladu je s diversifikacijom finansiranja na osnovu glavnih proizvoda i najrelevantnijih valuta. Najveće pozicije u finansiranju, osim vlasničkih instrumenata, su a-vista i oročeni depoziti. Najvažnija valuta u finansiranju je KM i EUR. I proizvodi i valute prate se putem različitih razreda ročnosti i vremenskih okvira.

Pored toga, Banka prati uticaj klijenata s velikim obimom poslovanja: deset najvećih ugovornih strana poredi se s obimom ukupnih finansijskih obaveza.

Ispod je razrađen prikaz ugovornih dospijeća nediskontovanih novčanih tokova za finansijske obaveze Banke.

(000) BAM

31.12.2024	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovorni novčani tokovi	Dnevno dopijeće	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	> 5 godina
Novac i novčana sredstva	388.079	388.079	372.432	0	0	15.647	0
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	211.298	218.725	2.392	1	47.224	47.999	121.109
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	683.704	794.931	2.479	10.242	104.683	253.667	423.860
Materijalna imovina	17.472	17.472	17.472	0	0	0	0
Nematerijalna imovina	5.324	5.324	5.324	0	0	0	0
Porezna imovina	3.484	3.484	3.484	0	0	0	0
Tekuća porezna imovina	0	0	0	0	0	0	0
Odgođena porezna imovina	3.484	3.484	3.484	0	0	0	0
Ostala imovina	3.019	3.019	3.019	0	0	0	0
Dugotrajna imovina klasificirana kao namijenjene prodaji	1.600	1.600	1.600	0	0	0	0
Total	1.313.980	1.432.634	408.202	10.243	151.907	317.313	544.969
Finansijske obaveze mjerene po amortizovanom trošku	1.099.183	1.104.246	830.492	294	28.433	180.124	64.903
Depoziti od klijenata	1.074.046	1.078.330	821.788	165	22.806	168.668	64.903
Depoziti od kreditnih institucija	6.121	6.175	1.621	0	4.554	0	0
Uzeti krediti od kreditnih institucija	10.170	10.760	0	129	168	10.463	0
Ostale finansijske obaveze	8.846	8.981	7.083	0	905	993	0
Rezervisanja	7.464	7.464	7.464	0	0	0	0
Porezne obaveze	629	629	629	0	0	0	0
Tekuća porezna obaveza	629	629	629	0	0	0	0
Odgođena porezna obaveza	0	0	0	0	0	0	0
Ostale obaveze	6.973	6.973	6.973	0	0	0	0
Neopozive kreditne obaveze	36.745	36.745	2.013	4	18.400	13.935	2.393
Finansijske garancije	16.882	16.882	0	0	2.111	13.330	1.441
Ostale vanbilansne obaveze	101.769	101.769	0	637	19.399	77.788	3.945
Total	1.269.645	1.274.708	847.571	935	68.343	285.177	72.682

(000) BAM

31.12.2023	Knjigovodstvena vrijednost	Ugovorni novčani tokovi	Dnevno dopijeće	Do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	> 5 godina
Novac i novčana sredstva	321.149	321.149	232.069	89.080	0	0	0
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	215.703	227.418	218	15.071	42.227	169.902	0
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	550.812	659.765	40.404	53.633	125.451	298.265	142.012
Materijalna imovina	17.066	17.066	0	0	0	0	17.066
Nematerijalna imovina	5.407	5.407	0	0	0	0	5.407
Porezna imovina	4.427	4.427	4.427	0	0	0	0
Tekuća porezna imovina	102	102	102	0	0	0	0
Odgođena porezna imovina	4.325	4.325	4.325	0	0	0	0
Ostala imovina	1.415	1.415	1.415	0	0	0	0
Dugotrajna imovina klasificirana kao namijenjene prodaji	2.185	2.185	2.185	0	0	0	0
Total	1.118.164	1.238.832	280.718	157.784	167.678	468.167	164.485
Finansijske obaveze mjerene po amortizovanom trošku	916.475	921.443	686.449	0	7.764	188.339	38.891
Depoziti od klijenata	896.136	900.480	677.033	0	7.039	177.517	38.891
Depoziti od kreditnih institucija	7.410	7.483	1.034	0	0	6.449	0
Uzeti krediti od kreditnih institucija	2.934	3.287	0	0	0	3.287	0
Ostale finansijske obaveze	9.995	10.193	8.382	0	725	1.086	0
Rezervisanja	7.598	7.598	7.598	0	0	0	0
Porezne obaveze	0	0	0	0	0	0	0
Tekuća porezna obaveza	0	0	0	0	0	0	0
Odgođena porezna obaveza	0	0	0	0	0	0	0
Ostale obaveze	7.325	7.325	7.325	0	0	0	0
Neopozive kreditne obaveze	66.172	66.172	4.835	9	32.044	17.475	11.809
Finansijske garancije	18.376	18.376	0	0	4.158	12.777	1.441
Ostale vanbilansne obaveze	107.377	107.377	0	827	20.983	81.635	3.932
Total	1.123.323	1.128.291	706.206	836	64.949	300.226	56.073

(60) Operativni rizik

60.1. Definicija

Banka definira operativni rizik (OpRisk) kao rizik od gubitaka koji proizlaze iz neadekvatnih ili neuspješnih internih procesa, sistema, ljudi ili vanjskih faktora. Ova definicija uključuje pravni rizik, rizik modela i IKT (informacijsko-komunikacijski tehnološki) rizik, ali isključuje reputacijski rizik i strateški rizik.

60.2. Opći zahtjevi - Okvir upravljanja operativnim rizikom

Upravljanje operativnim rizikom (ORM) je u središtu poslovanja banke i integrira prakse upravljanja rizikom procesima, sistemima i kulturi. Kao proaktivni partner višem rukovodstvu, vrijednost upravljanja operativnim rizikom je u pružanju podrške i usmjeravanju višeg rukovodstva (B1 nivo upravljanja) u usklađivanju poslovnog kontrolnog okruženja sa strategijom banke mjerenjem i ublažavanjem izloženosti gubitku od rizika, što doprinosi optimalnom povratu za zainteresirane strane (stejkholdere).

Snažan okvir upravljanja operativnim rizikom koji obuhvata identificiranje, mjerenje, upravljanje, praćenje i izvještavanje o operativnom riziku pruža mehanizam za pregovaranje i učinkovitu eskalaciju pitanja koja vode boljem upravljanju rizikom i jačanju institucionalne otpornosti.

Sveobuhvatno prikupljanje podataka, koja podržava okvir, omogućava analizu složene problematike i olakšava prilagođene radnje za ublažavanja rizika.

Upravljanje operativnim rizikom je kontinuiran cikličan proces koji uključuje samoprocjenu rizika i kontrole, donošenje odluka o riziku, analizu scenarija i implementaciju kontrola rizika, što rezultira prihvatanjem, ublažavanjem ili izbjegavanjem rizika.

60.3. Praćenje rizika

Upravljanje operativnim rizikom podnosi izvještaj na mjesečnoj osnovi Izvršnom odboru grupe za rizik i na kvartalnoj osnovi Odboru za reviziju, Odboru za rizik i OpRisk odboru za sačinjavanje pregleda tema vezane sa operativnim rizikom za Upravu kako bi bilo omogućeno upravljanje rizikom i integriranje upravljanja operativnim rizikom u procesima banke.

60.4. Izloženost i pregled kapitala

Operativni rizik, u svom cikličnom procesu, pokazuje promjene u realizaciji gubitaka koje utiču na upravljanje operativnim rizikom što je vidljivo kroz povrat gubitaka i kontrolu procesa samoprocjene, koji su ujedno i dva osnovna alata u upravljanju operativnim rizikom.

Operativni rizik u vezi sa kapitalnim zahtjevom stuba 1 računa se na osnovu jednostavnog pristupa, (eng. BIA), a u skladu sa Odlukom o kapitalu (koristeći relevantni pokazatelj). Model mjerenja operativnog rizika za ICAAP računa se na isti način kao za stub 1 i uključuje podtipove operativnih rizika za koje se odredi značajnost za potrebe stuba 2.

(61) Rizici ekoloških, društvenih i upravljačkih faktora (ESG)

ESG rizici obuhvataju sve rizike koji proizilaze iz potencijalnih negativnih uticaja, direktnih ili indirektnih, na okoliš, ljude i zajednice i uopšteno na sve učesnike, pored onih koji proističu iz korporativnog upravljanja. ESG rizik može uticati na profitabilnost, reputaciju kao i kvalitet kredita i može dovesti do pravnih posljedica.

Addiko ne tretira ESG rizike kao posebnu vrstu rizika, već ih integriše u postojeću klasifikaciju rizika i postojeći okvir upravljanja rizicima, kao pokretače drugih vrsta rizika (npr. kreditni rizik ili operativni rizik).

U skladu sa regulatornim očekivanjima, Addiko stavlja poseban fokus na upravljanje klimatskim i drugim okolišnim rizicima (C&E rizik). U ovom kontekstu Addiko razmatra i fizičke i tranzicijske rizike.

- Fizički rizik se odnosi na direktan uticaj klimatskih ili okolišnih promjena, koji mogu biti „akutni“ (npr. ekstremni vremenski događaji kao što su uragani, poplave i šumski požari) ili „hronični“ u slučaju progresivnih promjena, kao što su dugotrajne više temperature, toplotni talasi, suše i porast nivoa mora.
- Tranzicijski rizik se odnosi na potencijalne gubitke koji nastaju zbog prilagođavanja ekonomijama sa nižim emisijama CO₂ i više ekološki održivim ekonomijama (npr. promjene zakona i propisa, sudski sporovi zbog neuspjeha da se ublaže ili prilagode, i promjene u ponudi i potražnji za određenim robama, proizvodima i uslugama zbog promjena u ponašanju potrošača i potražnji investitora).

Addiko je izvršila procjenu klimatskih i drugih okolišnih rizika u dva uzastopna koraka. U prvom koraku Addiko Grupa je procijenila uticaj klimatskih i okolišnih promjena zemlje u kojima posluje, uzimajući u obzir različite scenarije za kratkoročni, srednjoročni i dugoročni rok. U drugom koraku Addiko je analizirala kako će se uticaj identifikovan u prvom koraku prenijeti na Banku. Na osnovu ove analize, Addiko je zaključila da posebno na njen kreditni rizik mogu

uticati klimatski i drugi okolišni pokretači rizika. Iako zbog granularnosti i diverzifikacije kreditnog portfolija Addika, ne postoji neposredna materijalna prijetnja po kvalitet imovine Addika, potencijalni uticaj na privredu u oblasti Addiko poslovanja pokreće sistemski rizik kojem je Addiko izložen. U ovom kontekstu, evidentno je da akutni i hronični klimatski i okolišni rizici već utiču na makroekonomske pokazatelje, pri čemu ozbiljnost ovog uticaja na srednji i dugi rok u velikoj mjeri zavisi od mjera koje se poduzimaju za suzbijanje klimatskih promjena. Shodno tome, Addiko je također uzeo u obzir uticaj tranzicijskih rizika povezanih sa klimom u makroekonomskim finansijskim prognozama korištenim za izračunavanje očekivanog kreditnog gubitka, čime je direktno uticao na rezervisanja za rizik u knjigama Banke.

Iako nije identifikovana nikakva neposredna opasnost za Addiko u procjeni klimatskih i drugih okolišnih rizika, hitnost i neizvjesnost ovog pitanja zahtjevaju kontinuirano praćenje. Addiko se posebno fokusira na striktno ograničenje svakog idiosinkratičnog C&E rizika. U tom kontekstu, Addiko je identifikovala industrije koje su i mogle bi u budućnosti biti pod uticajem klimatskih i okolišnih rizika, i postavila oprezne limite za maksimalnu izloženost ovim limitima, koji se pažljivo prate. Također, u okviru operativnog procesa odobravanja kredita, Addiko je definisala mjere za prepoznavanje potencijalnog uticaja klimatskog i okolišnog rizika na kvalitet aktive klijenata. Neophodna je odgovarajuća procjena kako bi se spriječile potencijalne finansijske, pravne ili reputacijske posljedice po banku koje bi mogle nastati u slučaju da banka podržava finansiranje navedenih kompanija.

(62) Pravni rizik

Za naplatu potraživanja na kredite, garancije, akreditive ili druge osnove, Banka ima ukupno 5.305 aktivnih sudskih sporova s ukupnom vrijednosti od 116.212 hiljada KM koje vodi Sektor upravljanja kreditnim rizikom.

Kreditni sa CHF deviznom klauzulom

U svrhu rješavanja kreditnog portfolija sa CHF valutnom klauzulom, Banka je pokrenula CHF projekat 8. marta 2016. godine.

U martu 2016. godine, Banka je ponudila poticaje klijentima segmenta stanovništva u vezi s kreditima s valutnom klauzulom u švicarskim francima, koji se odražavaju u smanjenju kreditnih obaveza za 30%, što prati konverziju u lokalnu valutu po trenutnoj kursnoj stopi i fiksnoj kamatnoj stopi novih kredita od 5,99%. Projekat je zvanično završen u decembru 2016. godine, ali Banka je nastavila razmatrati i relizovati primljene ponude tokom 2018. godine. Banka je priznala gubitke po ovoj osnovi za 2018. godinu u iznosu od 1,5 miliona KM.

Banka je utvrdila 2.544 kreditnih partija stanovništva u okviru projekta koje je Banka imala na 29. februar 2016. godine. Projekat je zvanično završen 5. decembra 2016. godine, s obzirom na to da je Banka nastavila realizaciju dolaznih zahtjeva, a svi naknadni zahtjevi klijenata razmatraju se pojedinačno u okviru redovnih aktivnosti.

Na 31. decembar 2017. godine, realizirano je 1.617 zahtjeva (64% od ukupnog broja partija), dok je određen dio partija zatvoren redovnom otplatom tokom projekta, tj. bez upotrebe olakšica (219 partija). Preostali broj partija stanovništva sa valutnom klauzulom u CHF u portfoliju Banke je 708 na 31. decembar 2017. godine.

Na 31. decembar 2018. godine, realizirano je 1.755 zahtjeva (69% od ukupnog broja partija), dok je određen dio partija zatvoren redovnom otplatom tokom projekta, tj. bez upotrebe olakšica (260 partija). Preostali broj partija stanovništva s valutnom klauzulom u CHF u portfoliju Banke je 529 na 31. decembar 2018. godine.

Na 31. decembar 2019. godine, realizirano je 1.858 zahtjeva (73% od ukupnog broja partija), dok je određen dio partija zatvoren redovnom otplatom tokom projekta, tj. bez upotrebe olakšica (289 partija). Preostali broj partija stanovništva s valutnom klauzulom u CHF u portfoliju Banke je 397 na 31. decembar 2019. godine.

Na 31. decembar 2020. godine, realizirano je 1.915 zahtjeva (75% od ukupnog broja partija), dok je određen dio partija zatvoren redovnom otplatom tokom projekta, tj. bez upotrebe olakšica (299 partija). Preostali broj partija stanovništva s valutnom klauzulom u CHF u portfoliju Banke je 330 na 31. decembar 2020. godine.

Na 31. decembar 2021. godine, realizirano je 1.981 (78% od ukupnog broja partija), dok je određen dio partija zatvoren redovnom otplatom tokom projekta, tj. bez upotrebe olakšica (308 partija). Preostali broj partija stanovništva sa valutnom klauzulom u CHF u portfoliju Banke je 255 na 31. decembar 2021. godine.

Na 31. decembar 2022. godine, realizirano je 2.343 (92% od ukupnog broja partija), dok je određen dio partija zatvoren redovnom otplatom tokom projekta, tj. bez upotrebe olakšica (321 partija). Preostali broj partija stanovništva sa valutnom klauzulom u CHF u portfoliju Banke je 201 na 31. decembar 2022. godine.

Na 31. decembar 2023. godine, realizirano je 2.391 (94% od ukupnog broja partija), dok je određen dio partija zatvoren redovnom otplatom tokom projekta, tj. bez upotrebe olakšica (338 partija). Preostali broj partija stanovništva sa valutnom klauzulom u CHF u portfoliju Banke je 153 na 31. decembar 2023. godine.

Na 31. decembar 2024. godine, realizirano je 2.408 (95 % od ukupnog broja partija), dok je određen dio partija zatvoren redovnom otplatom tokom projekta, tj. bez upotrebe olakšica (345 partija). Preostali broj partija stanovništva sa valutnom klauzulom u CHF u portfoliju Banke je 137 na 31. decembar 2024. . godine.

Ukupan iznos odobrenih olakšica (otpisi) po osnovu CHF realizacije za bilansna potraživanja je 53.519 hiljada KM (16.004 hiljada KM za prihodujuće klijente i 37.515 hiljada KM za neprihodujuće klijente). Ukupan iznos odobrenih olakšica za vanbilansna potraživanja je 51.366 hiljada KM.

Pasivni sudski postupci

Na dan 31. decembar 2024. godine otvorenih sudskih postupaka koji se vode protiv Banke bilo je 106, ukupne nominalne vrijednosti 58 miliona KM, ne uključujući eventualne zatezne kamate. U ovaj iznos su uključena 4 predmeta nominalne vrijednosti 0,09 miliona KM po kojima je tužbeni zahtjev već plaćen u ranijim periodima, tako da ne predstavljaju dodatni rizik gubitka, ali imaju otvoren sudski postupak po pravnom lijeku. Također, u ovaj iznos uključeno je 15 predmeta nominalne vrijednosti 0,8 miliona KM, koji su u skladu sa ugovorima o ustupanju potraživanja (Brush) odgovornost preuzimatelja potraživanja s kojim su povezani i ne predstavljaju rizik za Banku. Ovi predmeti koji ne predstavljaju rizik za Banku (već plaćeni ili rizik prenesen na preuzimatelja potraživanja) se knjigovodstveno ne evidentiraju. Ukupan broj sporova u 2024. godini je smanjen.

Najveći broj sporova se odnosi na tužbeni zahtjev u vezi sa CHF valutnom klauzulom i povećanjem kamatne marže - ukupno 39 sporova nominalne vrijednosti 0,7 milion KM, te 1 predmet nominalne vrijednosti 2,2 miliona KM u kojem je uz CHF valutnu klauzulu i povećanje marže kombinovan i tužbeni zahtjev za štetu.

Kao najznačajnije sudske sporove presuđene u korist Banke se navode: 2 odluke u sporovima odštetnih zahtjeva (Odluka Vrhovnog suda kojom se odbija tužbeni zahtjev u cijelosti u predmetu vrijednosti 2,2 miliona KM, te u predmetu vrijednosti spora 11,7 miliona KM - Odluka Prvostepenog suda kojom se odbija tužbeni zahtjev u cjelosti).

Banka redovno procjenjuje iznos rezervisanja za troškove po sudskim postupcima. Procjene se temelje na procijenjenoj vjerovatnosti budućih novčanih tokova koji proističu iz obaveza iz prošlosti ili zakonskih obaveza. Banka je rezervisala 5,2 miliona KM za sudske sporove na dan 31. decembra 2024. godine, što Uprava Banke procjenjuje dovoljnim.

Tokom 2024. godine Banka je nastavila sa intenzivnim aktivnostima na rješavanju sudskih sporova i upravljanju pravnim rizikom u sporovima. Ažurno se revidiraju strategije po sporovima u skladu sa promjenama, nastavljena je praksa adekvatnog pravnog zastupanja i intenzivnog koordiniranja odbrane Banke u postupcima, nastavljen je proces vanskudskog rješavanja sporova, te se ažurno vode evidencije i vrši izvještavanje o sporovima.

Pored pravne baze podataka, gdje se podaci mogu posmatrati na dnevnom nivou, redovni izvještaji o lokalnoj pravnoj situaciji i najnovijem razvoju tekućih sudskih postupaka, kao i ad-hoc izvještaji o svakom novom sudskom postupku se aktivno dostavljaju Pravnom odjelu Grupe.

Pregled sudskih postupaka na dan 31.12.2024.

Vrsta slučaja	Broj slučajeva	Vrijednost slučajeva (u hiljadama KM)	Rezervisanja (u hiljadama KM)
Valutna klauzula/marža	39	680	398
Valutna klauzula/marža/naknada štete	1	2.213	267
Naknada štete	21	39.164	4.063
Radni spor	4	190	478
Ostalo/deklaratorni	41	15.840	32
Ukupno	106	58.087	5.238

Dodatne informacije koje zahtijevaju objavu

(63) Analiza preostalih dospijeca

(000) BAM

Analiza preostalog dospijeca na 31.12.2024	dnevno dospijeće	-do 3 mjeseca	-od 3 mjeseca do jednu godinu	-od 1 godine do 5 godina	> 5 godina	-do 1 godine	-preko 1 godine	Ukupno
Novac i novčana sredstva	372.510	0	0	15.569	0	372.510	15.569	388.079
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.392	2.928	53.748	151.974	256	59.068	152.230	211.298
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	3.606	56.443	189.936	288.951	144.768	249.985	433.719	683.704
Materijalna imovina	0	0	0	0	17.472	0	17.472	17.472
Nematerijalna imovina	0	0	0	0	5.324	0	5.324	5.324
Porezna imovina	3.484	0	0	0	0	3.484	0	3.484
Kratkoročna porezna imovina	0	0	0	0	0	0	0	0
Odgođena porezna imovina	3.484	0	0	0	0	3.484	0	3.484
Ostala imovina	3.019	0	0	0	0	3.019	0	3.019
Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasifikovane kao namijenjene prodaji	1.600	0	0	0	0	1.600	0	1.600
Ukupno	386.611	59.371	243.684	456.494	167.820	689.666	624.314	1.313.980
Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanom trošku	832.269	50.347	108.020	108.047	500	990.636	108.547	1.099.183
Rezervisanja	7.464	0	0	0	0	7.464	0	7.464
Porezne obaveze	629	0	0	0	0	629	0	629
Tekuća porezna obaveza	629	0	0	0	0	629	0	629
Ostale obaveze	6.973	0	0	0	0	6.973	0	6.973
Ukupno	847.335	50.347	108.020	108.047	500	1.005.702	108.547	1.114.249

(000) BAM

Analiza preostalog dospijeca na 31.12.2023	dnevno dospijeca	-do 3 mjeseca	-od 3 mjeseca do jednu godinu	-od 1 godine do 5 godina	> 5 godina	-do 1 godine	-preko 1 godine	Ukupno
Novac i novčana sredstva	232.069	89.080	0	0	0	321.149	0	321.149
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	218	14.887	41.497	159.101	0	56.602	159.101	215.703
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	40.404	45.704	105.238	234.726	124.740	191.346	359.466	550.812
Materijalna imovina	0	0	0	0	17.066	0	17.066	17.066
Nematerijalna imovina	0	0	0	0	5.407	0	5.407	5.407
Porezna imovina	4.427	0	0	0	0	4.427	0	4.427
Kratkoročna porezna imovina	102	0	0	0	0	102	0	102
Odgodena porezna imovina	4.325	0	0	0	0	0	0	4.325
Ostala imovina	1.415	0	0	0	0	4.352	0	1.415
Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje klasifikovane kao namijenjene prodaji	2.185	0	0	0	0	1.415	0	2.185
Ukupno	280.718	149.671	146.735	393.827	147.213	577.124	541.040	1.118.164
Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanom trošku	687.207	14.164	92.841	121.548	715	794.212	122.263	916.475
Rezervisanja	9.904	0	0	0	0	9.904	0	9.904
Ostale obaveze	5.019	0	0	0	0	5.019	0	5.019
Ukupno	702.130	14.164	92.841	121.548	715	809.135	122.263	931.398

Preostalo dospijeca odnosi se na period između datuma izvještavanja i očekivanog datuma plaćanja za potraživanje ili obavezu. Kada potraživanja ili obaveze dospijevaju u djelomičnim iznosima, preostalo dospijeca prijavljuje se zasebno za svaki djelomični iznos. Predstavljena je analiza povrata ili izmirenja do 1 godine nakon datuma izvještavanja i više od 1 godine nakon datuma izvještavanja, kako se traži u MRS 1. Podjela po preostalim dospijecima zasniiva se na knjigovodstvenim iznosima uvrštenim u izvještaj o finansijskom položaju.

(64) Najmovi kod kojih je Banka najmoprimac

Banka ima u najmu većinu svojih podružnica prema različitim ugovorima o najmu. Banka također ima u najmu opremu i vozila. Većina ugovora o najmu zaključena je prema uobičajenim uslovima i sadrži klauzule o usklađenosti cijena u skladu s tržišnim uslovima za najam prostora. Nekoliko ugovora o zakupu ima neograničen rok najma, a nekoliko ugovora sadrži neznatne garancije za ostatak vrijednosti. Nisu nametnuta nikakva ograničenja najmoprimcu zaključenjem ovih ugovora. Ne postoje ugovori o najmu s promjenjivim plaćanjima osim onih u zavisnosti od indeksa ili stope. Za više podataka o ugovorima o najmu pogledati napomenu (19) Najmovi, kao i napomenu (3) Upotreba procjena i pretpostavki/materijalnih neizvjesnosti u vezi s procjenama.

Ugovori o najmu ne sadrže klauzule koje utiču na sposobnost Banke da plaća dividende, vrši transakcije za finansiranje duga ili zaključuje druge ugovore o najmu.

Banka je u 2024. godini imala plaćanja za najmove u iznosu od 943 hiljada KM.

Na 31. decembar 2024. godine analiza nediskontovanog dospijeca obaveza najma prema MSFI 16 bila je kako slijedi:

(000) BAM		
Analiza dospijeca - ugovorni nediskontovani novčani tok	31.12.2024	31.12.2023
do 1 godine	905	725
od 1 godine do 5 godina	993	1.086
više od 5 godina	0	0
Ukupno nediskontovane obaveze najma	1.898	1.811

Na 31. decembar 2024. godine trošak koji se odnosi na plaćanja koja nisu uvrštena u obavezu najma je kako slijedi:

(000) BAM		
	31.12.2024	31.12.2023
Kratkoročni najmovi	943	770
Najmovi male vrijednosti	0	0
Ukupno	943	770

(65) Imovina/obaveze izražene u stranim valutama

Sljedeći iznosi u izvještaju o finansijskom položaju izraženi su u stranim valutama:

(000) BAM		
	31.12.2024	31.12.2023
Imovina	579.820	459.448
Obaveze	325.489	300.990

(66) Potencijalne obaveze i druge obaveze koje nisu uvrštene u izvještaj o finansijskom položaju

Sljedeće bruto obaveze koje nisu uvrštene u izvještaj o finansijskom položaju postojale su na datum izvještavanja:

(000) BAM		
	31.12.2024	31.12.2023
Potencijalne kreditne obaveze	36.745	66.172
Finansijske garancije, date	16.882	18.376
Druge potencijalne obaveze, date	101.769	107.377
Ukupno	155.396	191.925

Stavka ostalih obveza, koja se daje, uključuje uglavnom nefinansijske garancije, kao što su garancije za ispunjenje obaveza ili jamstvene garancije i garantni okviri.

Potencijalne obveze u odnosu na pravne slučajeve

Banka se suočava s velikim brojem pasivnih sudskih postupaka u kojima su bivši klijenti podnijeli tužbene zahtjeve protiv Banke u kojima su tražili naknadu za štetu, uglavnom u vezi s valutnom klauzulama i klauzulama o jednostranim izmjenama kamatne stope. Ne vrše se nikakva dalja objavljivanja u skladu sa MRS 37.92 za zaštitu položaja Banke u ovim pravnim sporovima.

Fer vrijednost

Fer vrijednost je cijena koja bi bila primljena za prodaju imovine ili plaćena za prijenos duga redovnom transakcijom između učesnika na tržištu na datum mjerenja. Na osnovu podataka o tehnikama vrednovanja koji se koriste za mjerenje fer vrijednosti, finansijska imovina i finansijske obaveze kategorizirane su pod tri nivoa hijerarhije fer vrijednosti:

Kotirane cijene na aktivnim tržištima (nivo I)

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima najbolje se utvrđuje putem kotiranih cijena identičnih finansijskih instrumenata gdje te kotirane cijene predstavljaju tržišne vrijednosti/cijene korištene u redovnim transakcijama. To se koristi prvenstveno za vlasničke instrumente kojima se trguje na aktivnom tržištu, dužničke instrumente kojima se trguje na međubankovnom tržištu i kotirane derivative.

Vrijednost utvrđena korištenjem uočljivih parametara (nivo II)

Ako nema kotiranih cijena za pojedinačne finansijske instrumente, tržišne cijene uporedivih finansijskih instrumenata ili prihvaćeni modeli mjerenja koji primjenjuju direktno ili indirektno uočljive cijene ili parametre (kamatne stope, krivulje prinosa, implicirane volatilnosti i kreditni rasponi) moraju se koristiti za utvrđivanje fer vrijednosti. Ovaj nivo uključuje većinu OTC derivativa i nekotiranih dužničkih instrumenata. Finansijski instrument je klasificiran u Nivo II ako su svi značajni podaci u vrednovanju uočljivi na tržištu.

Vrijednost utvrđena korištenjem neuočljivih parametara (Nivo III)

Ova kategorija uključuje finansijske instrumente za koje nema uočljivih tržišnih stopa ili cijena.

Fer vrijednost se stoga utvrđuje korištenjem modela mjerenja i neuočljivih podataka (obično interno dobivenih kreditnih raspona) koji su adekvatni za odnosni finansijski instrument. Ovi modeli koriste upravljačke pretpostavke i procjene u zavisnosti od transparentnosti utvrđivanja cijena i složenosti finansijskog instrumenta. Finansijski instrument klasificiran je u nivo III ako jedan ili više značajnih podataka nisu direktno uočljivi na tržištu.

Modeli vrednovanja redovno se revidiraju, potvrđuju i kalibriraju. Sva vrednovanja vrše se nezavisno od odjela za trgovanje. Kraj izvještajnog perioda utvrđen je kao vrijeme reklasifikacije između različitih nivoa hijerarhije fer vrijednosti.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrumenti prijavljeni su pod nivoom I ako su cijene kotirane na aktivnom tržištu. Ako nema raspoloživih kotiranih cijena, one se prijavljuju pod nivoom III. Modeli vrednovanja uključuju metodu usklađene neto vrijednosti imovine, pojednostavljeni pristup prihoda, diskontni model dividendi i višestruku metodu društva.

Derivativi

Fer vrijednost derivativa koji nisu opcije utvrđena je diskontiranjem odnosnih novčanih tokova s odnosnim krivuljama prinosa. Oni se prijavljuju pod nivoom II ako se mjere na osnovu faktora uočljivih podataka. Ako se koriste neuočljivi faktori značajnih podataka, ti derivativi se prijavljuju pod nivoom III. Fer vrijednost strukturiranih finansijskih proizvoda obračunava se u skladu s vrstom uvrštenog derivativa korištenjem modela mjerenja; oni se prijavljuju pod nivoom II ili nivoom III u zavisnosti od korištenih faktora podataka.

Dužnička finansijska imovina i obaveze

Metoda korištena za mjerenje dužničke finansijske imovine i obaveza zavisi od likvidnosti na odnosnom tržištu. Likvidni instrumenti mjereni na osnovu relevantne tržišne vrijednosti prijavljuju se pod nivoom I. Fer vrijednost se utvrđuje korištenjem tehnika vrednovanja pri čemu se očekivani novčani tokovi diskontiraju krivuljama usklađene riziko premije u slučaju da nema aktivnog tržišta. Približnost korištene krivulje riziko premije utvrđuje da li se ti instrumenti prijavljuju pod nivoom II ili nivoom III. Prijavljaju se pod nivoom III u slučaju da se koristi značajna, neuočljiva riziko premija. Tržišne cijene utvrđene ili pri niskoj učestalosti ili samo iz jednog izvora prijavljuju se pod nivoom III.

(67) Fer vrijednost finansijskih instrumenata vođenih po fer vrijednost

U tabeli ispod prikazana je raspoređenost finansijskih instrumenata vođenih po fer vrijednosti na njihov nivo u hijerarhiji fer vrijednosti.

(000) BAM

	Nivo I - Kotirane cijene na aktivnim tržištima	Nivo II - Vrijednost utvrđena korištenjem uočljivih parametara	Nivo III - Vrijednost utvrđena korištenjem neuočljivih parametara	Ukupno
31.12.2024				
Imovina	183.333	25.315	256	208.904
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	183.333	25.315	256	208.904
Vlasnički instrumenti	0	0	256	256
Dužnički vrijednosni papiri	183.333	25.315	0	208.648
Ukupno Imovina	183.333	25.315	256	208.904
Obaveze	0	0	0	0
Ukupno	183.333	25.315	256	208.904

(000) BAM

	Nivo I - Kotirane cijene na aktivnim tržištima	Nivo II - Vrijednost utvrđena korištenjem uočljivih parametara	Nivo III - Vrijednost utvrđena korištenjem neuočljivih parametara	Ukupno
31.12.2023				
Imovina	183.031	29.804	218	213.053
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	183.031	29.804	218	213.053
Vlasnički instrumenti	0	0	218	218
Dužnički vrijednosni papiri	183.031	29.804	0	212.835
Ukupno Imovina	183.031	29.804	218	213.053
Obaveze	0	0	0	0
Ukupno	183.031	29.804	218	213.053

Usklađivanje vrijednosti imovine u nivou III na 31. decembar 2024. godine bilo je kako slijedi:

(000) BAM

	Stanje na početku perioda (+)	Ukupno dobiti/ gubici	Promjene u rezervi za fer vrijednos t	Dodaci (+)	Otuđenja (-)	Prenos na Nivo III	Prenos iz nivoa III	Drugo (+/-)	Stanje na kraju perioda
31.12.2024									
Imovina									
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	218		38						256
Vlasnički instrumenti	218		38						256
Ukupno	218		38						256

Usklađivanje vrijednosti imovine u nivou III na 31. decembar 2023. godine bilo je kako slijedi:

(000) BAM

31.12.2023	Stanje na početku perioda (+)	Ukupno dobiti/ gubici	Promjene u rezervi za fer vrijednost	Dodaci (+)	Otuđenja (-)	Prenos na Nivo III	Prenos iz nivoa III	Drugo (+/-)	Stanje na kraju perioda
Imovina									
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	214		4						218
Vlasnički instrumenti	214		4						218
Ukupno	214		4						218

Metode mjerenja korištene za utvrđivanje fer vrijednosti stavki Nivoa II i Nivoa III

Prihvaćeni modeli mjerenja prema MSFI 13 su tržišni pristup, troškovni pristup i prihodovni pristup. Metoda mjerenja koja koristi tržišni pristup zasniva se na identičnoj ili uporedivoj imovini i obavezama. Sa prihodovnim pristupom, budući novčani tokovi, rashodi ili prihod diskontirani su na datum mjerenja. Fer vrijednost utvrđena na ovaj način odražava trenutna tržišna očekivanja za te buduće iznose. Ona prvenstveno obuhvata modele trenutne vrijednosti i modele opcije cijena koji se koriste za mjerenje finansijskih instrumenata ili novčanih tokova na bazi opcija. Troškovni pristup se ne koristi. Fer vrijednost finansijskih instrumenata s kratkim rokovima gdje je knjigovodstveni iznos adekvatno približan fer vrijednosti nije zasebno utvrđena.

Sljedeće tehnike mjerenja koriste se za stavke koje se mjere interno na osnovu modela:

Trenutna vrijednost budućih novčanih tokova (metoda diskontiranog novčanog toka)

Stavke Nivoa II i III kojima se ne trguje na aktivnim tržištima, ali kada su datum i iznos novčanih tokova poznati, mjere se po trenutnoj vrijednosti budućih novčanih tokova. Diskontiranje uzima u obzir riziko premiju. Svi značajni faktori podataka su uočljivi za instrumente Nivoa II dok se neki značajni parametri ne mogu direktno posmatrati za Nivo III.

Modeli mjerenja opcija

Postojeći portfolio stavki Nivoa III uključuje novčane tokove s iznosima vezanim na različite tržišne varijable kao što su stope zamjene, berzovni indeksi i kursne stope, ili sa datumima koji ne mogu biti utvrđeni. Prihvaćeni modeli mjerenja kamata i opcija kalibrirani svakodnevno s tržišnim podacima (cijene opcije zamjene, tržišne cijene, kursne stope) koriste se za mjerenje tih novčanih tokova.

Neuočljivi faktori podataka za stavke Nivoa III

Volatilnosti i korelacije

Volatilnosti su važni parametri podataka za sve modele mjerenja opcija. Volatilnosti se dobivaju iz tržišnih podataka korištenjem prihvaćenih modela.

Rizik premije

Premije kreditnog rizika ukazuju na rizik od neispunjenja obaveza klijenta. One daju informacije o očekivanom gubitku ako klijent ne ispunji obaveze i time odražava gubitak zbog neispunjenja obaveza i vjerovatnoću neispunjenja obaveza. Za neke klijente, riziko premije se mogu posmatrati direktno na tržištu. Kada CDS krivulje koje se odnose na jedan subjekat nisu na raspolaganju za klijenta, riziko premije moraju biti procijenjene na osnovu sličnosti po druge klijente ili na osnovu zemlje i sektora klijenta.. Povećanje (smanjenje) premija kreditnog rizika smanjilo bi (povećalo) fer vrijednost.

Gubitak zbog neispunjenja obaveza

Gubitak zbog neispunjenja obaveza je parametar koji nikada nije direktno uočljiv prije neispunjenja obaveza subjekta.

Vjerovatnoća neispunjenja obaveza

Riziko premije i gubitak zbog neispunjenja obaveza koriste se za procjenu vjerovatnoće neispunjenja obaveza, što se koristi za moguće usklađenosti fer vrijednosti.

Usklađenost fer vrijednosti

Usklađenost kreditne vrijednosti (CVA) i usklađenost vrijednosti duga (DVA)

Usklađenost kreditne vrijednosti (CVA) i usklađenost vrijednosti duga (DVA) prijavljeni su za sve OTC derivative. Obračun se zasniva na simulaciji Monte Carlo budućih zamjenskih vrijednosti (izloženost), uzimajući u obzir učinke CSA ugovora (sporazum o osiguranju od rizika, CSA) po pravcu. Rezultat toga je raspodjela zamjenskih vrijednosti za sve buduće datume. Za utvrđivanje CVA, apsolutne očekivane vrijednosti od pravaca pozitivne izloženosti množe se marginalnim vjerovatnoćama neispunjenja obaveza ugovorne strane i diskontiraju. DVA, s druge strane, utvrđuje se množenjem i diskontiranjem apsolutnih očekivanih vrijednosti iz pravaca negativne izloženosti marginalnim vjerovatnoćama neispunjenja obaveza banke.

Za ugovorne strane s ugovorom o kolateralu, CVA i DVA moraju biti obračunate na nivou portfolija. Obračun uzima u obzir ugovorne parametre kao što su minimalni iznos prijenosa, prag, zaokružjenje i netiranje. Relativni CVA pristup koristi se za dodjelu CVA portfolija konkretnim stavkama. Ovdje, CVA portfelj se raspoređuje proporcionalno pojedinačnim CVA. Puni CVA pristup primjenjuje se na stavke koje nisu osigurane kolateralom. Ovaj pristup obračunava CVA na nivou pojedinačne stavke. Princip redoslijeda otplate koristi se za utvrđivanje vjerovatnoća neispunjenja obaveza. Prvo, vjerovatnoće neispunjenja obaveza izvode se iz krivulja CDS. Sintetičke krivulje koriste se ako nema raspoloživih krivulja koje se odnose na jedan subjekat; i sastoje se od krivulja specifičnih za zemlju i internog rejtinga.

OIS diskontiranje

Banka mjeri derivative uzimajući u obzir utjecaje bazne marže računa primjenom različitih kamatnih krivulja za obračun terminskih stopa i diskontnih faktora (okvir s više krivulja). Prema trenutnim tržišnim standardima, prekonoćne indeksne stope razmjene (OIS kamatne stope) koriste se za diskontiranje u mjerenju OTC derivativa osiguranih kolateralom. Međuvalutna bazna marža uzima se u obzir za devizne zamjene, gdje su kolateral i novčani tokovi u različitim valutama.

(68) Fer vrijednost finansijskih instrumenata i imovine koja se ne vodi po fer vrijednosti

Knjigovodstveni iznosi priznatih finansijskih instrumenata koji se ne vode po fer vrijednosti uspoređuju se s odgovarajućim fer vrijednostima u nastavku:

(000) BAM

31.12.2024	Knjigovodstve na vrijednost	Fer vrijednosr	Razlika	Nivo I - s aktivnog tržišta	Nivo II - na temelju tržišnih pretpostavki	Nivo III - na temelju netržišne pretpostavke
Imovina						
Novčane rezerve	388.079	387.861	-218	0	0	387.861
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	569.472	580.452	10.980	0	0	580.452
Zajmovi i potraživanja	569.472	580.452	10.980	0	0	580.452
Ukupno	957.551	968.313	10.762	0	0	968.313
Obaveze						
Finansijske obaveze mjerene po amortiziranom trošku	1.099.183	1.095.673	-3.510	0	0	1.095.673
Depoziti	1.080.167	1.076.616	-3.551	0	0	1.076.616
Uzeti krediti	10.170	10.211	41	0	0	10.211
Ostale finansijske obaveze	8.846	8.846	0	0	0	8.846
Ukupno	1.099.183	1.095.673	-3.510	0	0	1.095.673

(000) BAM

31.12.2023	Knjigovodstve na vrijednost	Fer vrijednosr	Razlika	Nivo I - s aktivnog tržišta	Nivo II - na temelju tržišnih pretpostavki	Nivo III - na temelju netržišne pretpostavke
Imovina						
Novčane rezerve	321.149	320.700	-449	0	0	320.700
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	545.654	551.991	6.337	0	0	551.991
Zajmovi i potraživanja	545.654	551.991	6.337	0	0	551.991
Ukupno	866.803	872.691	5.888	0	0	872.691
Obaveze						
Finansijske obaveze mjerene po amortiziranom trošku	916.475	906.984	-6.491	0	0	906.964
Depoziti	903.546	896.969	-6.577	0	0	896.969
Uzeti krediti od banaka	2.934	3.020	86	0	0	3.020
Ostale finansijske obaveze	9.995	9.995	0	0	0	9.995
Ukupno	916.475	909.984	-6.491	0	0	909.984

Finansijskim instrumentima koji nisu vođeni po fer vrijednosti ne upravlja se na osnovu fer vrijednosti i njihove fer vrijednosti obračunavaju se samo u svrhe objavljivanja i ne utječu na izvještaj o finansijskom položaju i bilans uspjeha. Fer vrijednost potraživanja i obaveza utvrđuje se u skladu s trenutnom vrijednosti budućih novčanih tokova. Iznosi riziko premije za potraživanja zavise od internog ili eksternog rejtinga dužnika uzimajući u obzir rizik zemlje. Za obaveze, vlastiti kreditni raspon uzima se u obzir u disokontnom faktoru. Zbog činjenica da kreditne obaveze Banke nisu plasirane na tržište, obračun krivulja kreditnog raspona za nadređene neosigurane obaveze zasniva se na krivuljama kotirane zamjene kreditnog rizika ili kreditnim rasponima iz nadređenih neosiguranih obveznica u ponderisanoj ravnopravnoj grupi koja se sastoji od bankarskih grupa koje posluju u CSEE čija su tržišta i procijenjeni kreditni položaj su što sličniji sa Addiko Group. Za pokrivene obaveze korištena je krivulja ponderiranog kreditnog

raspona od raspoloživih obveznica pokrivenih referentnom vrijednosti iz ravnopravne grupe. Zbog postojećih nesigurnosti postoji širok raspon za fer vrijednosti koje trebaju biti utvrđene.

Uprava je procijenila da fer vrijednost novčanih pozicija približno odgovara njihovim knjigovodstvenim iznosima uglavnom zbog kratkoročnih dospijeca na tim instrumentima.

Objavljivanja povezanih strana

U skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom ("MRS") 24: "Objavljivanje povezanih strana", povezane strane su strane ili subjekti koji predstavljaju:

- društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika, kontroliraju izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom, odnosno koja izvještajno društvo kontrolira zajedno s drugim subjektima (što uključuje maticu, zavisne subjekte i sestrinska društva);
- pridružene osobe - društva u kojima Banka ima značajan utjecaj a koja nisu ni povezano lice, niti zajedničko ulaganje investitora;
- fizičke osobe koje direktno ili indirektno imaju pravo glasa u Banci koje im omogućava značajan utjecaj na Banku, kao i bilo koji drugi subjekt za koji se očekuje da će utjecati ili biti pod utjecajem povezane osobe u poslovanju s Bankom;
- rukovodioci na ključnim položajima, odnosno osobe koje imaju ovlaštenja i odgovornosti za planiranje, usmjeravanje i kontroliranje aktivnosti Banke, uključujući direktore i službene osobe Banke i članove njihovih užih obitelji; i
- društva u kojima bilo koja osoba navedena pod (c) ili (d) ima značajan interes u glasačkim pravima ili koje je direktno ili indirektno u vlasništvu navedenih osoba, odnosno u kojima iste mogu imati značajan utjecaj. To uključuje društva u vlasništvu direktora ili većinskih dioničara Banke, kao i poduzetnike čiji rukovodioci na ključnim položajima su istovremeno na istim ili sličnim položajima u Banci.

Prilikom razmatranja svake moguće transakcije s povezanom stranom pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik.

Poslovni odnosi s povezanim stranama su kako je prikazano ispod na odnosni datum izvještavanja:

	(000) BAM						
31.12.2024	ABH	ABS	ABC	ABSE	ABM	ABBL	Ključne funkcije
Finansijska imovina	15.763	96	543	89	0	103	7
Kredit i potraživanja	0	0	2	0	0	103	7
Plasmani	15.763	96	541	89	0	0	0
Derivati	0	0	0	0	0	0	0
Ostala imovina	0	0	0	0	0	17	0
Finansijske obaveze	117	0	51	153	117	1.374	331
Depoziti	9	0	40	20	117	1.374	331
Ostale finansijske obaveze	108	0	11	133	0	0	0
Ostale obaveze	70	0	26	269	0	0	0
Potencijalne kreditne obaveze	0	0	0	0	0	0	31
Druge potencijalne obaveze i izdate finansijske garancije	0	0	0	0	0	0	0

(000) BAM

31.12.2023	ABH	ABS	ABC	ABSE	ABM	ABBL	Ključne funkcije
Finansijska imovina	25.024	111	286	173	0	101	6
Kredit i potraživanja	0	0	2	0	0	101	6
Plasmani	25.024	111	284	173	0	0	0
Derivati	0	0	0	0	0	0	0
Ostala imovina	0	0	0	0	0	81	0
Finansijske obaveze	1.895	0	326	153	97	890	146
Depoziti	1.872	0	32	20	97	871	146
Ostale finansijske obaveze	23	0	294	133	0	19	0
Ostale obaveze	4	0	0	0	0	0	0
Potencijalne kreditne obaveze	0	0	0	0	0	0	31
Druge potencijalne obaveze i izdate finansijske garancije	0	0	0	0	0	0	0

(000) BAM

31.12.2024	ABH	ABS	ABC	ABSE	ABM	ABBL	Ključne funkcije
Prihod od kamata	676	0	0	0	0	0	1
Rashod od kamata	-42	0	-12	0	0	0	0
Prihod od naknada i provizija	0	0	2	0	0	0	4
Rashod od naknada i provizija	-12	-2	-157	0	0	681	0
Ostali administrativni troškovi	-198	0	-504	-230	0	0	-14
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0	0	0	0	0	0
Ostali operativni prihod	73	0	4	0	0	0	0
Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine	386	0	-1	0	0	0	0
Ukupno	883	-2	-668	-230	0	681	-9

(000) BAM

31.12.2023	ABH	ABS	ABC	ABSE	ABM	ABBL	Ključne funkcije
Prihod od kamata	880	0	0	0	0	0	1
Rashod od kamata	-194	0	-11	0	0	0	0
Prihod od naknada i provizija	0	0	2	0	0	0	4
Rashod od naknada i provizija	-10	-1	-132	0	0	0	0
Ostali administrativni troškovi	-49	0	-509	-232	0	-24	-15
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0	0	0	0	0	0
Ostali operativni prihod	0	0	3	0	0	0	0
Troškovi kreditnih gubitaka finansijske imovine	-404	7	10	0	0	-1	0
Ukupno	223	6	-637	-232	0	-25	-10

Naknade koju su primili članovi Uprave i Nadzornog odbora u Banci predstavljene su kako slijedi:

	(000) BAM	
	31.12.2024	31.12.2023
Naknade menadžmentu i Nadzornom odboru	1.168	1.188
Porezi i doprinosi na naknade	126	128
Ukupno	1.294	1.316

(69) Upravljanje kapitalom

69.1. Vlastita sredstva i upravljanje kapitalom

Na osnovu Zakona o bankama (Službene novine Federacije BiH no. 39/98, 32/00, 48/01, 27/02, 41/02, 58/02, 13/03, 19/03, 28/03 i 27/17), minimalni iznos uplaćenog kapitala Banke i najniži nivo kapitala koji Banka mora održavati ne može biti manji od 15.000 hiljada KM. Upisani kapital Banke iznosio je 100.403 hiljada KM u skladu s ovim odredbama.

Regulatorni kapital predstavlja zbir osnovnog i dodatnog kapitala, nakon regulatornih usklađenosti. Osnovni kapital Banke sastoji se od zbira redovnog osnovnog kapitala nakon regulatornih usklađivanja i dodatnog osnovnog kapitala nakon regulatornog usklađivanja.

Stavke redovnog osnovnog kapitala Banke sastoje se od vlasničkih instrumenata, premija na dionice, zadržane zarade, akumulirane ostale sveobuhvatne dobiti i drugih rezervi. Odbitne stavke su nematerijalna imovina i odgođena porezna imovina. Stavke dodatnog kapitala su vlasnički instrumenti i računi premija povezani s instrumentima.

Dopunski kapital Banke sastoji se od stavki dopunskog kapitala Banke nakon odbitaka za regulatorno usklađivanje. Dopunski kapital ne može biti više od jedne trećine osnovnog kapitala.

Cilj upravljanja kapitalom Banke je:

- omogućiti usklađenost sa zahtjevima Agencije za bankarstvo FBiH,
- omogućiti usklađenost sa standardima Addiko Group,
- omogućiti čvrstu osnovu kapitala kao podršku za dalji razvoj poslovanja Banke,
- omogućiti prilike za dugoročno poslovanje uz omogućavanje dobiti za dioničare.

U smislu izračuna rizikom ponderisane aktive (RWA) za regulatorno izvještavanje, primjenjuju se sljedeći pristupi:

- Standardizirani pristup za kreditni rizik (SA-CR) i
- Jednostavni pristup (STA) za operativni rizik

Upravljanje kapitalom je potpuno integrisano u proces poslovnog planiranja Banke kako bi bila omogućena usklađenost sa regulatornim zahtjevima i ciljnom stopom kapitala tokom perioda planiranja.

Pored minimalnih regulatornih stopa kapitala, Banka je uspostavila sistem ranog upozorenje i nivoe oporavka u planu oporavka Banke i odgovarajućim procesima. Sistemi ranog upozorenja odnose se na likvidnost i iznose regulatornog i raspoloživog kapitala.³

Pored toga, Banka prati sve regulatorne izmjene, npr. nove regulatorne odluke o upravljanju kapitalom. Uticaj novih regulatornih izmjena se procjenjuje i očekivani učinci na poziciju kapitala Banke predstavljaju se relevantnim voditeljima odjela i članovima Uprave Banke. Takav proces osigurava da Banka pravovremeno prilagodi svoje upravljanje kapitalom u odnosu na nove zahtjeve.

69.2. Vlastita sredstva i kapitalni zahtjevi

Vlastita sredstva prema odlukama Agencije za bankarstvo FBiH sastoje se od Redovnog osnovnog kapitala (CET1), Dodatnog osnovnog kapitala (AT1) i Dopunskog kapitala (T2). Za utvrđivanje stopa kapitala, svaka odnosna komponenta kapitala - nakon primjene svih regulatornih odbitaka - razmatra se u odnosu na ukupnu izloženost riziku.

Regulatorne minimalne stope kapitala uključujući regulatorne zaštite od 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022. iznose:

	31.12.2024			31.12.2023		
	CET1	T1	TCR	CET1	T1	TCR
Minimalni kapitalni zahtjevi	6,75%	9,00%	12,00%	6,75%	9,00%	12,00%
Zaštitni sloj kapitala	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Ukupni kapitalni zahtjev	9,25%	11,50%	14,50%	9,25%	11,50%	14,50%

Banka ima obavezu održavati adekvatnost kapitala na minimalno 12%, tj. uskladiti obim i strukturu svog poslovanja s pokazateljima uspješnosti koji su definisani propisima Agencije za bankarstvo FBiH, posebno s Odlukom o izračunavanju kapitala Banke i drugim odlukama Agencije za bankarstvo u području nadzora i kontrole poslovanja banke, kao i Zakonom o bankama Federacije BiH. Uz minimalne kapitalne zahtjeve, SREP zahtjev je postavljen na 1,0% i trebao bi se u potpunosti sastojati od CET1 kapitala.

Uprava Banke redovno prati stope adekvatnosti i druge indikatore poslovanja. Izvještaji o indikatorima podnose se Agenciji za bankarstvo kvartalno u propisanom obliku.

(000) BAM

Ref1	31.12.2024	31.12.2023
Redovni osnovni kapital (CET1)		
1 Instrumenti kapitala i povezani računi premije dionica	100.403	100.403
2 Zadržana dobit	54.954	54.954
3 Zakonske rezerve	25.101	25.101
4 Ostala sveobuhvatna dobit	-5.677	-10.361
5 CET1 prije regulatornih usklađenja	174.781	170.097
CET1 kapital: regulatorna usklađenja		
8 Nematerijalna imovina	-2.644	-5.407
9 Ostale odbitne stavke osnovnog kapitala	-3.484	-4.325
10 Ukupna regulatorna usklađenja osnovnog kapitala (CET1)	-6.128	-9.732
11 Ukupan osnovni kapital (CET1)	168.653	160.365
Dopunski kapital (T2): instrumenti i rezervisanja		
12 Opće rezerve za kreditne rizike	-	-
13 Odbitne stavke dopunskog kapitala	-	-
14 Dopunski kapital (T2)	-	-
15 Ukupni kapital (TC = T1 + T2)	168.653	160.365
16 Ukupna izloženost kreditnom riziku	725.950	648.072
17 Ukupni iznos izloženosti pozicijskom. valutnom i robnom riziku	4.048	9.916
18 Izloženost operativnom riziku	51.654	45.149
19 Ukupan iznos rizikom ponderisane aktive	781.652	703.137
Omjeri kapitala %		
15 Stopa osnovnog kapitala	21,58%	22,81%
16 Stopa adekvatnosti kapitala	21,58%	22,81%

*Iznosi kapitala i druge stavke bilansa stanja u tabeli iznad obračunavaju se u skladu s propisima FBiH.

Ukupni kapital zadržan je na sličnom nivou kao i prošle godine. Odstupanja se mogu uočiti u osnovnom kapitalu (CET 1) prije regulatornih usklađivanja i u dijelu regulatornih usklađivanja što se može objasniti:

- povećanje Ostale sveobuhvatne dobiti u iznosu od 4,7 miliona KM rezultat je povećanja fer vrijednosti dužničkih instrumenata;
- smanjenje regulatornog usklađivanja od 0,8 miliona KM odnosi se na povećanje priznate Odgođene poreske imovine za Nivo kreditnog rizika 1 i 2;

Svi kapitalni zahtjevi koji su bili na snazi tokom godine, uključujući zaštitni sloj, bili su zadovoljeni tokom cijelog perioda.

Kapitalni zahtjevi (rizikom ponderisana aktiva)

Kreditni rizik, operativni rizik i tržišni rizik su u okviru regulatornih rizika za obračun RWA. RWA je u izvještajnom razdoblju povećan za 79 miliona KM. Povećanje RWA za kreditni rizik za 78 miliona KM je posljedica povećanja novih volumena. Banka ima zahtjev za tržišni rizik jer neto otvorena devizna pozicija iznosi više od 2% od ukupnih vlastitih sredstava što rezultira smanjenjem RWA za tržišni rizik za 5,9 miliona KM. RWA za operativne rizike je povećan za 6,5 miliona KM.

Omjer finansijske poluge

Omjer finansijske poluge za Banku, obračunat u skladu s FBA Odlukom o izračunavanju kapitala Banke bio je 12,11% na 31. decembar 2024. godine, čime je smanjen u odnosu na 13,51% koliko je iznosio na 31. decembar 2023. godine. Pad je izazvan povećanjem ukupne izloženosti finansijske poluge.

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
1 Osnovni kapital	168.653	160.365
2 Ukupna izloženost finansijske poluge	1.392.427	1.186.701
22 Omjer finansijske poluge %	12,11%	13,51%

*Iznosi kapitala i druge stavke bilansa stanja u tabeli iznad obračunavaju se u skladu s propisima FBiH.

(70) Troškovi revizije

Troškovi revizije su prikazani kako slijedi:

(000) BAM

	31.12.2024	31.12.2023
Revizija godišnjih finansijskih izvještaja	137	98
Revizija informacionih sistema	17	12
Total	154	110

U skladu sa ugovorom o reviziji godišnjeg izvještaja za 2024. godinu, paketa izvještaja Grupe i regulatornih izvještaja za Agenciju za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Banka je ugovorila sa KPMG B-H d.o.o. iznos od 137 hiljada KM bez PDV-a i troškova (2023: 98 hiljada KM bez PDV-a i troškova).

U skladu sa Ugovorom o reviziji informacionog sistema za 2024. godinu (obavezno izvještavanje Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine) Banka je sa KPMG B-H d.o.o. ugovorila iznos od 17 hiljada KM bez PDV-a i troškova (2023: 12 hiljada KM bez PDV-a i troškova).

Ukupan iznos potrošen za reviziju i druge revizorske usluge u 2024. godini iznosio je 154 hiljada KM bez PDV-a i troškova (2023: 110 hiljada KM bez PDV-a i troškova).

(71) Događaji nakon izvještajnog datuma

Nakon datuma izvještavanja, izvršena su neovlaštena plaćanja u ukupnom iznosu od 397.890 EUR s jednog od računa klijenata, što je rezultiralo nedozvoljenim prekoračenjem. Radi se o izolovanom slučaju. Banka je odmah poduzela potrebne radnje za rješavanje i saniranje osnovnih uzroka ovog događaja te je poduzela radnje za naplatu sredstava od Klijenta.

(72) Odbori i Uprava Banke

od 1. januara do 31. decembra 2024

Nadzorni odbor**Predsjednik Nadzornog odbora:**

Edgar Flagg od 15.12.2021

Zamjenik predsjednika Nadzornog odbora:

Maida Karalić od 8.2.2021

Članovi Nadzornog odbora:

Sanela Pašić od 17.10.2022

Meliha Povlakić od 25.10.2017

Damir Karamehmedović od 25.10.2017

Uprava Banke

Jasmin Spahić, predsjednik Uprave od 17.10.2022

Mario Ivanković, član Uprave od 8.12.2020

Enver Lemeš, član Uprave od 01.03.2023

Odbor za reviziju

Ana Dorić Škeva, predsjednica Odbora za reviziju od 5.2.2021

Mirela Salković, članica Odbora za reviziju od 5.2.2021

Nedžad Madžak, član Odbora za reviziju od 29.05.2023

Sarajevo, 25. Mart 2025
Addiko Bank d.d.

UPRAVA

Jasmin Spahić
Predsjednik Uprave

Mario Ivanković
Član Uprave

Enver Lemeš
Član Uprave

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava Banke dužna je pripremiti finansijske izvještaje, koji daju istinit i fer prikaz finansijskog položaja Banke, te rezultata njihovog poslovanja i novčanih tokova, u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućavaju pripremanje finansijskih izvještaja. Uprava ima opću odgovornost za preduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremu finansijskih izvještaja na osnovu principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je odgovorna da Nadzornom odboru podnese godišnje izvještaje Banke zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava godišnje finansijske izvještaje.

Sarajevo, 25. Mart 2025
Addiko Bank d.d.

UPRAVA

Jasmin Spahić
Predsjednik Uprave

Mario Ivanković
Član Uprave

Enver Lemeš
Član Uprave

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Addiko Bank d.d. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Addiko Bank d.d. Sarajevo („Banka”), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2024. godine, izvještaj o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak materijalnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2024. godine i njenu finansijsku uspješnost i njene novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u odjeljku *Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Banke u skladu s *Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom)* i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Izveštaj nezavisnog revizora Dioničarima Addiko Bank d.d. Sarajevo (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom prosuđivanju, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja za tekući period. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Umanjenje vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata

Na dan 31. decembra 2024. godine, bruto vrijednost datih kredita i potraživanja od klijenata: 611 miliona KM, pripadajuće umanjenje vrijednosti: 41,8 miliona KM i gubici od umanjenja vrijednosti priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku za tada završenu godinu: 4,2 miliona KM (31. decembar 2023.: bruto vrijednost datih kredita i potraživanja od klijenata: 584 miliona KM, pripadajuće umanjenje vrijednosti: 39,7 miliona KM i gubici od umanjenja vrijednosti priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku za tada završenu godinu: 3,2 miliona KM).

Vidjeti Značajne računovodstvene politike, Napomenu 3 Upotreba procjena i pretpostavki/materijalne neizvjenosti u odnosu na procjene, Napomenu 38 Krediti i potraživanja, te Napomenu 55 Kreditni rizik.

Ključno revizijsko pitanje

Umanjenje vrijednosti predstavlja najbolju procjenu Uprave o očekivanim kreditnim gubicima (eng. „ECLs“) unutar kredita i potraživanja od klijenata (zajedno, „kreditni“, „izloženost“) na izvještajni datum. Usredotočili smo se na navedeno područje s obzirom da određivanje iznosa umanjenja vrijednosti zahtjeva kompleksne i subjektivne procjene i pretpostavke.

Banka obračunava ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („FBA“), koja objedinjuje zahtjeve MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ sa propisanim minimalnim zahtjevima za rezervisanje od strane FBA-a.

Umanjenje vrijednosti prihodujućih izloženosti (Nivo kreditnog rizika 1 i Nivo kreditnog rizika 2 po hijerarhiji računovodstvenog okvira) i Nivo kreditnog rizika 3 za pojedinačne izloženosti ispod 150 hiljada KM određuju se temeljem tehnika modeliranja koje se zasnivaju na ključnim parametrima kao što su vjerovatnost nastanka statusa neispunjenja obaveza (eng. PD), izloženost u trenutku statusa neispunjenja obaveza (eng. EAD) i gubitak zbog nastanka statusa neispunjenja obaveza (eng. LGD), uzimajući u obzir historijsko iskustvo, prepoznavanje izloženosti kod kojih je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta i informacije o predviđanjima budućih kretanja (zajedno „kolektivno umanjenje vrijednosti“).

Kako je naša revizija adresirala pitanje

Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, obavljene, gdje je to bilo primjenjivo, uz pomoć naših stručnjaka za upravljanje finansijskim rizicima („FRM“) i informacione tehnologije („IT“), između ostalog, uključivale su:

- Pregled Bančinih metodologija umanjenja vrijednosti te procjenu njihove usklađenosti sa relevantnim zahtjevima regulatornog okvira i okvira za finansijsko izvještavanje. Kao dio toga, identifikovali smo relevantne modele, pretpostavke i izvore podataka, i procijenili da li su modeli, pretpostavke, podaci i njihova primjena odgovarajući u kontekstu navedenih zahtjeva. Takođe smo preispitali Upravu o adekvatnosti nivoa detalja same metodologije sagledavanjem faktora relevantnih za Banku;
- Postavljanje relevantnih upita zaposlenicima iz odjela upravljanja kreditnim rizicima, finansija i odjela informacionih tehnologija (IT) Banke, kako bismo razumjeli proces umanjenja vrijednosti, korištenih IT aplikacija, izvora ključnih informacija i pretpostavki o podacima koji su korišteni u modelu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka. Takođe, proveli smo procjenu i testiranje IT kontrolnog okruženja Banke na sigurnost i pristup podacima;
- Testiranje dizajna, implementacije i operativne efikasnosti odabranih kontrola vezanih uz odobravanje, evidentiranje i praćenje kredita, uključujući one kontrole koje se odnose na prepoznavanje značajnog povećanja kreditnog rizika, gubitaka i neispunjavanja obaveza, primjerenost klasifikacije izloženosti na prihodujuće i neprihodujuće i njihovu segmentaciju u homogene grupe, izračun dana kašnjenja, procjenu kolaterala i izračun ispravki vrijednosti;

Izveštaj nezavisnog revizora Dioničarima Addiko Bank d.d. Sarajevo (*nastavak*)

Ključno revizijsko pitanje (<i>nastavak</i>)	Kako je naša revizija adresirala pitanje (<i>nastavak</i>)
Očekivani kreditni gubici za pojedinačno značajne izloženosti (jednako ili iznad 150 hiljada KM) klasifikovane u nivo kreditnog rizika 3 (neprihodujuće) procjenjuju se na individualnoj osnovi temeljem analize diskontovanih novčanih tokova. Ovaj proces uključuje subjektivnost i brojne značajne pretpostavke, uključujući i očekivane prilive od realizacije pripadajućeg kolaterala i minimalnog perioda potrebnog za prodaju kolaterala. U kolektivnu i individualnu procjenu uključena su i posebna pravila FBA u vezi sa različitim minimalnim stopama rezervisanja. Iako je ekonomsko okruženje u 2024. godini pokazalo mješovite znakove stabilizacije, i dalje postoje inherentne neizvjesnosti, posebno u vezi sa određenim tržištima i pretpostavkama o kreditnom riziku. Uzimajući u obzir sve gore navedene faktore, smatrali smo da je umanjenje vrijednosti datih kredita povezano sa značajnim rizikom materijalno pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, te je zahtjevalo našu povećanu pažnju tokom revizije. U skladu s tim, smatrali smo da je ovo područje ključno revizijsko pitanje.	• Za umanjenja vrijednosti koje se računa na kolektivnoj osnovi: — Preispitivanje ključnih parametara (PD, EAD i LGD) primjenjenih u kolektivnom ECL modelu, pozivajući se na Bančine podatke o historijskim neizvršenim obavezama, ostvarenim gubicima po tim neizvršenim obavezama i amortizaciji kredita; — Pribavljanje relevantnih informacija o predviđanjima budućih kretanja i makroekonomskim projekcijama korištenim od strane Banke u procjeni očekivanih kreditnih gubitaka. Nezavisna procjena tih informacija potvrđujući navode uprave ispitivanjem javno dostupnih izvora; • Za umanjenja vrijednosti koja se računaju na individualnom nivou, — Za odabrani uzorak izloženosti, uzimajući u obzir poslovanje klijenta, tržišne uslove i historijat plaćanja; kritičko procjenjivanje postojanja bilo kakvih pokretača za razvrstavanje u Nivo kreditnog rizika 2 ili Nivo kreditnog rizika 3 pozivanjem na prateću dokumentaciju (kreditne datoteke) i kroz razgovor s kreditnim službenicima i osobljem za upravljanje kreditnim rizikom. • Za umanjenje vrijednosti u cjelini: — Razmatranje adekvatnosti očekivanih kreditnih gubitaka u odnosu na različite minimalne zahtjeve za rezervisanja propisane od strane FBA; — Kritičko procjenjivanje adekvatnosti sveukupnih rezervacija za umanjenje vrijednosti, uključujući razvoj pokrivenosti izloženosti rezervacijama i udio bruto prihodujućih i neprihodujućih izloženosti u ukupnim bruto kreditima i pokrivenosti prihodujućih i neprihodujućih izloženosti rezervacijama. — Ispitivanje da li Bančine objave u vezi sa umanjenjem vrijednosti i objavama povezanim s kreditnim rizikom u finansijskim izvještajima na odgovarajući način uključuju i opisuju relevantne kvantitativne i kvalitativne informacije zahtijevane primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže Glavne pokazatelje, Obračanje predsjednika Uprave, Uprava Addiko Bank Sarajevo i Izveštaj o poslovanju koji su sastavni dio Godišnjeg izvještaja Banke, ali ne uključuju finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj o njima.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije i mi nećemo izraziti bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Addiko Bank d.d. Sarajevo (*nastavak*)

Ostale informacije (nastavak)

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno protivrječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

Vezano za Izveštaj o poslovanju proveli smo procedure koje su zahtijevane Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine („Zakon o računovodstvu i reviziji“). Ove procedure uključuju razmatranje je li Izveštaj o poslovanju usklađen sa finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu.

Na osnovu procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije finansijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju informacije sadržane u Izveštaju o poslovanju za finansijsku godinu za koji su pripremljeni finansijski izvještaji, usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s finansijskim izvještajima.

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje Banke te okruženja u kojem ona posluje, a koje smo stekli tokom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u ostalim informacijama. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške i izdati izvještaj revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni, ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

Izveštaj nezavisnog revizora Dioničarima Addiko Bank d.d. Sarajevo (nastavak)

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenosti Upravinog korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranom djelokrugom i vremenskom rasporedu revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi takođe dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za nezavisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koje se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i s toga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba komunicirati u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobit javnog interesa od takvog saopštavanja.

Angažovani partner u reviziji, koja je rezultovala ovim izvještajem nezavisnog revizora je Vedran Vukotić.

KPMG B-H d.o.o. za reviziju

Registrovani revizori

Zmaja od Bosne 7-7a
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Manal Bećirbegović
Izvršni direktor

25. mart 2025. godine

Vedran Vukotić
FBiH Ovlašteni revizor
Broj licence: 3091134217

Skratčenice

ABC	Addiko Bank d.d.. Hrvatska
ABBL	Addiko Bank a.d.. Bosna i Hercegovina (Banja Luka)
ABH	Addiko Bank AG. Austrija (Holding)
ABM	Addiko Bank a.d.. Crna Gora
ABS	Addiko Bank d.d.. Slovenija
ABSA	Addiko Bank d.d.. Bosna i Hercegovina (Sarajevo)
AC	Amortizirani troškovi
Povezano društvo	Društvo nad kojim se vrši materijalni utjecaj u smislu poslovanja ili finansijske politike i koje je priznato u konsolidiranim izvještajima upotrebom metode udjela
Knjiga banke	Sve bilansne i vanbilansne pozicije banke koje nose rizike i koje nisu raspoređene u knjigu trgovanja
Bank@Work	Alternativni kanal prodaje usmjeren na pružanje pogodnosti kao glavne prednosti klijentu. Timovi poslovnica redovno posjećuju sjedišta velikih društava s mobilnom opremom. predstavljaju ponudu proizvoda iz usluga Addiko banke. otvaraju proizvode na licu mjesta ili pomažu potencijalnim klijentima koji podnose zahtjev za kredit
CDS	Zamjena kreditnog rizika; finansijski instrument koji osigurava kreditne rizike. na primjer one koji se odnose na kredite ili vrijednosnice
Promjena CL/GPL	Promjena u CL / bruto naplativi krediti
CL	Kreditni gubitak
CMA & CML	Imovina koja čini maržu klijenta (CMA) i Obaveze koje čine maržu klijenta (CML) je bruto marža u odnosu na imovinu. odnosno obaveze. uključujući uknjiženi redovni i prihod od kamata i slično i obračunski troškovi i koristi definirani u okviru metodologije za utvrđivanje cijena prijenosa sredstava
Omjer troškova i prihoda (CIR)	Operativni troškovi / (Neto kamatni prihod + Neto prihod od naknada i provizija)
Pokazatelj troška rizika	Troškovi kreditnih gubitaka na finansijskoj imovini/Izloženosti koje nose kreditni rizik
CRB	Snošenje kreditnog rizika
Kreditna institucija	Bilo koja institucija čije poslovanje je primanje depozita i sredstava sa obavezom vraćanja i davanje kredita za vlastiti račun u skladu sa Zakonom o bankama
CSF	"Centralne upravljačke funkcije" i utvrđene usluge koje imaju prirodu aktivnosti dioničara i koje se stoga pružaju i naplaćuju isključivo Addiko banci. CSF se odnose na strateško usmjeravanje. koordinaciju. podršku. praćenje i upravljanje. npr. ljudski resursi. pravni poslovi. marketing
Krediti klijentima	Izloženost kredita iz bilansa uključujući obračunatu kamatu. bruto iznos rezerviranja za naplativne i nenaplativne kredite
Derivativi	Finansijski instrumenti čija vrijednost zavisi od vrijednosti odnosno imovine (kao što su dionice ili obveznice). Najvažniji derivativi su budućnosnice. opcije i zamjene
Fer vrijednost	Cijena koja bi bila primljena za prodaju imovine ili plaćena za prijenos obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja
FDI	Direktno strano ulaganje
FVTOCI	Fer vrijednost putem OCI
FVTPL	Fer vrijednost putem dobiti ili gubitka
FX & DCC	Kursne razlike i Dinamički devizni kursevi
Opće vlasti	Centralne vlasti. državne ili regionalne vlasti i lokalne vlasti. uključujući administrativne organe i neprofitna društva. ali isključujući javna društva i privatna društva u vlasništvu tih uprava koji imaju komercijalnu aktivnost (što

	se prijavljuje pod “kreditne institucije”. “druge finansijske korporacije” ili “Pravna lica” u zavisnosti od njihove djelatnosti); fondovi socijalnog osiguranja; i međunarodne organizacije. kao što su institucije Evropske unije. Međunarodni monetarni fond i Banka za međunarodne namire
Plasmani kredita	Uključuju isplate kredita (potrošačko-hipotekarnih i stambenih kredita. bez revolving kredita) i interno refinansiranje koje se odnosi na transakcije unutar banke
Bruto izloženost	Izloženost kredita iz bilansa i vanbilansnih kredita uključujući obračunate kamate. bruto iznos rezerviranja za naplative i nenaplative kredite
Bruto naplativi krediti	Izloženost kredita iz bilansa bez obračunate kamate i bez odbitka rezerviranja za naplative kredite
GSS	Znači "zajedničke usluge grupe". odnosno utvrđene usluge kojima je cilj pružanje ekonomske ili komercijalne vrijednosti članovima Grupe putem unapređenja ili održavanja njihovog poslovnog položaja. npr. transakcijsko bankarstvo. pozadinski uredi. digitalno bankarstvo. GSS se ne odnose na aktivnosti dioničara. tj. aktivnosti koje se obavljaju samo zbog dioničkog udjela u jednom ili više drugih članova Grupe i koje se pružaju i obračunavaju na odnosnog člana Grupe koji je njihov primatelj
Fizička lica	Pojedinci ili grupe pojedinaca kao potrošači i proizvođači robe i nefinansijskih usluga isključivo za vlastitu konačnu potrošnju i kao proizvođači tržišne robe i nefinansijskih i finansijskih usluga. pod uslovom da njihove aktivnosti nisu aktivnosti tih kvazidruštava. Neprofitne institucije koje služe domaćinstvima (“NPISH”) i koje se prvenstveno bave proizvodnjom netržišnih roba i usluga namijenjenih određenim grupama domaćinstava su uključene
Velika društva	Segment Velika društva obuhvata pravne subjekte i poduzetnike s godišnjim bruto prihodom od više od 50 miliona BAM
LCR	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti; omjer visokokvalitetne likvidne imovine i neto novčanih tokova u narednih 30 dana
Omjer finansijske poluge	Omjer redovnog osnovnog kapitala na određene izloženosti u izvještaju o finansijskom položaju i van njega obračunat u skladu s Odlukom o izračunavanju kapitala banke
Kredit i potraživanja	Bruto knjigovodstveni iznos kredita i potraživanja umanjeno za rezerviranja za ECL (očekivane kreditne gubitke)
Omjer kredita i depozita	Označava sposobnost banke da refinansira svoje kredite depozitima. a ne velikim izvorima finansiranja. Zasniva se na neto kreditima klijentima i obračunava s kreditima nefinansijskim društvima i domaćinstvima u vezi s depozitima od nefinansijskih društava i domaćinstava. Nivo segmenta: Krediti i potraživanja podijeljeni finansijskim obavezama po amortiziranim troškovima
Period utvrđivanja gubitaka (LIP)	Vremenski period od trenutka neispunjenja obaveze klijenta do trenutka kada neispunjenje obaveze bude priznato u Banci
Neto prihod banke	Zbir neto kamatnog prihoda i neto prihoda od naknada i provizija
Neto kamatni prihod (nivo segmenta)	Neto kamatni prihod na nivou segmenta uključuje ukupan kamatni prihod koji se odnosi na efektivnu kamatnu stopu od bruto naplativih kredita. kamatni prihod od NPE. prihod od kamata i slično. rashode po osnovu kamata od depozita klijenata. naknade od utvrđivanja cijena prijenosa sredstava i raspoređeni prinos od kamata i manjka likvidnosti
NIM	Neto kamatna marža koristi se za vanjsko poređenje s drugim bankama i kao interno mjerenje profitabilnosti proizvoda i segmenata. Obračunava se s neto kamatnim prihodom utvrđenim u odnosu na prosječnu kamatonosnu imovinu (ukupna imovina umanjena za ulaganja u podružnice. zajedničke pothvate i povezana društva. nematerijalna trajna imovina. materijalna trajna imovina. porezna imovina i druga imovina)
Nefinansijska društva	Društva i kvazidruštva koja se na bave finansijskim posredovanjem nego prvenstveno proizvodnjom tržišnih roba i usluga

NPE	Neprihodujuća izloženost u statusu neispunjenja obaveza (Bruto knjigovodstveni iznos). Status neispunjena obaveza i time neprihodujuća izloženost primjenjuje se ako se može pretpostaviti sa je malo vjerovatno da će klijent ispuniti sve svoje kreditne obaveze prema banci, ili ako dužnik kasni s plaćanjem najmanje 90 dana po bilo kojoj materijalnoj kreditnoj obavezi prema Banci
Omjer NPE	Ekonomski omjer koji pokazuje omjer kredita koji su klasificirani kao nenaplativi u statusu neispunjenja obaveza u odnosu na cijeli kreditni portfelj klijenta. Definicija neprihodujućeg usvojena je iz regulatornih standarda i smjernica i obuhvata generalno klijente kod kojih je otplata upitna, realizacija kolaterala se očekuje i koji su zato premješteni u segment rejtinga klijenta u statusu neispunjenja obaveza. Ovaj omjer odražava kvalitet kreditnog portfolia banke i daje indikator za provođenje upravljanja kreditnim rizikom banke. Neprihodujuća izloženost/izloženost koja nosi kreditni rizik (bilansna i vanbilansna)
Omjer pokrivenosti NPE	Opisuje u kojoj mjeri je neprihodujuća izloženost u statusu neispunjenja obaveza pokrivena umanjenjima vrijednosti (rezerviranja za kreditne gubitke pojedinačna i na osnovu portfolia) i time također izražava sposobnost banke da apsorbira gubitke iz svoje NPE. Obračunava se s gubicima umanjenja vrijednosti utvrđenim u odnosu na neprihodujuću izloženost u statusu neispunjenja obaveza
Pokrće kolaterala za NPE	Kolaterali dodijeljeni neprihodujućoj izloženosti / neprihodujuća izloženost
Opcija	Pravo na kupovinu (poziv) ili prodaju (ponuda) odnosne referentne imovine po ugovorenoj cijeni u utvrđenom vremenskom periodu ili trenutku
OTC	Vanberzovno; trgovina nestandardiziranim finansijskim instrumentima direktno između učesnika na tržištu umjesto putem zamjene
Druga finansijska društva	Sva finansijska društva i kvazidruštva osim kreditnih institucija kao što su investicijske firme, investicijski fondovi, osiguravajuća društva, penzionirani fondovi, zajednička ulaganja i klirinške kuće, kao i ostali finansijski posrednici, pomoćne finansijske institucije i vlastite finansijske institucije i zajmodavci
PI	Fizička lica
POCI	Kupljena ili stečena imovina umanjena za kreditne gubitke
Javne finansije	Segment Javne finansije uključuje sve subjekte u državnom vlasništvu
Redovni kamatni prihod	Redovni kamatni prihod povezan je s nominalnom kamatnom stopom iz bruto naplativih kredita isključujući prihod od naknada za izdavanje, zateznih kamata i cijena prijenosa sredstava
Stečena materijalna imovina	Imovina stečena tokom postupka prisilne naplate kredita
Stanovništvo (PI/Micro)	Segment Stanovništvo uključuje sljedeće kategorije: (i) PI, fizička lica koja ne predstavljaju grupu, društvo ili organizaciju i (ii) Micro, uključuje privatne poduzetnike i subjekte usmjerene na ostvarenje dobiti s godišnjim bruto prihodom manjim od 0.5 miliona KM
Rizikom ponderirana aktiva (RWA)	Bilansne i vanbilansne pozicije, koje su rizikom ponderirane u skladu s Odlukom o izračunavanju kapitala banke
Povrat na materijalni kapital	Obračunat kao rezultat nakon poreza podijeljen prosjekom kapitala umanjen za nematerijalnu imovinu matičnog društva za dati period
SME	U ovom korporativnom segmentu uključena su mala mala i srednja društva s godišnjim bruto prihodom od 0.5 miliona do 40 miliona KM.
Nivo kreditnog rizika 1	Nivo umanjenja vrijednosti koje se odnosi na to finansijske instrumente za koje se primjenjuje model očekivanog kreditnog gubitka i za koje nije evidentirano značajno povećanje kreditnog rizika od njihovog početnog priznavanja. Umanjenje vrijednosti mjeri se u iznosu od 12-mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka
Nivo kreditnog rizika 2	Nivo umanjenja vrijednosti koje se odnosi na to finansijske instrumente za koje se primjenjuje model očekivanog kreditnog gubitka i za koje je značajno povećanje kreditnog rizika evidentirano od njihovog početnog priznavanja. Umanjenje vrijednosti mjeri se u iznosu od ukupnog očekivanog kreditnog gubitka

Nivo kreditnog rizika 3	Nivo umanjenja vrijednosti koje se odnosi na finansijske instrumente za koje se primjenjuje model očekivanog kreditnog gubitka i koji su umanjeni za kreditne gubitke. Umanjenje vrijednosti mjeri se u iznosu od ukupnog očekivanog kreditnog gubitka
Stopa ukupnog kapitala (TCR)	Sva prihvatljiva vlastita sredstva, predstavljena u % ukupnog rizika prema Odluci o upravljanju kapitalom
Dopunski kapital	Dopunski kapital (Tier 2 capital - T 2) banke sastoji se od stavki dopunskog kapitala banke nakon umanjenja za regulatorna usklađenja u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke
TLOF	Ukupne obaveze i vlastita sredstva
Viber	Viber je besplatna usluga razgovora za pametne telefone i desktop kompjutere. Ovaj program omogućava IP telefoniju i instant poruke između korisnika Vibera putem interneta
Prinos od GPL	Redovni kamatni prihod / bruto naplativi krediti

Oznaka

Izdavač Finansijskog izvještaja
i odgovorna za sadržaj:

Addiko Bank d.d
Trg solidarnosti 12
71 000 Sarajevo
Tel. +387 (33) 755-755
www.addiko-fbih.ba

We have drawn up this report with the greatest of care and the data upon which it is based has been checked. Rounding errors or mistakes in transmission, typesetting or printing cannot, however, be ruled out. The Report was produced in-house using the software of firesys GmbH.